

SOBOTA, 28. MAJA 2016

št. 125 (21.665) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjša številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/Ts

NOVO
V KOPRU!

NOVOMAT^{d.o.o.}
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo poči,
do Novomata
skoči!

OBRTNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/Ts

6 05 28

9 771124 666007

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

REFERENDUM

Aleksander
Koren

aleksander.koren@primorski.eu

Tehtati brez ideloških očal

Predsednike vlad v Italiji pogosto menujemo, ustavne reforme pa so redkost. Zato oktobrski referendum, zaradi katerega se je, tako med zagovorniki, kot med nasprotniki predlagani sprememb, že sprožil tudi obširen propagandni stroj, nikakor ne more biti plebiscit o Renziju. Če si to želi sam ali če to upajo njegovi nasprotniki. Bistvo reforme tudi ni v zmanjšanju stroškov, kot namiguje premier, še manj greza uvajanje diktature, kot trdijo njegovi kritiki, saj nas pred diktature varuje okvir Evropske unije. Če ta propade, tako in tako nobena država na celini ne bi bila več imuna pred avtoritarnim režimom. Ne gre torej za strankarsko merjenje moči, temveč preprosto za oceno o vsebin. Ustavna reforma bistveno zmanjšuje vpliv senata, zmanjšuje število senatorjev, napoveduje poenostavitev postopka sprejemanja zakonov, predvideva drugačen sistem izvolitve predsednika republike in ustavnih sodnikov, ukinja Državni svet za ekonomijo in delo, ukinja tudi pokrajine in "popravlja" reformo (leve sredine) iz leta 2001, ki je zdodelitvijo večjih pristojnosti Deželam ustvarila veliko konfliktov med njimi in državo. Spreminja tudi referendumsko zakonodajo. Reforma ne posega v prvi del ustave, ki vsebuje temeljnega načela, po katerih velja italijanska ustava za eno najboljših.

Kot vse reforme je sad kompromisov. Slabost oktobrskega referendumu je, da je treba reformo sprejeti ali zavrniti v celoti, zato je treba tehtati ali pozitivne plati presegajo negativne ali velja nasprotno. V sedanjem politično-parlamentarnem okviru niso mogoče, da bi lahko odobrili reformo, s katero bi se strinjali vsi.

Pomembno je tudi vedeti, da odobritev reforme prižiga zeleno luč volilnemu zakonu za poslansko zbornico (tako imenovani "italicum"), ki dejansko uvaja v Italiji večinski sistem. Ta naj bi omogočil stavo homogene vlade, ne pa takšne, ki jo pogojujejo male koalične stranke ali celo priznani iz opozicije, kot se dogaja že petindvajset let. A vsebuje tudi ta zakon sporne točke, na primer glede načina izvolitve poslancev. Zato je treba pri oceni reforme upoštevati tudi ta vidik, čeprav ni neposredno predmet referendumu.

Čeprav javnomnenjske raziskave kažejo, da ustavna reforma za državljanе ni prioriteta, je vsekakor dobro, da smo o njej vsebini in njenih posledicah informirani. Brez gledanja skozi ideološka očala.

Francoski sindikati zaostrujejo proteste proti reformi trga dela

PARIZ - Francoski sindikati so včeraj pozvali k okrepitvi protestov proti sporni reformi trga dela. Francijo je zajel val stavk, ki je ohromil promet in povzročil pomanjkanje goriva. Za zdaj nič ne kaže, da bi se merjenje moči med sindikati in nepriljubljeno vlado predsednika Françoisa Hollanda končalo. Predstavniki sindikatov so namreč pozvali svoje člane, naj zaostrijo stavke. Kot so zatrdirili, odgovor vlade na stavkovni val in vztrajanje pri spornem zakonu zgolj krepita odločenost nasprotnikov reforme.

Na nasprotnem bregu predsednik Hollande prav tako ne popušča. »Vztrajal bom, ker menim, da so to dobre reforme,« je izjavil za medije ob robu vrha skupine G7 na Japonskem. Dodal je, da bo njegova vlada zagotovila svobodo gibanja državljanov, ki so jih prizadele stavke železničarjev in pomanjkanje goriva. »Naša glavna naloga je narediti vse, da javnosti zagotovimo gorivo in osnovne javne storitve,« je zatrdiril.

Po podatkih oblasti je v četrtek na ulicah francoskih mest protestiralo 153.000 ljudi, medtem ko so sindikati poročali o 300.000 protestnikih. Sindikati reformi nasprotujejo, ker predvидеva lažje odpuščanje. Vlada verjame, da bi več fleksibilnosti pomagalo znižati stopnjo brezposelnosti, sindikati in študentske organizacije pa reformo vidijo kot orodje za zniževanje delavskih pravic.

JAPONSKA - Sklepna izjava z vrha voditeljev najrazvitejših držav

Voditelji G7: Begunska kriza je globalni izziv

Obvezne glede humanitarne krize in vzrokov preseljevanja

HIROŠIMA - Predsednik ZDA Obama

Namesto opravičila poziv za svet brez jedrskih bomb

Obama je položil venec k spomeniku žrtvam jedrske bombe v Hirošimi ANSA

HIROŠIMA - Barack Obama se je včeraj kot prvi ameriški predsednik na zgodovinskem obisku v Hirošimi poklonil žrtvam prvega jedrskega napada in pozdravil ostarele preživele. Pred tem je pozval k izgradnji sveta brez jedrskega orožja, v skladu s pričakovanji pa se za atomsko bombo, ki so jo pred 71 leti na mesto odvrgle ZDA, ni opravičil.

»Pred 71 leti je bomba padla z neba,« je pred spominskim obeležjem dejal Obama, potem ko je preden položil venec. Ob tem je bil viden resen, sklonil je glavo in za krajši čas zaprl oči, nato pa počakal, da je venec položil tudi japonski premier Shinzo Abe. Obama je izjavil še, da je atomska bomba, ki je v Hirošimi terjala najmanj 140.000 mrtvih, pokazala, da »ima človeštvo sredstva, da se uniči«. »Zakaj smo prišli sem, v Hirošimo. Prišli smo razmislišti o

grozni sili, ki je bila v ne tako oddaljeni preteklosti spuščena z vajeti. Prišlo smo žalovat za mrtvimi.«

»Njihove duše nam govorijo, prosijo nas, naj pogledamo vase. Tehnološki napredek brez ustreznega napredka v človeških ustanovah nas lahko uniči. Znanstvena revolucija, ki nas je privredila do cepitve atoma, od nas terja tudi moralno revolucijo,« je še poudaril prvi ameriški predsednik, ki je še v času opravljanja položaja obiskal mesto, katerega uničenje leta 1945 je s posledično atomsko bombo nad Nagasakijem privdelo do konca druge svetovne vojne.

Obama je nato pozdravil ostarele preživele jedrske katastrofe, pričemer je starejšega moškega, ki so ga očitno preplavila čustva, objel, z njegovim 91-letnim sopotnikom pa se je rokoval.

ZDA - Medtem ko je Clintonova v zagati po poročilu Stata Departmenta

Sanders izziva Trumpa

Republikanec užalil Indijance in razhudil okoljevarstvenike z »umazano« energetsko politiko

NEW YORK - Predsedniški kandidat demokratske stranke Bernie Sanders je navdušen nad tem, da je republikanski kandidat Donald Trump sprejel njegov izziv za javno soočenje v Kaliforniji, ki ga je pred dnevi odklonila njegova protikandidatka Hillary Clinton. Trump sicer soočenje pogojuje s plačilom. Clintonova je pred dnevi zavrnila televizijsko soočenje s Sandersom, ker meni, da ima nominacijo že v žepu in se posveča dvoboju s Trumpom. Objava poročila notranje preiskave State Departmenta o uporabi zasebnega strežnika elektronske pošte v času, ko je vodila zunanjino ministrstvo ZDA, jo je sicer malce vrgla iz tira. Preiskava je namreč ugotovila, da ni govorila resnice, ko je zatrjevala, da ni kršila pravil o varnosti komunikacij in v četrtek je skušala vprašanja zamegliti z napadi na Trumpa.

Najeno srečo pozornosti na Trumpa ni potreben obračati, saj za to poskrbi sam. V četrtek je užalil domorodne Indijance, ko je demokratsko senatorko Elizabeth Warren imenoval Pocahontas, ker da ima v sebi nekaj indijanske krvi daljnih prednikov. »Kdo? Pocahontas,« je na novinarsko vprašanje o kritikah Warrenove na svoj račun odvrnil Trump. Ena od novinark, ki je Indijanka, mu je dejala, da je žaljiv, Trump pa jo je odpravil z »oprosti«, nato pa ponovil Pocahontas. Gre za zgodovinsko osebnost, hčerko indijanskega poglavarja iz časov prihoda prvih angleških kolonistov na ozemlje ZDA.

Še bolj pa je zavrnalo, ko je komik Jimmy Kimmel Trumpu

Renzi: Nobene spremembe volilnega zakona Italicum

TOKIO - Z vrha G7 na Japonskem je premier Matteo Renzi včeraj zaprl vrata možnosti spremembe najbolj sporih določil novega volilnega zakona, za katere so se zavzeli Pierluigi Bersani in drugi predstavniki manjšine v Demokratični stranki. Manjšina je predlagala zmanjšanje pretirano velike volilne nagrade za zmagovalno listo in zamenjavo določila, ki omogoča izvolitev večjega števila »z vrha imenovanih« poslancev, ker da to v povezavi z ustavno reformo daje vladu v premjeru abnormno oblast. V zameno je manjšina ponujala dialog in podporo ustanovi reformi na jesenskem referendumu. Renzi pa je včeraj zavrnil vsako pogojenje. »Zakona Italicum se ne bomo dovolili, ker daje zmagovalcu volitev možnost, da vlada.« Prav tako Renzi izključuje popravke k ustavnemu reformi glede mehanizma izbire senatorjev. »Kdor želi voliti ne, ima za to vso pravico,« je izrazil manjšino DS.

Po novem brodolому pogrešajo več deset ljudi

RIM - Po novem brodolому neke ribiške ladje ob libijski obali pogrešajo več deset migrantov. To je bila v Sredozemskem morju že tretja večja nesreča v zadnjih treh dneh. Obalna straža na Siciliji je ladje na pomoč poslala po klicu, v katerem so sporočili, da je v morju 350 ljudi. Italijanska mornarica pa je medtem sporočila, da so rešili 130 ljudi. V Sredozemskem morju so včeraj v skoraj dvajsetih reševalnih operacijah rešili okoli 4000 migrantov.

V Braziliji več kot 30 moških posililo 16-letno dekle

RIO DE JANEIRO - Brazilska policija je v Riu de Janeiru na lovu za več kot 30 osumljencij, ki naj bi posilili 16-letno dekle in posnetke dejanja dali na družbena omrežja. Napadeno dekle meni, da so jo omamili, medtem ko je bila v soboto pri svojem fantu. Ko se je zbudila, ni bila več v njegovi hiši in je bila obkrožena z moškimi, ki povedala. Brazilska policija je izzadal napad na loge za aretacijo, tudi za njenega fanta. Nekateri od posiljevalcev so fotografije in posnetek napada objavili na Twitterju. 40-sekundni posnetek se je, še preden so račun uporabnika odstranili, hitro razširil po spletu in povzročil veliko ogorčenih komentarjev. Napad je šokiral Brazilijo in aktivistične skupine proti posilstvom so organizirale proteste.

v svoji oddaji prebral Sandersov izziv na debato. Trump je odgovoril, da z veseljem sprejema izziv, če mu bo Sanders plačal. Potem je dodal, da bi bil denar namenjen za zdravje žensk. Kasneje je dejal, da bi se rad soocil s Sanderson, vendar ne more, ker ne bo osvojil demokratske nominacije. »Bernie na žalost ni pometel s konkurenco, kot sem jaz. Pri tem je zelo nepošteno do njega, da imajo demokrati super delegate, ki so na strani Clintonove.«

Sanders je Trumpov uvodni pristanek zagrabil in ga je začel izzivati, naj ne bo strahopetec. Predlaga kar največji stadion v Kaliforniji, ki ga lahko najdeti in zagotavljati, da bo Trumpa zmlel pri vprašanjih davkov, podnebnih sprememb, plačah in žalitvah. Ameriške televizije bi debato z veseljem sponzorirale, ker bi bila gledanost velika, demokrati pa so razdeljeni. Nekateri pravijo, naj Sanders ne dela neumnosti in konča svojo kandidaturo, ker ne more zmagati drugi pa menijo, da je že skrajni čas, da nekdo Trumpa javno prime za jezik, kot ga niso zmogli njegovi republikanski nasprotniki.

Trump je v četrtek predstavil svojo energetsko politiko, ki je naletela na zaskrbljenost okoljevarstvenikov. Napovedal je povodenje črpanja naftne na plini ter odpiranje rudnikov, prav tako preklic pariskega podnebnega sporazuma in konec plačevanja v skladu ZN za boj proti podnebnim spremembam. Za nameček je še obljubil, da bodo v primeru njegove zmage vsi Američani postali bogati.

HRVAŠKA - Sedem ministrov stranke Most proti podpredsedniku vlade Karamarku (HDZ)

Razkol v vladni koaliciji in možnost novih volitev

ZAGREB - Predsednik hrvaške koalicijske stranke Most neodvisnih list Božo Petrov je napovedal, da bo njegova stranka podprla nezaupnico podpredsedniku vlade Tomislavu Karamarku, ki so jo predlagali socialdemokrati. Petrov je dejal, da so to odločitev sprejeli v ponedeljek, v torek so to sporočili Karamarku in mu dali 48 ur za odstop. »Most v saboru ne bo podprt prvega podpredsednika. Če sam ne bo odstopil, bodo Mostovi poslanci glasovali za njegovo razrešitev,« je še dejal Petrov. Kot ocenjujejo opazovalci, Hrvaško v primeru izglasovanje nezaupnice Karamarku čakajo predčasne volitve.

Prvi mož Mosta Božo Petrov je sinčič potrdil, da je na včerajšnji telefonski seji vlade vseh sedem ministrov iz vrst Mosta, vključno z njim, glasovalo za razrešitev podpredsednika vlade Tomislava Karamarka. Kot je dejal zatem, v Mostu sicer niso za nove volitve, tudi ne morejo podpirati starih vzorcev obnašanja. Karamarko je sicer na seji vlade "preživel" glasovanje o nezaupnici. Karamarka je podprlo 16 ministrov, sedem članov vlade iz Mosta pa je glasovalo za njegovo razrešitev.

V HDZ zatrjujejo, da bo vlada obstala in so včeraj izrazili nasprotovanje telefonski seji vlade. Je pa premier Tihomir Orešković potrdil, da telefonska seja vlade bo in da bo na nej Karamarka podprt. »Pustite institucijam, da opravlja svoje delo,« je dejal Orešković. Dodal je, da je njegovo stališče drugačno od Petrovovega in da je »interes državljanov te države, da ta vlada ostane.« »Upam, da bomo našli rešitev in da bo razum prevladal,« je na kratko dejal premier.

HDZ bo sicer danes imela kongres, na katerem bodo volili člane glavnih organov stranke. Takrat bo tudi jasno, ali si bo Karamarka zagotovil nedvomno podporo, potem ko je kot edini kandidat za predsednika stranke prejšnji mesec zmagal na volitvah v HDZ. Karamarko je včeraj poddaril, da ne obstaja nobena afera, zaradi katere bi bil v navzkriju interesov in očenil, da je opozicija v njegovem primeru »prestopila mejo« z napadi na njegove dru-

Božo Petrov

Tomislav Karamarko

žinske člane. Glede napovedi Mosta, da ga ne bodo podprli, je dejal, da stranka »hodi po tankem ledu«, ko zahteva njegov odstop, hkrati pa »krivce za lastne napake, namesto med svojimi člani, išče pri drugih.«

Politična usoda prvega podpredsednika hrvaške vlade in šefa HDZ Karamarka je negotova po razkritju donosnega poslovanja njegove soproge Ane Karamarko z največjim lobistom madžarskega Mola na

Hrvaškem Josipom Petrovičem. Karamarko zatrjuje, da osebno ni bil v navzkriju interesov in ni ogrožal nacionalnih interesov. Hrvaška vlada in Mol sta sicer drug proti drugemu sprožila arbitražna postopka v Ženevi in Washingtonu zaradi sporov o upravljavskih pravicah v Ini. Karamarko je po prihodu na položaj podpredsednika vlade večkrat zahteval, naj Hrvaška izstopi iz arbitraže in začne nova pogajanja z Molom.

Glasovanje o nezaupnici Karamarku zahtevajo poslanci največje opozicione stranke SDP bivšega premierja Zorana Milanovića in poslanec HSU Silvana Hrelja, ki menijo, da prvi podpredsednik vlade zaradi povezav njegove soproge s Petrovičem ne more sprejemati objektivne in nepristranske odločitve v interesu Hrvaške in hrvaških državljanov. Sabor mora o predlogu za Karamarkovo odstavitev odločiti predvidoma najkasneje do 18. junija.

Slovenski premier Miro Cerar

ARHIV

KOPER - Slovenska vlada ne bo odstopila od projekta drugega tira in bo storila vse za njegovo izgradnjo, je po včerajšnjem obisku Luke Koper pouparil predsednik Miro Cerar. Kot je navedel premier, je gradbeno dovoljenje za drugi tir postal pravnomočno, sam pa si bo kot predsednik vlade prizadeval, da prvo lopato za drugi tir zasadijo še v tem mandatu. Cerar je po obisku koprskega pristanišča izpostavil tudi spodbudne poslovne rezultate Luke Koper, kako se družba razvija in kakšne ambicije ima.

Kot je spomnil predsednik vlade, je država v modernizaciji železnic v zadnjih letih vložila 200 milijonov evrov, pri drugem tihu pa je poddaril, da gre za skupni slovenski projekt, zato od vseh deležnikov tudi v prihodnje pričakuje dialog in skupni trud pri iskanju rešitev. Poleg pravnomočnega gradbenega dovoljenja za drugi tir so po Cerarjevih besedah odstranjene tudi vse ovire za začetek gradnje izvlečnega tira. Kdaj bo moč začeti z gradnjo, bo sicer jasno čez nekaj mesecev, ko bodo dobili rezultate nove študije, s katerimi bodo lahko natančneje opredelili roke in ocenili obseg finančne obremenitve projekta. (sta)

LJUBLJANA - Podelitev reda za zasluge

Ebner se je boril tudi za pravice naše manjšine

Od desne Ivo Jevnikar, Michl Ebner, njegova sodelavka in Damijan Terpin

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Borut Pahor je - kot smo poročali - podelil red za zasluge nekdanjemu predsedniku delegacije evropskega parlamenta za odnose s Slovenijo Michlu Ebnerju, in sicer za prispevek pri vzpostavljanju dobrih odnosov med institucijami Evropske unije in Slovenijo pred njenim vstopom v povezavo ter za predanost uspešnemu delovanju Slovenije znotraj EU.

Ebner je v nagovoru dejal, da je počaščen spričo visokega odlikovanja, in opisal, kaže se vse od svoje izvolitve na listi SVP v italijanski parlament leta 1979 in pozneje kot poslanec v evropskem parlamentu, boril za pravice slovenske manjšine v Italiji, pa tudi v Avstriji. Slovesnosti sta se udeležila tudi odvetnik Damijan Terpin in novinar Ivo Jevnikar.

MILAN - Reportaža v tedniku Panorama

Med »neuničljivimi« tudi slovenski pisatelj Boris Pahor

MILAN - Italija je država stoltnikov, ki so ne samo v dobrimi telesni in mentalni kondiciji, temveč so še ustvarjalni, piše revija Panorama. V članku z naslovom »neuničljivi« časopis opisuje vsakdanje življenje stoltnikov v stoltnicah, v skupino »ancien prodige« Panorama uvršča tudi Borisa Pahorja (102 let).

Tržaški pisatelj je v družbi pisateljice in novinarke Rossane Rossande (92 let, ustanoviteljica dnevnika Il Manifesto), pisatelja Giuseppeja Sgarbia (93), igralke Franca Valeri (95), športnika Giuseppeja Ottaviani (97) in najstarejšega v skupini Gilla Dorflesa. Tudi znani filozof, slikar in umetnostni kritik (106 let) je po rodu iz Trsta, ki ima torej dva predstavnika v let častni levtvici.

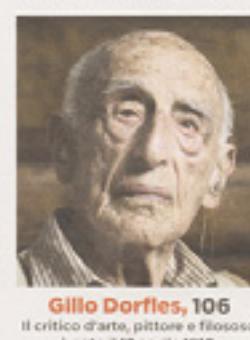
Italija je glede števila stoltnikov v povprečju s številom prebivalstva druga na svetovni lestvici po Japonski. Novinarji Panorama so obiskali vasico Acciaroli pri Salernu, kjer so odkrili številne še življenjsko zelo aktivne starejše ljudi.

Rossana Rossanda, 92
Nata il 23 aprile 1924, scrittrice, ha cofondato Il Manifesto.

Giuseppe Sgarbi, 93
Scrittore e padre dell'critico d'arte, nasce il 15 gennaio 1921.

Franca Valeri, 95
L'attrice, sceneggiatrice e regista è nata il 21 luglio 1920.

Giuseppe Ottaviani, 97
Il 20 maggio l'attore ha festeggiato gli anni (è nato nel 1916).

Boris Pahor, 102
Il 26 agosto 1913, la data di nascita dello scrittore sloveno.

Gillo Dorfles, 106
Il critico d'arte, pittore e filosofo è nato il 12 aprile 1910.

Med šestimi slavnimi »neuničljivimi« je tudi Boris Pahor

TRST - Apel delegacije iz iraškega Kurdistana v Mestni hiši

»Jezidi potrebujemo zdravila, hrano in psihološko pomoč«

Iraške deklice in ženske iz verske skupnosti jezidov žrtve spolnega suženjstva ali prisilnih porok, več tisoč jezidskih moških ubitih, dečki pa izročeni borcem Islamske države. To je pretresljiva kalvarija ene najrevnejših iraških manjšin, ki jo je na včerajšnjem srečanju z županom Robertom Cosolinijem podrobno opisala jezidska delegacija iz iraškega Kurdistana. Šestčlansko delegacijo je na dvodnevnu obisku v Italiji vodila poslanka zveznega iraškega parlamenta in velika borka za pravice jezidske skupnosti Vian Dakhil Saeed, ki je že večkrat zaprosila mednarodno skupnost za podporo in ob tem opozorila, da je potrebna stroga odsodba zločinov Islamske države, ki izvaja etnično in versko čiščenje vsega, kar ne sodi v lastno ozko opredelitev salafističnega sunitskega islama.

Omenjena delegacija se je v četrtek mudila v Rimu, kjer je obiskala višoke predstavnike zunanjega ministrstva, včeraj pa se je ustavila v Trstu in Gorici. Naše kraje so člani delegacije obiskali na povabilo Dežele FJK, pomembno vlogo posrednika pa je odigral tržaški humanitarni zdravnik Marzio Babille, ki zdravi otroke v iraških jezidskih taborih. Srečanje v Mestni hiši so člani delegacije izkoristili za apel, v katerem so želeli opozoriti širšo javnost na kritičnost situacije, obenem pa so izrazili potrebo po priznanju, da se nad jezidi izvaja genocid. Katastrofalne razmere je s številkami opisala poslanka Dakhil Saeedova: več tisoč civilistov ostaja ujetih v obroču skrajne žev, tri tisoč žensk je še vedno v taborih Islamske države, kjer so zlorabe, mučenje, grožnje in posilstvo na dnev-

Delegacijo je v Mestni hiši sprejel župan Roberto Cosolini

FOTODAMJ@N

cinsko osebje, hrano ter zahodne psihologe, ki bi usposobili domače zdravnike za nudjenje psihološke pomoči travmatiziranim osebam, ki jim je uspelo pobegniti skrajnežem.

Na apel jezidske delegacije iz iraškega Kurdistana je z nekaterimi oblubami odgovoril župan Roberto Cosolini. Zavezal se je, da se bo zavzel za priznanje genocida nad jezidi, ponudil pa je tudi konkretno humanitarno pomoč begunkim družinam, ki bi se po pomoč zatekle v našo občino. Ob tem je tudi spomnil, da bodo še naprej podpirali zdravljenje malih bolnikov v bolnišnici Burlo Garofolo.

Gostje so se županu iskreno zahvalili in ob tem dodali, da bodo le z mednarodno pomočjo in s skupnimi projektmi ustavili nepopisne zločine Islamske države.

Sanela Čoralic

TRST - Ob pomoči dobrodelnih ustanov

Otroci z Bližnjega vzhoda v bolnici Burlo Garofolo

V pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo zdravijo devet otrok z vojnih območij na Bližnjem vzhodu. Zanje skrbijo bolnišniško osebje in prostovoljci Fundacije Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, Fundacije Bambini del Danubio ter drugih ustanov. Prijeti pa gre dobrotnike, ki zasebno financirajo zdravljenje teh otrok z zneski nad 100.000 evri. »Bolnišnica Burlo Garofolo ima bogato tradicijo na področju mednarodne kooperacije, prizadavanja pa v teh primerih presegajo meje zdravniškega poklica. Ustvarila se je mreža med bolnišnico, humanitarnimi delavci in institucijami,« je v tiskovnem sporočilu izjavil generalni direktor bolnišnice Gianluigi Scannapieco.

Tržaški zdravnik in humanitarni delavec Marzio Babille se v iraškem Kurdistanu ukvarja z 250 otroki. V Mestni hiši je včeraj poudaril, da bi veliko otrok potrebovalo zdravstveno nego v Trstu ali drugih evropskih mestih.

Poslanka Vian Dakhil Saeed FOTODAMJ@N

nem redu, 400 tisoč ljudi je razseljenih, dva tisoč študentov pa nima nobenih možnosti za študij. »Namen našega obiska ni samo ozaveščati o dramatični situaciji, ampak tudi pozvati prisostne, naj posredujejo. V prvi fazi bi potrebovali pomoč pri vzpostavitev miru v naši državi in zgraditvi vasi, nato pa priznanje mednarodne skupnosti, da smo žrtev genocida,« je na srečanju opozorila vodja jezidske delegacije.

Dogajanje je za humanitarno katastrofo označil Sawood Msto Najim, direktor begunskega taborišča v provinci Sharija, kjer se nahaja 17 taborišč, od katerih je 14 namenjenih jezidski manjšini. Direktor je opozoril, da potrebujejo predvsem zdravila in medi-

Begunci, Romi in druge skupine diskriminiranih so bili v žarišču sredinega srečanja v Tržaškem knjižnem središču, kjer so se predstavili štiri slovenski avtorji, ki so v zadnjem obdobju odprli nove teme s področja humanistike. Pogovor o konceptu Drugega nekoč je povezovala Marta Verginella, profesorica zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki je udoma opozorila, kako pomembna je predstavitev slovenske humanistične produkcije tudi v Trstu, še posebej tiste, ki govorijo o odnosu z drugim, o temi torej, ki je ponovno aktualna.

Vse štiri predstavljene knjige, čeprav obravnavajo različna polja, odpirajo problematiko sprejemanja drugih. O podobi in statusu Ciganov v knjigi *Neprilagojeni in nevarni: podoba in status Ciganov v preteklosti* piše Andrej Studen, ki na osnovi arhivskih in časopisnih virov pokaže, kako se je oblikoval odnos do ciganov v vsakdanu. Na srečanju je avtor razložil, kdaj in zakaj se je oblikoval odnos do »neprilagojenih in nevarnih Romov«, za katere so najprej domnevali, da izvirajo iz Afrike, ko pa so

ugotovili, da je njihov jezik indo-evropskega izvora, pa so jih začeli primerjati z najnižjo indijsko kasto. O »genskih oblikih diskriminacije« je spregovorila Ana Cergol Paradži, ki v monografiji *Eugenika na Slovenskem* obravnava zgodovino slovenskega primera eugenike, vede o metodah za doseganje »dobrega« potomstva, ki je v nekaterih državah motivirala uvedbo prisilnih sterilizacij t.i. manjvrednih ljudi. Avtorica je na srečanju osvetlila diskriminacijske obravnavi nekaterih družbenih skupin (alkoholikov, slaboumnih, manj premožnih, emancipirank, prostitut) in naštela nekatere ugledne jugoslovanske zdravnike, ki so bili naklonjeni tej vedi.

Pomemben prispevek pri razumevanju pojma rasizem pa je podala Mojca Pajnik, ki je uredila zbornik *Rasizem: razrezani svet*, v katerem različni avtorji med drugim opozarjajo tudi na vzpon desnice v evropskem kontekstu. Kot je povedala Pajnikova, jih je v zborniku zanimalo tudi, kako in zakaj se je z vzponom neoliberalne politike začel proces kulturalizacije rasizma. »Rasistov v 70. in

Pogovor z avtorji je vodila prof. Marta Verginella

FOTODAMJ@N

80. letih ne zanima več rasa, ampak jih začnejo motiti religija, spolna usmerjenost, življenjski slog,« je povedala urednica zbornika. O filozofiji prava na ravni odnosu mišljenja in biti pa je na sredinem srečanju spregovoril Rok Svetič, ki je avtor knjige *Prenašati bit sveta*.

Madžarski podjetniki v tržaškem pristanišču

Približno 60 predstavnikov madžarskih špediterih in ladjarskih družb je včeraj obiskalo terminal za kontejnerje na 7. pomolu pristanišča, ki ga upravlja družba Trieste Marine Terminal. Se pred tem so si dopoldne ogledali naselje Portopiccolo, nato so se na sedežu Pristaniške oblasti sestali z izrednim komisarjem Zenom D'Agostinom, ki je predstavil pristanišče in njegove značilnosti. Obisk so priredili ob priložnosti začetka delovanja tretje tedenske železniške zveze med 7. pomolom in Budimpešto, ki poteka na osnovi partnerstva med družbama To Delta in Alpe Adria.

V Trstu 1500 podpisov proti volilnemu zakonu Italicum

Odbor za obrambo italijanske ustave iz Trsta je sporočil, da so doslej na Tržaškem zbrali že skoraj 1500 podpisov proti novemu volilnemu zakonu, poznemu kot Italicum. Odbor je začel zbirati podpise v tržaški pokrajini v začetku aprila v okviru akcije na državnih ravnih. Poleg tega zbirajo podpise tudi glede referendumu za potrditev ustavnih reform, ki jo je izdelala Renzijeva vlada. Odbor je začel kampanjo za NE. Sicer bo odbor danes zbiral podpise v Miljah od 10. do 13. ure in na prazniku česenj v Mačkoljah od 18. ure. Jutri bodo podpise zbirali v Trstu na Borzem trgu od 10. do 13. ure.

Razstava o Lloydovih ladjah danes samo popoldne

Razstava o Lloydovih ladjah v svetu v hidrodinamični centrali v starem pristanišču bo zaradi obiska predsednika italijanske vlade Mattea Renzija danes odprt samo od 15.30 dalje. Na voljo bo vsekakor voden obisk.

Znanstveni imaginarij odprt

Znanstveni imaginarij bo jutri odprt od 10. do 18. ure. Na programu so posebne delavnice za družine Family Lab, posvečene genetiki. Na voljo pa je še nekaj mest za posebno pobudo, ki bo v soboto, 4. junija. Otroci od 7. do 11. leta starosti bodo lahko takrat spoznavali faraone.

TRST - Tržaško knjižno središče

O odnosu z drugim v štirih knjigah

Na sredini predstavitvi so se predstavili slovenski avtorji, ki so odprli nove teme s področja humanistike

Pogovor z avtorji je vodila prof. Marta Verginella

FOTODAMJ@N

Humanistično srečanje, ki ga je TKS priredilo skupaj z javno agencijo za knjigo, je obiskal tudi minister za Slovence po svetu Gorazd Žmavc, ki se je že zelel na lastne oči prepričati, kaj se dogaja v novi slovenski knjigarni in na kakšnih vsebinah bi središče lahko gradili v prihodnje. (sc)

TRST - Županska kandidata na obisku

Cosolini pri ZSŠDI in na sedežu SDGZ, Furlanič pri SKGZ

Tomaž Ban in Iztok Furlanič
FOTODAMJ@N

Deželno vodstvo Zveze slovenskih športnih društev s predsednikom Ivanom Peterlinom na čelu se je sestalo s tržaškim županom in županskim kandidatom leve sredine Robertom Cosolinijem. Srečanja v prostorih TPK Sirena so se udeležili tudi deželnii svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmars ter kandidata za tržaški občinski svet Martina Repini in Mateja Isra. Občino Trst je zastopal tudi občinski odbornik Edi Kraus. Peterlin je predstavil nekaj tem, ki so tesno povezane z delovanjem športnih društev. Govoril je o slovenskih športnih društvih in o specifičnih problemih, s katerimi se soočajo, od najema občinskih vadbenih prostorov do upravnih vidikov vodenja društva. Obenem je izrazil zadovoljstvo, da je Cosolini v volilnem programu izpostavil vprašanje vrnitve Narodnega doma slovenski zamejski skupnosti. Na sestanku je bil govor tudi o potrebah TPK Sirena, ki ga je zastopal predsednik Peter Sterni. Cosolini je do vprašanj slovenskega športa pokazal izrazito tenkočutnost in se zavzel za rešitev vseh obravnavanih vprašanj.

Cosolini se je v spremstvu Valentine Repini, Matjeja Isre in kandidata SSK na listi DS Igorja Šava pred dnevi sestal tudi z vodstvom Slovenskega deželnega go-

spodarskega združenja. Župan je seznanil prisotne z možnostmi razvoja Trsta in Krasa in predvsem izpostavil izziv novega in starega pristanišča.

Nekateri še nerešeni problemi pa so bili v ospredju na srečanju med županskim kandidatom Združene levice Iztokom Furlaničem in pokrajinskim vodstvom SKGZ na čelu s pokrajinskim predsednikom Tomažem Banom, deželnim tajnikom Marinom Marsičem in članico pokrajinskega odbora Martino Jazbec. Govor je bil o različnih temah, v prvi vrsti o stopnji zaščite manjšine v izvoljenih organih. Klub nekaterim korakom naprej je sedanj upravi zmanjkal nekaj hrabrosti za dodaten korak, zlasti kar se tiče vidne dvojezičnosti na območju, kjer se ne izvaja v celoti začitni zakon. Furlanič je obžaloval, da se v iztekajočem mandatu zaradi različnih razlogov ni uspelo spremeniti poslovnika z uvedbo uporabe slovenščine. SKGZ bo od vseh izvoljenih predstavnikov zahtevala posebno pozornost glede Stadiona 1. maja, ki nujno potrebuje korenito prenovo, pomoč Deželete pa ne rešuje dokončno problema. Odprto ostaja tudi vprašanje učenja slovenščine na italijanskih šolah, kar je nujen korak k dodatnemu približevanju obeh skupnosti.

Volitve 2016

Fabiana Martini in Veronese drevi v Križu

Demokratska stranka vabi danes ob 18.30 v Ljudski dom v Križu na srečanje s tržaško podžupanjem Fabiano Martini in njenim devinsko-nabrežinskim kolegom Massimo Veronešem. Beseda bo tekla o sodelovanju med občinskim upravama v luči dejstva, da je Križ ozemeljsko razdeljen na tri občine: tržaško, devinsko-nabrežinsko in zgorniško. Ta razdelitev ustvarja nemalo težav domačinom, ki pogrešajo boljše sodelovanje treh občinskih uprav.

Maria Teresa Bassa Poropat in Mirta Čok danes v Prosvetnem domu na Opčinah

Kandidati občanske liste Insieme per Trieste-Cosolini sindaco za občinski svet Maria Teresa Bassa Poropat ter za vzhodnokraški in zahodnokraški rajonski svoset Mirta Čok se bosta srečali z občani danes ob 11. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Govorili bosta o razvojnih perspektivah Krasa.

Kandidati SSK na Opčinah in v Križu

Kandidat stranke Slovenske skupnosti na listi Demokratske stranke za tržaški občinski svet Maurizio Vidali in kandidata za vzhodnokraški rajonski svet Marta Fabris in Marko De Luisa se bodo srečali z občani na Opčinah danes med 11. in 13. uro nasproti bara Tabor. Vidali in kandidat SSK na listi DS za zahodnokraški rajonski svet Paolo Vidoni pa bosta danes popoldne obiskala Križane od vrat do vrat.

V Podlonjerju Rdeči praznik s kandidati

V Ljudskem domu Giorgio Canciani v Podlonjerju bo še danes potekal Rdeči praznik, ki ga prireja Združena levica. Kioske bodo odprti ob 18. uri, pol ure kasneje bo razprava o antifašizmu. Ob 20. uri bo glasba s skupino Chiriké. Praznika se bodo udeležili kandidati Združene levice za tržaški občinski svet in za rajonske svete.

TRST - Danes Matteo Renzi v starem pristanisu

Predsednik italijanske vlade Matteo Renzi bo danes popoldne v Trstu. V skladislu št. 26 bo ob 14. uri podpisal pomemben sporazum za razvoj in rast starega pristanišča. Dogovor je med drugim vezan na 50 milijonov evrov, ki jih je medministrski odbor Cipe namenil za staro luko. Podpis sporazuma je pomemben še zlasti zaradi tega, ker bodo o prihodnosti stare luke odslej skupaj odločali Rim, Dežela FJK, tržaška Pristaniška oblast in Občina Trst, vsak s svojimi pristojnostmi. Skratka, Renzi bo postavil pečat palače Chigi na staro pristanišče.

KANDIDATI SE PREDSTAVLJAJO

TRŽAŠKI
OBČINSKI SVET

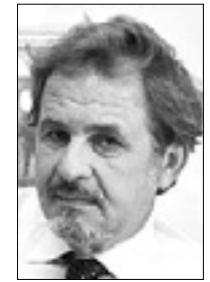
Ezio Stancich (Združena levica)

Star sem 58 let, živim in delam na Opčinah in v Trstu. Po poklicu sem trgovinski izvedenec. V glavnem sem delal v zunanjetrgovinskih podjetjih na področju Srednje Evrope in Balkana, tudi v okviru družbenega gospodarstva. Govorim šest jezikov. Pridobljene izkušnje mi lahko pridejo prav tudi na področju javne uprave, menedžmenta in tkanja vezi med ljudmi in oblastjo.

Kdor me pozna, ve, da sem kar se da komunikativen in imam rad družbo ter klepet. Vrednote, ki jih zagovarjam, so jasno opredeljene. Sem levičar, borim se za socialno pravično družbo, kjer ni diskriminacij in kjer prevladuja medčloveška vzajemnost in pomoč sibkejšim. Trdno stojim na načelih protifašizma in se borim proti vsakemu potvarjanju naše preteklosti, četudi prihaja iz tako imenovanih demokratiskih ali reformističnih vrst. To vsi dolgujemo našim padlim, ki jih vsako leto občuteno častimo od Bazovice in Opčin do Škednja, brez fige v žepu.

Kot kandidat Združene levice se obvezujem, da bom te vrednote branil povsod, kamor me bodo poslali volivci. Ravno tako se bom boril proti vsaki oblike ksenofobije in rasizma, za enakopravnost med tu živečimi narodnostnimi skupnostmi in še posebej za pravice slovenske manjšine. Prav slednjo tržaška občinska uprava priznava zgolj mačehovsko in skopo. Mislim namreč, da bi morala slovenščina vendar dobiti uradni javni prostor tudi v predmestnih četrtih, kot so Katinara, Rovte, Kolonkovec, Škedenj, Barkovlje in Rojan.

Kandidat Ezio Stancich podpira županskega kandidata Združene levice Iztoka Furlaniča

Igor Švab (Slovenska skupnost)

Stranka Slovenske skupnosti mi je ponovno zaupala kandidaturo za tržaški občinski svet. Ko je pred petimi leti zmagala levosredinska koalicija in izvolila za župana Roberta Cosolinija, se je za naše mesto res začelo novo obdobje. Mirno lahko potrdim, da je Trst kljub težkim časom krize doživel velike spremembe in postal spet tisto središče in stičišče ljudi in narodov različnih kultur, jezikov in verstev, ki so pravo in neprecenljivo bogastvo, pri čemer lahko tudi potrdim, da se je uspelo ovrednotiti zgodovinsko prisotnost slovenske narodne skupnosti.

Uprava je - to lahko potrdim tudi kot predsednik finančne komisije - delovala z največjo transparentnostjo. Trst je po 18 letih dobil nov prostorski načrt in odobren je bil tudi nov prometni načrt. Znatno se je znižal javni dolg za kar 28 odstotkov, socialna pomoč za občane v stiski se je povečala za 14%, evropska sredstva so se povečala za 6,2 milijona evrov; v javna dela je bilo vloženih 60 milijonov. Občina je utrdila kulturno sodelovanje s Slovenijo in Avstrijo in je mesto postalo še bolj odprt in privlačno za turiste.

Po mojih prizadevanjih je uprava podelila visoka priznanja uglednim predstavnikom slovenskega kulturnega in verskega življenja: pisateljem Borisu Pahorju in Alojzu Reboli, pokojnemu duhovniku Dušanu Jakominu in Zvezi cerkvenih pevskeh zborov ob 50. obletnici nepreklenjenega delovanja.

Pred nami so še veliki izzivi, da zagotovimo boljšo prihodnost, še posebno za mlade: razvoj pristanišča in starega pristanišča, posodobitev infrastrukture in pospešitev mednarodnega železniškega prometa, razvoj trgovine na drobno, obrnjenosti in kmetijstva, utrditev medobčinskega sodelovanja tudi v vidiку medobčinske unije, okrepitev medobčinske socialne službe, vzdrževanje občinskih šolskih poslopij in odprtje dodatnega oddelka slovenskih jasli.

Kandidat Igor Švab podpira županskega kandidata leve sredine Roberta Cosolinija

Loredana Tensi (Združeni za Trst)

Sem kraška domačinka, stara sem 41 let, mati 4 otrok in zaposlena bolničarka z univerzitetno specializacijo v psihiatričnem zdravstvu.

Kandidiram za mesto občinske svetnice na listi Združeni za Trst - Uniti per Trieste, ker sem prepricana, da z novimi idejami in dobro voljo lahko izboljšamo življenske pogoje tržaških prebivalcev, tako na ekonomski kot na socialni ravni. Z razširitevjo prostocarinskih con na celotno tržaško območje, vključno na Kras, lahko takoj izvedemo celo vrsto izrednih ekonomskih ukrepov za celotno ozemlje in prebivalstvo. Še posebje so nam pri srcu mladi sodržavljeni, ki so primorani iz zaposlitvenih razlogov iskati srečo v tujini. Zanje predlagamo gospodarski in turistični razvoj preko uporabe davčnih olajšav in prostocarinskega območja. Občina bo imela na razpolago več sredstev za izboljšanje sociale, solstva, zdravstvenih ponudb ter varnosti državljanov. Ostali važnejši točki za slovensko prebivalstvo sta dosledna uporaba slovenskega jezika v občinskih uradih ter končna ureditev slovenskih jasli na Krasu.

Poleg tega naša lista cilja na preureditev toplega predela v tržaški železarni v veliki pristaniški terminal in produktivno uporabo severnega (starega) pristanišča. Občina pa mora neposredno upravljati vsa podjetja, ki opravljajo javne službe. Ob vsem tem nameravamo zaščiti in ovrednotiti vso tržaško kulturno in umetniško dediščino ter podpirati proces tržaške avtonomije. Le združeni za Trst lahko naredimo razliko.

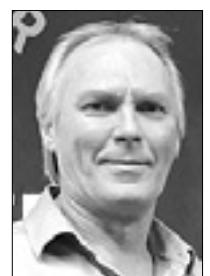
Kandidatka Loredana Tensi podpira županskega kandidata liste Združeni za Trst Nicolo Sponzo

Sergio Ukmars (Združeni za Trst)

Delavni program, ki ga predlagamo, predvideva epohalno preobrazbo območja, daljnosežne in nujno potrebne spremembe za gospodarsko rast mesta in za dobro počutje mladih in starejših generacij. Sergio Ukmars kandidat za teritorialno upravo, uslužbenec 39 let plačanih delavnih prispevkov izkoriščevalski Državi Italiji!!!! Trst se zaradi gospodarske in civilne krize hitro bliža nepovratni točki neizbežnega propada: dejstva so zapisana na koži 9000 brezposelnih prebivalcev ter vsakdanji kroniki neustavljivega propada številnih podjetij (samo 380 zadnjih 5 let gnusnega upravljanja). Ta razlog mi je dal željo, da se pridružim in kandidiram na listi Združeni za Trst, ki jo sestavljajo strokovnjaki, mladi diplomiranci, delavci in upokojenci. Sit te nesramne sedanje uprave sem pripravljen se boriti za teritorialno prosto cono, ponovno uporabo starega pristanišča, ki bi zagotovila številna dostenjanstvena delovna mesta za vse prebivalce tržaške pokrajine, preoblikovanje toplega predela železarne (zaposleni bodo sodelovali pri sanaciji, zagotavljanje in podvojitve delovnih mest), za gospodarsko pomoč državljanom, za nadzorovanje nad zdravstvenim varstvom in za varnejše mesto. Razumel sem, da ozemlje je naša stvar, last naših prebivalcev; da se moramo mi v prvi osebi zavzemati za dobro in uspešno upravljanje našega ozemlja in skupne bodočnosti.

Kandidat Sergio Ukmars podpira županskega kandidata liste Združeni za Trst Nicolo Sponzo

TRST, LJUBLJANA - Primer kirurga Janeza Zimmermanna

Ministrica ovadila zdravnika, italijanski organi obveščeni

Slovenska ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je po poročanju medijev o domnevno spornih kirurških posegih zdravnika Janeza Zimmermanna, ki je dejaven tudi v Trstu, Okrožnemu državnemu tožilstvu v Ljubljani naznanila kaznivo dejanje malomarnega zdravljenja in opravljanja zdravilske dejavnosti, so sporočili z ministrstva. Zimmerman naj bi množično opravljal operacije krčnih žil, pri čemer naj ne bi obstajale indikacije zanje, pa tudi posegi naj bi bili opravljeni v neustreznih prostorih in nestrokovno.

Na slovenskem ministrstvu so navedli, da je »iz do sedaj zbranih podatkov mogče sklepati, da je zaradi domnevno malomarnega zdravljenja prišlo do občutnega poslabšanja zdravja več bolnikov.« Ob tem je ministrica prosila tožilstvo, da o tem obvesti tudi pristojne organe pregona v Italiji. Slovensko prošnjo za pregon so v četrtek zvečer prejeli na tržaškem pokrajinskem poveljstvu kabinjerjev, z morebitno preiskavo pa se bo v takem primeru ukvarjal posebni oddelek za zdravstveni kriminal NAS iz Vidma.

Medtem pa so zbiranjem informacij včeraj po poročanju TV Slovenija (TVS) že začeli koprski kriminalisti, saj je zdravnik dejaven tako v Trstu kot na Obali. Dopolne so kriminalisti obiskali tudi koprsko redakcijo TVS. Po slovenskem kazenskem zakoniku je zdravniku, ki pri opravljanju zdravniške dejavnosti iz malomarnosti ravna v nasprotju s pravili zdravniške znanosti in stroke ter tako povzroči poslabšanje zdravja, zagrožen zapor do treh let, piše Slovenska tiskovna agencija.

Na tržaški zdravniški zbornici s primerom včeraj niso bili seznanjeni. Na vprašanje, kakšna pravila mora spoštovati zdravnik iz druge države članice Evropske unije, če hoče delati v Italiji, so na zbornici odgovorili, da sta postopka različna glede na to, ali gre za enkraten poseg, občasno ali redno dejavnost. Za posamezne posege mora zdravnik prejeti dovoljenje italijanskega ministrstva za zdravje, ki obvesti pristojno kratevno zbornico. Za redno zdravniško dejav-

Ministrica za zdravje
Milojka Kolar Celarc

Janez Zimmerman

nost na italijanskem ozemlju pa mora biti zdravnik včlanjen v zdravniško zbornico. Iz javno dostopnih podatkov na spletu izhaja, da je Janez Zimmerman član tržaške zdravniške zbornice, in sicer kot kirurg.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) je slovenskim bolnikom, ki so se zdravili v Zimmermanovi ambulanti v Ulici Roma v Trstu, lani in letos do 20. maja v skladu z določili povrnil 388.376

evrov. Zdravniku so italijanski organi izdali dovoljenje za delo v Trstu januarja 2015. Na ZZZS zbirajo informacije glede na dejstvo, da od zavarovanih oseb niso prejeli pritožb ali obremenjujočih informacij zoper tega zdravnika; prejeli pa so pet pozitivnih odzivov.

Televizija Slovenija je v sredo poročala, da Zimmerman k operaciji nagovori tudi zdrave ljudi (to so preverili tudi s skritim mikrofonom na pacientki, ki je k njemu šla na posvet) ter da jih zavaja, da jim bo pozdravil zilne zaklopke. Po navedbah televizije operira v neprimernih prostorih, med zapleti po njegovih operacijah pa sta tudi sepa in amputacija noge.

Aljoša Fonda

TRST - Študija otroške bolnišnice Burlo Garofolo

Rdeči noski pomirjajo

Prisotnost klovnov zdravnikov zmanjšuje tesnobo pri malih pacientih

Prisotnost t.i. »rdečih noskov« oz. klovnov zdravnikov na oddelkih za urgence, bodisi v čakalnici kot tudi v ambulanti, precej pomirjevalno vpliva na otroške paciente. Tako trdi študija, ki so jo v letu 2015 opravili v tržaški otroški bolnišnici Burlo Garofolo, kjer so v raziskavo vključili štirideset malih patientov: polovico le-teh so obravnavali na podlagi običajnih postopkov, polovica pa je bila deležna prisotnosti klovnov zdravnikov oz. prostovoljev Skupine za humanitarno akcijo (GAU), ki delujejo v bolnišnici Burlo Garofolo. Izkazalo se je, da so otroci omenjene skupine sicer še vedno čutili bolečine, vendar je bila tesnoba med čakanjem in izvajanjem bolečih posegov občutno manjša, izkušnja pa na koncu manj travmatična.

V starosti 69 let je včeraj umrl režiser in programski urednik RAI Piero Panizon. Rojen je bil v Terniju, a se je z družino že v zelo mladih letih preselil v Trst. Na tukajšnji univerzi je diplomiral iz zgodovine (njegov mentor je bil Ezio Collotti). Deset let je bil pokrajinski svetnik KPI, od februarja 1977 do septembra 1978 tudi odbornik v »rdeči« pokrajinski upravi predsednika Lucia Ghersija. Kot odbornik se je ukvarjal s psihiatrijo in z psihiatrično reformo, ki jo je izvajal Franco Basaglia.

Pokojni Panizon je leta 1978 zmagal na natečaju RAI. Naprej je bil kot urednik zaposlen na tukajšnjem deželnem sedežu, nato se je preselil v Rim, kjer se je uveljavil kot odličen televizijski režiser. Med drugim je sodeloval z Michelejem Santorom pri znani oddaji Samarcanda in z Aldom Biscardijem pri Processo del lunedì. V Rimu je posnel tudi dokumentarec o umoru Mirana Hrovatina in Ilarie Alpi.

Po vrnjenosti v Trst se je znova aktivno vključil v tukajšnje družbeno in politično življenje. Bil je kandidat na listi SEL za junijске občinske volitve v podporo Robertu Cosoliniju.

RIBIŠKO NASELJE - Županov ukaz

Odstranitev zgrešenih samo italijanskih tabel

Župan Kukan je izdal ukaz o odstranitvi enojezične table

Cestne table s samo italijanskim imenom zaselka Ribiško naselje - Villaggio del Pescatore - je treba odstraniti. Devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukan je izdal ukaz občinskemu tehničnemu uradu, naj odstrani vse štiri tovrstne table: dve ob vhodih in prav toliko ob izhodih iz zaselka. Ker pa ob vhodih v vsakok vasa mora stati tabla z njenim imenom, bodo na mesto odstranjenih tabel namestile stare, modre table, tiste s samo italijanskim imenom. Odstranitev »zgrešenih« tabel je bila potrebna, da bi jih »popravili« z dvojezičnim napisom, je pojasnil župan Kukan, ki je tudi omenil, da se preiskava o iskanju odgovornega za napako nadaljuje. (mk)

TRST - Danes v Tržaškem knjižnem središču

Empatični pristop do slovenskega jezika

V Tržaškem knjižnem središču bo **danes ob 11. uri** srečanje, katerega cilj je empatični pristop do slovenskega jezika in kulture. Gre za zamisel profesorice nemškega jezika in književnosti na srednjih šolah Elene Cerkvenič, ki želi s tem nuditi spodbude za obujanje zanimanja in radovednosti za slovenski jezik in kulturo zlasti v Trstu. Zainteresiranim bodo predlagali empatični in interaktivni pristop, katerega izhodišče bo v radovednosti, željah in potrebah udeležencev. Na srečanju, ki bo potekalo v italijanščini, bodo udeleženci spoznavali nekatere izraze in komunikacijske položaje v slovenskem jeziku. Vstop je prost, za informacije sta na voljo številka mobilnega telefona 329-0224074 in naslov elektronske pošte elenacerkvenic@gmail.com.

CGIL obsoja vandalsko akcijo proti Domu Kultur

Pokrajinski sindikat Cgil je odločno obsodil mazaško-vandalsko akcijo nad zunanjostjo strukture v Ul. Orlandini, kjer se nahaja Dom kultur. Neznanci so se v noči na četrtek pritihitali pred pročelje in popackali tamkajšnje grafite s celo vrsto kljukastih krizev in runskih znakov. Dogodek je nesprejemljiv in zaskrbljujoč, poudarja CGIL, in je le zadnji iz vrste znakov nestrpnosti, navadno vezanih na fašistično in nacistično ideologijo, do katerih je prišlo v zadnjem času v Trstu, še zlasti v zvezi z vprašanjem migrantov.

Parovelova odprta klet v Boljuncu

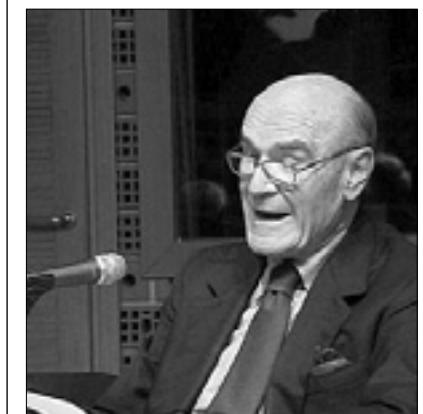
V okviru manifestacije Odprte kleti bodo jutri v kleti podjetja Parovel v Boljuncu 624 potekali vodení ogledi ter pokušnja vin in olj. Ob 11.30 in 16. uri bo skupaj z le-teimi mogoče pokusiti tudi morske jedi v sodelovanju s podjetjem Pescaturismo iz Ribiškega naselja, sladoledarna Della Negra iz Mortegiana v Furlaniji pa bo ponudila sorbet s Parovelovim oljčnim likerjem E2P. Za urnike in informacije sta na voljo spletna stran www.parovel.com in številka mobilnega telefona 346-7590953.

Zaradi stavke okrnjena služba za zbiranje odpadkov

Podjetje AcegasAps sporoča, da bo zaradi stavke na državni ravni v pondeljek, 30. maja, morebiti okrnjena služba za zbiranje odpadkov in za čiščenje cest.

TRST - Smrtna kosa

Umrl je Michele Lacalamita

V bolnišnici je v starosti 92 let umrl Michele Lacalamita, ki je bil v obdobju županovanja Riccarda Illyja med letoma 1995 in 1999 prvi predsednik tržaške Pristaniške oblasti. Leta 1924 v Bariju rojeni Lacalamita je veljal za velikega izvedenca pomorstva in ladjarstva, do leta 1984 je bil pooblaščeni upravitelj družbe Finmare, leta 1991 pa je prevzel vodenje Tržaškega Lloydja, štiri leta zatem pa je po prizadevanju takratnega župana Illyja postal prvi predsednik novonastale Pristaniške oblasti. Z njegovim imenom je povezana privatizacija Sedmega pomola, katerega upravljanje je takrat prevzela nizozemska družba ECT.

OPĆINE, NABREŽINA, BARKOVLJE - Sedem srečanj Bralne značke

Književniki nagradili mlade knjižne molje

Gostje Janja Vidmar, Nataša Konc Lorenzutti, Slavko Pregl in Aksinja Kermauner

Knjiga naj bo v veselje in užitek, tako da mladi branja ne bodo opustili, tudi ko bodo odrasli, učenci pa naj se, ko jim bo tečno v šoli, spomnijo, da je po svetu mnogo otrok, ki bi sicer radi hodili v šolo, a tega ne morejo, ker morajo že zgodaj služiti denar za preživljvanje družine. Tudi take misli je bilo slišati na včerajšnjih kar sedmih zaključnih srečanjih Bralne značke na Općinah, v Barkovljah in Nabrežini, kjer so nagradili mlade knjižne molje in izbirali tudi naj knjigo ob prisotnosti uglednih slovenskih književnikov oz. književnic, pa tudi direktorce Društva Bralna značka Slovenije Mance Perko in višje pedagoške svetovalke za slovenske šole v Italiji pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo Andreje Duhovnik Antoni.

Projekt Bralne značke na naših šolah namreč ne bi mogel potekati brez ključne udeležbe Društva Bralna značka Slovenije in ZRSŠ, majška zaključna srečanja pa predstavljajo le sklepno dejanje manifestacije, ki se je pričela 17. septembra lani. Skozi šolsko leto so se osnovnošolci in nižješolci posvetili branju izbranih oz. predlaganih knjig, na voljo je bilo tudi sodelovanje v Mega kvizu Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani, medtem ko je Javna agencija za knjigo RS v okviru projekta Razstem s knjigo podarila knjige tudi slovenskim nižješolcem v Italiji. Poleg tega so se učitelji in profesorji naših šol lahko tudi udeležili lanskega novembrskega simpozija

nju odlokmov iz knjig Društvo starejših bratov ter Krilatek in kosmate basni učence tudi spodbudila k igranju prizorčkov ter odgovarjala na njihova vprašanja, predvsem pa jih pozvala, naj se ne igrajo preveč s telefonimi in naj raje vzamejo v roke knjige.

Slavko Pregl pa je nabrežinskim nižješolcem med drugim zaupal, da najraje piše knjige, ki še niso napisane, zamisli zanje pa najde v resničnem življenju. Knjige, kot so Genij v kratkih hlačah, Genij v dolgih hlačah, Genij brez hlač, Odprava zelenega

zmaja, Priročnik za klatenje, Smrka in njegovi, Spričevalo in druge pa so spodbudile vprašanja dijakov, npr. tudi o tem, ali se s pisanjem lahko služi. Da, a ne preveč dobro, je bil odgovor.

Tudi slepi lahko berejo

Prav Slavko Pregl je nekoč dejal, da kdor bere, seže dlje, kot seže njegova roka, vidi bolje kot s prostim očesom, sliši več, kot gre v njegova ušesa, in ima daljši korak, kot zmorejo njegove noge. V duhu te misli je potekalo včerajšnje zaključno srečanje Bralne značke za osnovnošolce Večstopenjske šole Vladimirja Bartola od Sv. Ivana. Pisana druščina šolarčkov se je zbrala v prostorih Slovenskega kulturnega društva Barkovje, kjer je male knjižne molje nagovorila pisateljica in pesnica Aksinja Kermauner. Gostja je otroke popeljala v svet sprejemanja drugačnosti. Poslušalci, med katerimi so bili tudi malčki zadnjih letnikov barkovljanskega in lonjerskega vrtca, so spoznali svet slepih in slabovidnih. Kermaunerjeva, ki je zelo angažirana pisateljica knjig za slepe in slabovidne otroke, je otrokom razložila, od kod izvira njena ljubezen za pisanje tipnih slikanic in knjigic za slepe. Da ji je všeč delo z invalidnimi osebam, se je zavedala, ko je na nekem zavodu za invalidno mladino nadomeščala odsotno učiteljico. Kot je povedala pisateljica, je vso energijo, ki jo je vložila v poučevanje

V smeri urine kazalca: Janja Vidmar v openskem Prosvetnem domu, Slavko Pregl z nabrežinskimi nižješolci in Nataša Konc Lorenzutti z osnovnošolci nabrežinske večstopenjske šole

FOTODAMJ@N

invalidov, dvakratno dobila nazaj. In takrat je tudi začutila, da je delo z otroki s posebnimi potrebami njen poklic.

Posebno mesto v njenem srcu imajo že od nekdaj slepi v slabovidni, ki jih je namenila kar lepo število knjig. Včerajšnjim poslušalcem je pisateljica prebrala izredno uspešno knjigo Smečna roža, ki je bila tudi v tujini lepo sprejeta. Otroci so izvedeli, da lahko slepi in slabovidni ilustracije v knjigi otipa (hrapav material se enači s topilom, gladek material pa s hladnim), tekst

pa je prilagojen: slepi berejo brajico, slabovidni pa veliko večje črke, kot se običajno pojavljajo v knjigah. Med pripovedovanjem so otroci lepo sodelovali in dokazali, da vedo, da je pisava slepih sestavljen iz pikic. Prisluhnili so tudi zanimivi tipanki Žiga špaget gre v širni svet in zgodbici Konjiška legenda. Na koncu pa so solarčki prejeli še priznanja: krona na trud, ki so ga v branje vložili med šolskim letom.

*Sanela Čoralic
Ivan Žerjal*

Srečanje z Aksinjo Kermauner v Barkovljah

FOTODAMJ@N

ja Društva Bralne značke Slovenije, mentorji pa letosnjega marčevskega Kulturnega bazara v Ljubljani ter aprilskega knjižnega sejma v Bologni.

Raje knjigo kot telefon

Če se povrnemo k včerajšnjim srečanjem, so na njih nastopili štirje slovenski književniki oz. književnice. Če začnemo z Večstopenjsko šolo Općine, so se njeni osnovnošolci v openskem Prosvetnem domu v dveh izmenah srečali z mladinsko pisateljico Janjo Vidmar, ki jih je z besedo in sliko prikazala, kako živijo nekateri otroci v Mehiki, kjer določene stvari in ugodnosti, na katere smo tukaj navajeni, niso samo umerne. To je opisala tudi v knjigi Otroci sveta, ki jo je napisala skupaj s svetovno popotnico in motoristko Benko Pulko. Knjigo je Vidmarjeva predstavila v Prosvetnem domu skupaj s slikanicama Prijetelja in V puščavi.

Kar tri zaključna srečanja pa so potekala v Nabrežini. Dve sta bili na Osnovni šoli Virgila Ščeka, kjer se je pisateljica, pesnica in igralka Nataša Konc Lorenzutti srečala z osnovnošolci Večstopenjske šole Nabrežina, v bližnjem Kulturnem domu Igo Gruden pa je bil protagonist srečanja z dijaki Nižje srednje šole Iga Grudna pisatelj Slavko Pregl. Lorenzutti je ob bra-

GORENJE PRI ZREČAH - Izlet otroških jasli Dijaškega doma Srečko Kosovel

Prijetne pomladanske počitnice

Malčki in starši preživelci zabaven konec tedna v kraju, ki že tradicionalno gosti otroke iz tržaškega diaškega doma

Skupinska slika družinic na izletu v Gorenju pri Zrečah

ci in starši smo dopoldan preživelci ločeno. Po jutranji sprostitvi smo bili spet vsi sku-paj – otroci, starši in vzgojiteljice, pripravljeni na nove dogodivščine. Kmetija nas je čaka-

la z velikimi in manjšimi živalmi, od krav do zajčkov, koz, rac, prašičkov in puranov, pa še traktor, ki je predstavljal pravo zanimivost – predvsem za pogumne dečke. To pa

ni navadna kmetija: že ob prihodu občutiš, da živi tu zelo gostoljubna družina, ki vsako leto rada sprejme nove goste. Poveselili smo se ob obilni pogostitvi, zvokih harmonike in prijetnem petju.

Prišel je čas večerje, predvsem pa večernega programa, pri katerem smo starši aktivno sodelovali. Razdelili smo se v dve skupini: eni so se pripravljali na upodabljanje pravljice, drugi pa so se ukvarjali z ročnim delom. Navdušeno smo si ogledali igrico, v kateri so nastopali mamice in očki, blečeni v miško, ježka, žabo, zajčka, drevo ... Za zaključek nas je čakal še prvomajski kres s spremljavo harmonike.

In že je bila tu nedelja. Še nekaj prostih ur pred odhodom proti domu. Imeli smo se prav lepo. Otroci so se zabavali med sabo, s starši, predvsem pa z vzgojiteljicami, ki niso bile samo to, ampak veliko več. Zares upamo, da se bomo prihodnje leto še vrnili.

Navdušena mamica

TRST - Predstavitev prvenca openskega pisatelja

Grad in čas Vinka Bandlja

Pri Založništvu tržaškega tiska je izsel prvenec mladega avtorja Vinka Bandlja, ki nosi naslov *Grad in čas*. Predstavili so ga v sredo v Tržaškem knjižnem središču. »Danes je poseben praznik za avtorja in za založništvo, še lepše pa je, ker je to prvenec mladega avtorja,« je urednica Martina Kafol izrekla dobrodošlico mlademu pisatelju. Pogovor z avtorjem sta vodila Kafolova ter odgovorni urednik Primorskega dnevnika Aleksander Koren, odlomke iz dela pa je prebral igralec Vladimir Jurec.

Vinko Bandelj je doma z Opčin. Po končani klasični maturi je študiral znanosti o okolju, iz katerih je tudi doktoriral. Zaposlen je kot raziskovalec na področju preučevanja morja, oceanografije in morske ekologije, ima pa še vrsto zanimanj in konjičkov.

Delo *Grad in čas* je preplet jezikovnih žanrov in jezikovnih skrovank skoz razne zgodovinske okvire, bajke in človeške usode. Protagonista zgodbe, postavljene v časovni okvir od prazgodovine do srednjega veka in dle, sta grad in čas, ki čez celotno dogajanje tekmuje med sabo. »Sta metafora minevanja časa: po eni strani časa človeške civilizacije, po drugi pa kozmičnega časa, ki ga merimo v milijonih let. Hkrati pride tu do kontrasta med našo usodo in višjim razumevanjem minevanja časa. Čas in grad igrata karte, med igro si grad ustvari utvaro, da bi lahko zmagal, čas ga nekajkrat ogoljufa, vendar je jasno, da mora na koncu čas zmagati,« je povedal avtor. Ob branju se zamislimo o minljivosti vsega, kar človek ustvari in zgradi – lahko so to tudi mogočne piramide ali gradovi. Vendar bo vse minilo. »Želel sem doseči učinek, da je čas res noter v zgodbi. To zato ni knjiga, ki jo preberes na hitro,« je razložil Bandelj.

Avtor je spregovoril tudi o svojem odnosu do slovenskega jezika. »Za svoj je-

Vinko Bandelj, ob njem Aleksander Koren in Martina Kafol

FOTODAMJN@N

zik je vsak odgovoren zase. Sredstva, da ga uporabljamo, imamo. Če si potem kdoraje kupi italijansko knjigo, to ni zgrešeno, a na račun tega bo nastradal njegova slovenščina. Ta oseba naj potem ne kritizira ljudi iz osrednje Slovenije, češ, da niti oni ne znajo govoriti slovensko. Jezikov je več, eden je za literaturo, drugi pogovorni, tretji narečje, vsi imajo pravico obstajati in se razvijati. Naš pogovorni jezik je različen od tistega v Ljubljani ali Mariboru, to je jasno, ne smemo pa na tem graditi nekih psevdoidentitet o zamejcih. Žamejstva ni več, slovenski prostor je celovit in enoten.«

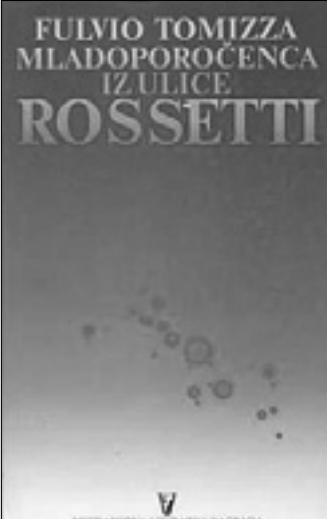
Aleksander Koren je avtorja predstavljal drugačni luč, saj ima Vinko Bandelj poleg ljubezni do proznega pisanja in poezije tudi celo vrst zanimanj z različnih področij. V najstniskih letih se je posvečal karateju, ki ga je sicer opustil, trenutno pa se ukvarja z japonskimi borilnimi veščinami. »Niso šport, borilne veščine te pripravijo, da boš v težki situaciji pripravljen odreagirati na intuitiven način, ka-

ko ravnati, ko se moraš z nekom spopasti.« Poleg tega se ob prostem času uči japonsko, je oboževalec skupine Laibach in rock glasbe. Zanima se tudi za indijansko kulturo in filme ter obojuje igralca Johna Wayna, ki je po njegovem največji igralec, kar jih je kdaj bilo, saj je bil iz filma prenesel v svoje življenje. Občasno piše tudi za Primorski dnevnik: sodelovanje se je začelo po naključju, ko je nekdaj zmagal na neki nagradni igri in imel možnost intervjujati legendarnega smučarja Ingemarja Stenmarka, kar je predlagal prav Aleksandru Korenu, ki je takrat urejal športno prilogo.

Slovenci v Italiji se lahko ponašamo z novim prvencem mladega avtorja, hkrati pa naj bo ta tudi spodbuda za mlajše generacije, naj razvijajo svoj jezik in kulturno, saj so v našem prostoru pisatelji in pesniki mlajše generacije bolj izjema kot pravilo. Vinko Bandelj pa ima za bregom že nekaj novega: zaenkrat je razkril le, da se tokrat ne posveča prozi.

Barbara Ferluga

**TRST - Danes
Po poteh
Danice Tomažič
in Stanka Vuka**

V okviru spremnih dogodkov letošnjega Foruma Tomizza prireja Gruppo/Skupina 85 sprehod po Trstu na temo romana Fulvia Tomizza Mladoporocenca iz Ulice Rossetti. Danes ob 17.30 bodo sprehajalci krečnili s Trga Oberdan (zbiranje pred dejelno palačo) po poteh žalostne zgodbe Danice Tomažič in Stanka Vuka do Ul. Porta. Udeležba je brezplačna, sprehod traja približno dve uri, voden ogled je v italijanskem jeziku.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 28. maja 2016

AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 5.21 in zatone ob 20.43 - Dolžina dneva 15.22 - Luna vzide ob 0.53 in zatone ob 11.31.

Jutri, NEDELJA, 29. maja 2016

MAGDALENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vлага 55-odstotna, veter 5 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,6 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 19.00, 21.15 »Alice attraverso lo specchio«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Benvenuti... ma non troppo«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Tangerines«; 18.00 »Wilde Salomè«; 21.45 »Microbo e Gasolina«.

FELLINI - 16.15, 20.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 18.00, 21.45 »Era d'estate«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Julietta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »La pazza gioia«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »Colonia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.45, 19.00 »Alica izza ogledala«; 18.00, 20.15,

22.30 »Alica izza ogledala 3D«; 14.40, 17.00 »Angry Birds (sinhr.); 13.30, 15.30 »Angry Birds 3D« (sinhr.); 16.30 »Houston, imamo problem«; 20.40 »Možje X: Apokalipsa«; 17.45 »Možje X: Apocalipsa 3D«; 18.20, 21.15 »Prava fanta«; 13.50, 15.50, 20.30, 22.35 »Sosed 2«; 15.40 »Stotnik Amerika: Državljanška vojna«; 13.40 »Top maček: Na začetku«; 14.00, 17.30, 18.30, 20.00, 21.00, 22.45 »Warcraft«.

NAZIONALE - 18.00, 20.00 »Alice attraverso lo specchio«; 16.15, 22.00

»Alice attraverso lo specchio 3D«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Pele'«; 16.15, 18.45, 21.30 »X-Men: Apocalisse«; 18.10, 21.00 »Captain America: Civil War«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Somnia«; 16.30, 20.15 »Da Monet a Matisse«; 16.40 »Robinson Crusoe«; 21.20 »Whiskey Tango Foxtrot«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.00, 17.20, 18.20, 19.40, 22.00 »Alice attraverso lo specchio«; 15.15, 18.20, 21.15 »Captain America: Civil War«; 15.30, 17.50

»Alice attraverso lo specchio 3D«; 15.40, 18.35, 20.40, 21.30 »X-Men: Apocalisse«; 16.30, 19.00, 21.30 »La pazza gioia«; 15.05, 17.20, 19.35, 21.50 »Pele'«; 20.10, 22.15 »Somnia«; 16.10 »Tini - La nuova vita di Violetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Alice attraverso lo specchio«; Dvorana 2: 15.00, 17.45, 20.30 »X-Men: Apocalisse«; Dvorana 3: 15.20, 17.15, 20.15, 22.10 »Julietta«; Dvorana 4: 16.00 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.00, 20.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«;

ZARADI SELITVE nujno prodam trojno garderobno omaro v zelo dobrem stanju (3,10 dolžina, 2,63 višina, 0,62 globina, 4 predali). Dodatne info na: 388-9261105.

OMPZ F. BARAGA vabi ob praznovanju Marijinega brezmadežnega Srca v soboto, 4. junija, na romarski izlet v Zagorje ob Savi v vas Kisovec, kjer bo kip Materje Božje iz Fatime. (Izlet v Zagreb je premeščen na poznejši datum). Info in vpis do četrtek, 2. junija, na tel. št.: 347-9322123.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-2296038.

V PRAPROTU je odprta osmica pri Botbotu in Frančku. Briščak.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

MoPZ F. BARAGA vabi ob praznovanju Marijinega brezmadežnega Srca v soboto, 4. junija, na romarski izlet v Zagorje ob Savi v vas Kisovec, kjer bo kip Materje Božje iz Fatime. (Izlet v Zagreb je premeščen na poznejši datum). Info in vpis do četrtek, 2. junija, na tel. št.: 347-9322123.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-2296038.

V PRAPROTU je odprta osmica pri Botbotu in Frančku. Briščak.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

TRŽAŠKA

54. Praznik češenj

v Mačkoljah
od 27. do 30. maja 2016

MoPZ
Fantje izpod Grmade

vabi na

**JUBILEJNI
KONCERT OB
50-LETNICI
DELOVANJA**

v nedeljo, 29. maja, ob 19.30
na devinskem gradu

V primeru slabega vremena
bo koncert
v kongresni dvorani na gradu.

Dragi

Franc!

Vse najboljše za ta dan,
ko praznuješ 60. rojstni dan.
Naj te zdravje in smehek
spremljata po vseh poteh.
To ti voščimo

vsi domači

Enkrat sem, dvakrat tja,
in tudi naš

Franc

jih 60 ima!
Vse najboljše mu želi

TFS Stu Ledi

Poslovni oglasi

**NUDIM 24-URNO POMOČ NA
DOMU.** Imam večletne izkušnje
s področja osebne nege, gospo-
dinjstva, spremstvo v banko in
trgovino. Kontakt: +386-
40583645 (SLO) Mito Tušar.

Mali oglasi

DVOSOBNO STANOVANJE, lepo
opremljeno, s parkirnim mestom v ga-
raži, dajem v najem v Sežani. Tel.: 328-
9699156.

NA OPČINAH prodajamo samostojno
hišo v vrtom, v mirni lokaciji, pri-
merno za 4/5-člansko družino. Inter-
resenti lahko poklicajo na tel. št.: 348-
1334085.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Op-
činami in Repnom, dostop z avtom, 4000 kv metrov, prodam za 18.500
evrov. Tel. št. 380-3017723.

PRODAJAM žensko kolo. Cena 40,00
evrov. Telefonirati na tel. št. 339-
8160558.

PRODAM fiat grande punto 1.4 cc, 16
ventiljev, 95 konjev, letnik 2007, pla-
ve barve. Info na tel. št. 340-5694084.

PRODAM parcelo v Dragi, blizu žeze-
niške postaje. Tel. 348-5913171 ali
040-228565 (v večernih urah).

ZANESLJIVA GOSPA išče delo: likanje,
čiščenje, kuhanje ali nego bolnika. Po-
kličite na tel. št.: 342-7438392.

ZARADI SELITVE nujno prodam trojno
garderobno omaro v zelo dobrem
stanju (3,10 dolžina, 2,63 višina, 0,62
globina, 4 predali). Dodatne info na:
388-9261105.

Izleti

OMPZ F. BARAGA vabi ob praznovanju
Marijinega brezmadežnega Srca v
soboto, 4. junija, na romarski izlet v
Zagorje ob Savi v vas Kisovec, kjer bo
kip Materje Božje iz Fatime. (Izlet v
Zagreb je premeščen na poznejši
datum). Info in vpis do četrtek, 2. junija,
na tel. št.: 347-9322123.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico.
Vljudno vabljeni! Tel.: 040-2296038.

V PRAPROTU

LETOSNJE POLETJE BO VROČE TAKOJ POKLIČITE PODJETJE VECTA

Fuji Electric Klimatska naprava Inverter 9LLC

PODALJŠANA GARANCIJA 8 LET NA VSEH NADOMESTNIH DELIH

model RSG09LLC Inverter hladno-toplo 9.000 btu

Energetski razred hladno A++ toplo A+ - 22dB Nehrupna notranja enota - zračni pretok 720 mc/h; notranja enota s tehnologijo ALL DC (enosmerni tok brez elektromagnetnih polj). Podaljšana garancija 8 let na vseh nadomestnih delih, vključno s poštнимi stroški, če opravite redne dvoletne pregledne (plačane).

(*) Zneski za osnovno vgradnjo max 3 metre 1.200 EUR + DDV 10 % = 1.320 EUR vključno z DDV.

Vključno z davčno olajšavo 50 % v 10 letih (v kolikor je predvidena) = 660 EUR.

€660^(*)

končni strošek

Fuji Electric

Fuji Electric Klimatska naprava Inverter Dual 2x 7LM

PODALJŠANA GARANCIJA 8 LET NA VSEH NADOMESTNIH DELIH

U.E. ROG14L + 2 U.I. RSG07LM Dual Inverter
toplo-hladno 2 x 7.000 btu

Energetski razred hladno A++ toplo A+ - 21dB
Nehrupna notranja enota - pretok zraka 560 mc/h;
notranja enota s tehnologijo ALL DC (enosmerni tok
brez elektromagnetnih polj). Podaljšana garancija 8 let
na vseh nadomestnih delih, vključno s poštнимi stroški,
če opravite redne dvoletne pregledne (plačane).

(*) Zneski za osnovno vgradnjo max 3 metre 1.980 EUR + DDV 10 % = 2.178 EUR vključno z DDV.

Vključno z davčno olajšavo 50 % v 10 letih (v kolikor je predvidena) = 1.089 EUR.

€1089^(*)

končni strošek

Kondenzacijski kotel Riello Residence Condens 25 KIS

Homologacija 4 zvezde (****) s takojšnjim
proizvodnjo tople vode. Visoka tehnologija,
maksimalno udobje, energetska varčnost in
spoštovanje okolja.

Nizki onesnaževalni izpusti, izmenjevalec iz
aluminija brez zvarov (maksimalna odpornost na
korozijo), premiksiran gorilnik, kontrolna plošča z
digitalnim LED zaslonom, vidni kazalnik tlaka,
funkcija za presegrevanje sanitarno vodo, cirkulacijska črpalka s 3 hitrostmi.

€786^(*)

končni strošek

(*) Zneski za vgradnjo s koaksijalno izpušno cevjo na
fasadi 2.041 EUR + DDV 10 % = 2.245 EUR z DDV.

Vključno z davčno olajšavo 65 % v 10 letih (v kolikor je predvidena) = 786 EUR.

N.B. vključno z knjižico naprave, analizo izgorevanja, prvim vzgojem, odprtjem garancije.

Vzdrževanje gospodinjskega kotla

Vključno z DDV brez analize hlapov.
Do 120 EUR vključno
z DDV z analizo hlapov.
Zelena značka, predaja
dokumentacije organa za
preverjanje.

€85

BON ZA PRIJATELJE!!!
Povabi k nam prijatelja!
Obema bomo priznali popust
pri vzdrževanju v višini 20 EUR!
... in če je prijateljev več,
vam zagotovimo
več zdržljivih popustov! *

(* Bon je veljaven samo za prvo leto vzdrževanja.)

To pa še ni vse!

GENERAL
Fujitsu General Limited

DAIKIN
MITSUBISHI
HEAVY INDUSTRIES, LTD.

TATA
JUNKERS

Vaillant
BAXI
VIESSMANN

SIME

VEDNO Z VAMI, OD LETA 1996

VECTA

www.vectasrl.it

Od leta 1996 VECTA S.r.l. ponuja svojo strokovnost in zanesljivost na celotnem območju Tržaške pokrajine. Dela izvajamo z lastnimi zaposlenimi, ki zagotavljajo brezskrbnost družinam in podjetjem. Obiščite nas od ponedeljka do petka (08:15 - 12:45 / 15:00 - 18:30) in ob sobotah (9:00 - 12:30)

TRST - ulica Coroneo 39/A

email: vectasrl@gmail.com

040.633.006

**Skd Tabor
Prosvetni dom - Općine**
KROŽEK KLEKLJANJA
KRAŠKE ORHIDEJE
vabi na ogled razstave
(do 2. junija 2016)

V ČIPKAH SKRIVAJO SE SANJE

z nami razstavlja Alda Sosič
predstavitev
Alenka Križmančič
otvoritev danes, 28. maja,
ob 17. uri

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ I. GRBEC - M.G. STEPANČIČ toplo vabijo na zaključno prireditev, ki bo v ponedeljek, 30. maja, ob 15.00 v Ukmarjevem domu v Škednu.

Lekarne

**Od ponedeljka, 23.
do nedelje, 29. maja 2016:
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30**

**Lekarne odprte tudi 13.00-16.00
(ob delavnikih,
od ponedeljka do petka)**

Capo di piazza Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belleggio 4 - 040 306283, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Trg Foschiatti 4/A - 040 9278357, Općine - Prosečka ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih,
od ponedeljka do petka)**

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

**Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00), v nedeljo
in med prazniki (8.30-19.30)**

Ul. Bernini 4 - 040 309114, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Trg Foschiatti 4/A - 040 9278357, Općine - Prosečka ul. 3 - 040 214441 (lekarna) ali 040 422478 (dosegljivost) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

**NOĆNA SLUŽBA
Lekarna odprta (19.30-8.30)**

Rotonda del Boschetto 3 - 040 576197.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zeleno številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

glasbena matica - šola »Marij Kogoj« Trst
DRUGA ZAKLJUČNA AKADEMIJIA
KITARA, VIOLINA, KLAVIR, HARMONIKA
PODELITEV PRIZNANJ
**danes, ob 20.30,
bazilika Sv. Silvestra v Trstu**
Vljudno vabljeni!

Večer sta omogočila: Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ZKB

Obvestila

JK ČUPA vabi vse otroke, ki bi se radi približali svetu jadranja, na dan odprtih vrat, ki bo danes, 28. maja, in v četrtek, 2. junija. Otroci in starši bodo lahko spoznali jadrnico optimist, jadralsko dejavnost kluba, trenerje in sedež. Oba dni bo zbirališče ob 14. uri na sedežu kluba v Sesljanskem zalivu.

SKD SLOVENEC vabi člane in vaščane danes, 28. maja, od 14. ure dalje v Park Hribenca v Zabrežcu na pripravljalna dela za 46. Praznik vina, ki bo od 2. do 5. junija.

SPD MAČKOLJE prireja 54. Praznik česenj do ponedeljka, 30. maja, v Mačkoljah, na prireditvenem prostoru »na Metežici«. Danes, 28. maja, od 20.00 dalje ples s skupino AlterEgo; v nedeljo, 29. maja, v sklopu pobude »Mačkolje - vas česenj«, od 12.00 dalje stojnice domačih pridelovalcev, ob 15.00 delavnice za otroke, ob 15.30 »Sprehod skozi vas in njen čas«, od 18.00 dalje glasbena in plesna zabava s skupino Kraški muzikanti; v ponedeljek, 30. maja, od 20.00 dalje ples s skupino Klapa z Brega. Odprtje kioskov: danes, sobota v ponedeljek ob 18.00, nedelja že ob 12.00. Prisrčno vabljeni!

ZDRUŽENJE TERRA SOPHIA sporoča, da bo danes, 28. maja, ob 15.30 v ljudoteki v Boljuncu predstavitev poletnega centra »Poletni čas«. Zabavili nas bodo Mali kitaristi iz Brega. Vpisovanja so že v teku.

SEKCIJA VZPI-ANPI PROSEK KONTOVEL Anton Ukmari - Miro, v sodelovanju z vaškimi organizacijami, prireja v nedeljo, 29. maja, ob 9.30 na travniku pred spomenikom na Proseški Postaji svečanost ob 72-letnici usmrtnitve desetih obešenih talcev. Slavnostna govornika bosta ravnatelj SLORI-ja Devan Jagodic in zgodovinar Piero Purini. Komemoracija bo ob vsakem vremenu.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS se bo sestal na svojem sedežu v Dobrodoški ulici 20/3 v torek, 31. maja, ob 20.00.

REVIJA GALEB vabi na predstavitev spletni strani, ki bo v torek, 31. maja, ob 10. uri v Tržaškem knjižnem središču TS360 na Trgu Oberdan.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na informativno-predstavitev večer tečaja slovenščine za začetnike, ki bo v sredo, 1. junija, ob 20.00 v društvenih prostorih v Saležu. Tečaj bo potekal v juniju/juliju.

SVOLVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 1. junija, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

ZTT, založba Mladika in TS360 vabijo na Kavo s knjigo v sredo, 1. junija, ob 10. uri, na kateri se bo v sliki in besedi predstavilo mesto Pula skozi pogovor z Mladenko Batalić in direktorico Turistične skupnosti Sanjo Cinikan Korotaj.

52. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: četrtek, 2. junija, ob 18.00 v vinoteki uradno odprtje 52. Razstave vin in razstave »Poskusi s Krasa« skupine »Vile in vampi«, ob 19.00 - ljudsko ocenjevanje vin (v sodelovanju s SKD Rdeča zvezda); v petek, 3. junija, ob 18.00 v prostorih osnovne šole »1.maj 1945« odprtje razstave »Stoji učilna zidana«, ob 19.00 - v občinskih sejni dvorani 3D predstavitev građišča nad Repniciem, ob 20.00 - ples z ansamblom Venera.

52. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: četrtek, 2. junija, ob 18.00 v vinoteki uradno odprtje 52. Razstave vin in razstave »Poskusi s Krasa« skupine »Vile in vampi«, ob 19.00 - ljudsko ocenjevanje vin (v sodelovanju s SKD Rdeča zvezda); v petek, 3. junija, ob 18.00 v prostorih osnovne šole »1.maj 1945« odprtje razstave »Stoji učilna zidana«, ob 19.00 - v občinskih sejni dvorani 3D predstavitev građišča nad Repniciem, ob 20.00 - ples z ansamblom Venera.

ob ponedeljkih in četrtekih, od 14.30 do 18.30 in ob sredah, od 9.00 do 13.00. Info na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, 345-7733569. Število mest omejeno.

AŠD SPORT CLUB organizira Nogometni kamp, namenjen dečkom in deklincam od 6 do 14 let, pod pokroviteljstvom Zadružne Kraške Banke, AŠD Sistiana in ŠD Vesna. Kamp bo potekal od 4. do 15. julija, na Športnem igrišču v Vižovljah. Kamp bosta vodila Alen Carli in Riccardo Carola. Info in prijave na tel. št. 339-5813355 (Alen), 347-4458945 (Riccardo) ali na spletni strani www.asdsportclub.wordpress.com

POLETNA DELAVNICA SKD VIGRED

za otroke od 3. do 12. leta bo v Šempolaju ob ponedeljku, 4. julija, do petka, 8. julija. Prijave in info na tajnivo@skdvigred.org, ob raznih dejavnostih v Štalci v Šempolaju ali na tel. št. 380-3584580.

Prireditve

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« Trst vabi na zaključno akademijo danes, 28. maja, (nastop učencev in podelitev priznanj), ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra v Trstu.

GLASBENA MATICA sporoča, da je v Tržaškem knjižnem središču TS360 na ogled razstava dokumentov iz Deželnega arhiva Glasbene matice v Furlaniji Julijski krajini do danes, 28. maja.

KROŽEK KLEKLJANJA - SKD Tabor (Prosvetni dom - Općine) vabi na ogled razstave od nedelje, 29. maja (10.00-12.00/17.00-19.00) do četrtega, 2. junija (16.00-19.00). Otvoritev danes, 28. maja, ob 17. uri.

LJUDSKI DOM G. Canciani v Podlonjerju vabi danes, 28. maja, na Rdeči praznik. Ob 18.00 odprtje kioskov, ob 18.30 razprava »Aktualnost antifašizma«, ob 20.00 glasba s skupino Chirikè.

SKD VESNA prireja danes, 28. maja, ob 19. uri v Domu Alberta Sirkva v Križu Glas mladosti. Nastopajo Glasbeni ustvarjalci iz Križa ter otroški pevski zbori iz Rupe-Peč, Šempolja in Sovodenj.

MOPZ FANTJE IZPOD GRMADE vabi na jubilejni koncert ob 50-letnici delovanja, ki bo v nedeljo, 29. maja, ob 19.30 na Devinskem gradu.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT (MFU) vabi v nedeljo, 29. maja, na voden ogled Muzeja Ca'Pesaro - Mednarodna Galerija Moderne Umetnosti, v Benetke, v spremstvu in razlagu akademskoga umetnika Leonarda Calva. Občudovali bomo dela moderne umetnosti 20. stoletja (Klimt, Kandinsky, Chagall, Morandi, De chirico, Boccioni, De Pisis itd.)

DSI vabi v ponedeljek, 30. maja, v Peterlinovo dvorano na Donizettijevi ulici 3, na večer s Pinom Rudežem in njegovimi filmi z naslovom »Filmski razgledi od daleč in blizu«. Začetek ob 20.30.

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU je na ogled razstava Nives Vocchi »Moje kamnite hiše in jame« do 30. maja, med uradnimi urami. Vabljeni!

RAZSTAVA »KRAS« Majde Pertotti je na ogled v Samatorci 21.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 30. maja, ob 20.00 na prostor pod vrtcem v Šempolaju na zaključno prireditev. Nastopajo vsi društveni odseki in razni gosti.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 30. maja, ob 20.00 na prostor pod vrtcem v Šempolaju, na kulturni večer ob zaključku šolskega leta 2015-2016.

UČENCI IN UČITELJI OŠ A. SIRKA IZ KRIŽA vabimo na ogled razstave. Urnik: ponedeljek, 30. maja: od 8.00 do 16.00, torek, 31. maja: od 8.00 do 15.30.

CERKVENI PEVSKI ZBOR Sv. Jernej in župnija Sv. Jerneja apostola z Opčin vabita na tradicionalni »Koncert Marijinih pesmi«, ki bo v župnijski cerkvi na Opčinah v torek, 31. maja, po šmarnični večerni sv. maši (pribl. ob 19.45). Sodelovali bodo Ml.DPS Vesela pomlad pod vodstvom Andreje Štucin Cergol, MoKZ Stane Malič in MCPZ Sveti Jernej pod vodstvom Janka Bana, gost večera pa bo Mešani

cerkveni pevski zbor Francišek Borčija Sedej iz Števerjana, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Priložnostna misel: Neva Husu. Vabljeni vsi ljubitelji zborovskega petja!

OBČINA ZGONIK vabi v sredo, 1. junija, ob 16.00 na županstvo na odprtje razstave Roberta Kozmana. Predstavitev Jasna Merku'. Razstava bo odprtva do 30. junija, med uradnimi urami.

SKD PRIMORSKO, SPD MAČKOLJE, Občina Dolina, Znanstveno-raziskovalno središče Univerze na Primorskem in partnerji projekta »Vžgano v spominih« organizirajo slavnostno otvoritev potajoča razstave o požgarilih vaseh med 2. svetovno vojno na območju Goriške, Krasa, slovenske in hrvaške Istre, Čičarje in tržaškega zaledja. Otvoritev bo v sredo, 1. junija, v Srenjski hiši v Mačkoljah ob 19.30. Nastopal bo MePZ Mačkolje. Potuječa fotografksa razstava bo v Mačkoljah na ogled med 1. in 15. junijem (ponedeljek-petak: 18.00-20.00 ter sobota-nedelja: 10.00-12.00 in 18.00-20.00).

KD SKALA, SLOVAN IN ANAKROU-SIS vabijo na zaključni pevski koncert v četrtek, 2. junija, v Zadružni dom Skala v Gropadi št. 82. Nastopajo: MePZ Skala - Slovan, MIVS Anakrousis in kot častni gost PZ Arhivox iz Ljubljane. Pričetek koncerta ob 19.00. Toplo vabljeni!

SKD LIPA iz Bazovice organizira sklop pobud »Pesem na m'zarju. Petek, 3. junija, v Bazovskem domu ob 20.30 otovoritev razstave Eringym16 Gabrijele Osbich Pison in Sonje Osbich. Nedelja, 5. junija, v dvorjan GZB ob 18.30 klavirski recital gojencev šole Glasbene matice iz Trsta iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli. Soba, 11. junija, na M'zarju ob 21. uri predstavitev knjige S. Renčja Bazovica v objemu naravne in kulturne dediščine, ki jo je izdala Agrarna skupnost Bazovica in zak

IZOLA - Največji festival ljudske oziroma folk glasbe pri nas

Znova MediteranFest

Po sinočnjem koncertu Olfamoža danes vrsta koncertov, delavnic in debat

IZOLA - Sinoči se je v Izoli začel bržkone največji festival ljudske oziroma folk glasbe pri nas, na katerem se bo predstavilo šestnajst glasbenih skupin, s skupno preko šestdesetimi glasbeniki. MediteranFest se na ulice starega mestnega jedra vrača po domala desetletni odsotnosti. Vrača se na podlagi pobude ljudskih godcev, pevcev in skupin, članov Kulturnega etnomuzikološkega društva Folk Slovenija ob njihovi dvajsetletnici delovanja.

Folk Slovenija so namreč leta 1996 v Piranu ustanovili poustvarjalci in raziskovalci ljudske glasbe na Slovenskem, pozornost pa posveča ljudski glasbi Slovencev in pripadnikov drugih skupnosti, ki živijo na Slovenskem. Med člani

društva so številna znana imena preporoda ljudske glasbe: Bogdan Herman, Ljub Jenč, Emil Zonta, Marino Kranjac, vokalna skupina Cintare, Katice, Kerlici, La Porporella in Pella, Jožkova banda, Kurja koža, Lasanthi, Marko banda, Na Frišnem Luftu, Tolovaj Mataj, Trutamora Slovenica, Volk Folk in Vruja.

V Izoli bodo pripravili dogodek, ki po zatrjevanju organizatorja naj ne bi zaostajal za podobnimi tovrstnimi festivali po Evropi. »MediteranFest je nedvomno največji tovrstni festival v Sloveniji. Je pa bolj festival folk kot ljudske glasbe, saj se na tem dogodku predstavljajo tudi izvajalci novih tekstov in glasbe, ki so delane na star način. Slišati bo mogoče vse, od zborovskega petja do igranja na žago,« o pestrem festivalskem programu obujenega MediteranFesta pove idejni vodja in (so)organizator Drago Mislej Mef.

Dvdnevni dogodek se je pričel s sinočnjim večernim koncertom skupine Olfamož v palaci Manzioli na istoimenskem trgu. Olfamož je sežanski ekscentrik multiinstrumentalist Andrej Fon, aktualni ali bivši član zasedb, kot so Kraški solisti, Samo Gromofon, Barka tone in bele plombe, Strahuljarji in Horda Grdih. V Izoli je predstavil zadnji album,

ki nosi naslov *Hupam, da ste dobro*. Dodati še velja, da Olfamož na zadnji plošči ne hupa več solo, saj ob Fonu godejo in zvočjo še Ana Kravanja, Marko Jenič in Samo Kutin, tolčeta Jaka Berger – Brgs in Vid Drašler, strune pa drgnejjo še Jošt Drašler, Ivo Podržaj in Vitja Balžalorsky, na saksofonu se predstavi Cene Resnik, z vokali in smehom pa se mu pridružita še Vesna Godler in Irene Tomažin.

Otvoritvenemu nastopu bo sledilo pestro današnje dogajanje, ki bo med 14. in 22. uro potekalo po različnih lokacijah starega mestnega jedra in se bo praviloma odvijalo v znamenju praznovanja dveh desetletij delovanja društva Folk Slovenija. Poleg številnih posamičnih krajskih polurnih koncertnih nastopov in celovečernega skupnega koncerta (ob 20.30 v Manzioljevi palaci), organizatorji pripravljajo še pevske, godčevske in plesne delavnice, promocijo zgoščenke ter okroglo mizo, na kateri bodo sodelovali vodilni slovenski etnomuzikologi, kulturni antropologi glasbeni pedagogi in preporodniški glasbeniki.

»Naj posebej izpostavim, da bo z glasbenega vidika na festivalu mogoče prisluhniti večglasnemu petju, tako moškemu kot ženskemu in to od vsepovsod, od Makedonije in Srbije, do Slovenije, kot tudi glasbenicam in glasbenikom iz Šri Lanke, Argentine in Skandinavije,« pa predstavitev pestrega programa letošnjega obujenega Mediteranfesta sklene Drago Mislej Mef. (roša)

TOMIZZEV DUH

Ko zvezda utrne se

PIŠE MILAN RAKOVAC

Se domišljaj kako smo gledali našu slavinsku zvezdu danico zgor Učke, i kako uona pomalo bliži, a crleno sunce se ustaje gori: Ko zvezda utrne se, prihaja zarja, in šotovoče zakantamo Budi se Istok i Zapad, budi se Sjever i Jug ...

Skupina najuglednejših pripadnikov svetovne akademiske sfere na čelu z nobelovcem Dariom Fojem in filozofom Alainom Finekkelkrautom je v francoskem dnevniku Libération objavila zahtevo po odstopu skrajno desnega hrvaškega kulturega ministra Zlatka Hasanbegović. Bo to zaustavilo desni zasuk hrvaške desnice? Ne bo. Ji bo uspelo refašizirati Hrvško? Ne bo.

Minuli teden so žlahtni predstavniki apeninsko-balkansko-alpsko-panonske intelektualne skupnosti na Forumu Tomizza izrekli jasne in nedvoumne besede odpora, ki jih tule, dragi in potprežljivi bralci Primorskega, povzemam v telegrafskem slogu svobodoljubnega antifašističnega pojmovnika:

»Sottoproletariato, limite progresso, tomizzianismo, confine dell scandalo, umetnost je resnica sveda, skozi zid ne vidimo, imamo novi srednji vek, pesniki kot Jerihonske trobente, antimuralită, dočakali smo konec sveta, umetnost je zadnja vera nas, ki smo ostali brez vere, ostala je samo duša kot končna obramba, žica ne bo zaustavila selitve narodov, toleranca pomeni zgolj prenašanje, Belfast-Bejrut-Kosovska Mitrovica-Mostar, Istra skuša doseči novo raven zavesti, utopična liga, kontrakultura – an-

titalenti premagujojo talente, grande cadenza del mondo occidentale, civiltà imbestialita, liberalismo si è venduto al populismo, l'Europa è Ararat, oblast je postala nepopravljivo neumna, dekonstrukcija zgodovine, kultura je kastrirana, včeraj je Vzhod sezidal berlinski zid, da ljudje ne bi odšli na Zahod. Danes Zahod postavlja zid, da ljudje ne bi prišli na Zahod, balkanske reke so postale Stiks, Schengen pa samega sebe spreminja v taborišče ...«

V Petroviji, kraju iz knjige La ragazza di Petrovia, mi Tomizzev priatelj, Italijan iz Umaga, na uho pripeva pesem, ki so jo po drugi vojni prepevali po Bujščini: »...mentre Tito combatteva, De Gasperi dormiva, va la, va la, va la Ti-to in Istria resterà...«. Nam je Narodnoosvobodilna borba prinesla svobodo? Star partizan Piere iz Črvarja mi je nekoč dejal: »Aj ta prokleta narodnodnosolidilačka buorba..., ma sin muoj mili, valje krvi bimo za nju bili dali, kako ča i smo«.

Ko za mizo takole modrujemo, pisatelj Mile Stojić, Hrvat iz Hercegovine opozarja, kako so iz južnoslovanskih stvarnosti povsem izbrisali pojme NOB, NOV, osvoboditev ... Njegova soproga Hasiča Borčić, Bošnjakinja, prvakinja saraevskega gledališča, pa z žemtnim altom Tomizzijancem (Italijanom, Slovencem, Hrvatom, Bosancem, Palestinki, Madžaru in Judinji) zapoje Bilečanko, tisto, ki so je zložil Milan Aphi:

»Vzeli materi so sina, ženi so moža/Lačna je doma družina, do-

sti je gorja./Že v Sibirijo gonili, brate so nekdaj/Pa je prišel konec sili, kje si zdaj tiran./Čuje se odmev korakov po kamenju hercegovskem, hejhajhoj .../Skoz pregnanstvo in trpljenje, skozi ječe mrak/Prišlo novo bo življenje, čuje mu korak«.

In nemudoma nadaljuje s pretresljivo slovensko partizansko kantileno: »Le šivaj si dekliva zvezdo,/in zraven veselo zapoj,/saj črnim fašistom, gestapu prisegli krvavi smo boj«, pa »Jutri gremo v napad. Glej, kako globoko je nebo!/Sneg naš beli brat, razlij se v temo, temo!/Veter potepuh, podaj nam roko!/Mesec lenuh, hitreje za nam!/Mi gremo, gremo s puško na ramenih!/V napad za svobodo, za kruh!« In tisto najlepšo: »Ko drugo leto borbe mine,/prejela draga pisemce,/da partizanu vrh planine/prebila krogla je srce./Počiva jezero v tihoti/in listje rahlo mi šumi,/na dnu samotnega jezera/dekle nesrečno mirno spi« ...

V boju za dragoceno evropsko demokracijo je v imenu svobode, svobode mišljenja, govora in gibanja, nujno obnoviti temeljne pojme in jasno ponoviti dejstva na katerih sodobna Evropa stoji: narodnoosvobodilni boj in zmaga nad silami nacijaščiščne teme. Le potem, ko je gradivo usvojeno in utrjeno, lahko odprteta srca z Marlene Dietrich pojemo tudi žalostinke za mrtvimi vojskami in vojaki: »V ritmu nad grobovi, ki hlipa za vse nas/sliši se kot v sanjah tvoj ljubeči glas./In ko bo svet meglo pregnal, bom spet tam pod laterno stal/s teboj Lili Marlene, s teboj Lili Marlene«.

RAZMIŠLJANJE O EVROPI - Tržaški režiser

Kam je izginil tisti ki smo ga včeraj še

Igor Pison

premisil, pomisil in prerešetal ta pojem? To, kar gledam na svoji strehi, ni velika ideja Evrope, to je bila slepeča marketinška poteza. Zaradi nekega občutka votlosti, gluposti in nezmožnosti da bi sprejel razvoj tega časa, sem od tiste evforične noči novega časa do danes nabral na svojih policah veliko knjig, ki naj bi mislile zame, kaj je to Evropa. Vsak avtor ima neko vizijo, neko predstavo tega, kar bi lahko bilo. Za vse pa velja, da to, kjer živimo, ni uspela formula Evrope. Zato sem si sestavil šahovnico dobrih misli, ki me nekaj let spremljam in so sad pametnih glav, ki so si vzele čas, da bi motrili pojem Unije, njenе politične in ekonomske krize.

1. Pojem kriza. Čeprav nisem grecist, lahko pokukam po spletu in vidim, da je starogrški pomen besede kriza precej različen od današnje rabe. Pravilnejše bi bilo vse to poimenovati aporia, ker je stanje brezizhodno. Da je »kriza« brez konca, je vsem znano, pred kakim tednom je v časopisu Sole24Ore pisalo, kako je shema padanja in naraščanja trgov prešla model dvojnega v-ja (hitro naraščanje in hitro padanje) in je že v fazi trojnega v-ja, morda še več ...

Začnimo ponovno zahtevati od sebe, da mislimo o tem, kje smo, kaj smo in kam lahko gremo. Zahtevajmo kvalitetnejše politike. Zahtevajmo.

2. Morda rabimo nov sistem. Matematik Kurt Gödel je leta 1931 dokazal, da so pravilni sistemi nepopolni. Obstajajo nekatere izjave, ki so v določenem sistemu točne, ne moremo jih pa dokazati s pripomočki tistega sistema, v katerem se nahajajo. Eva Ruhnau v članku revije Tumult iz leta 2011 spodbuja ekonomiste, sociologe in tudi humaniste, naj problemov ne argumentirajo z golj v okvirjih njim poznanih sistema. Krožno argumentiranje se kmalu spreobrne v opravičevanje in ščitenje lastnega vrtička. Začeti misliti, na primer, da družba kapitala ni edina možna, bi lahko že bil dober korak naprej.

3. Kaj naj zdaj s tovrstno idejo Evrope? »Hitrete umri, Evropa!« je vzklirk in začetek razmišljanja, ki ga je napisal Heiner Müller leta 1989. »Evropa, o kateri danes diskutiramo, je sad ekonomske kampanje. Veliki pesnik nadaljuje, da si bo taka dru-

jutri, e sanjali?

žba želela več luksuza, a luksuz zahteva svoje sužnje. »Osebno sem slab primer Evropeja,« pravi Müller, »ker se lahko z ostalimi pogovarjam samo po angleško.« Zato postajamo kolonija Združenih držav Amerike in njihovega gledanja na svet. Prevzela nas bo vročica po novem, žal bo tak napredek povzročil samo več smeti, ki jih bomo najverjetneje odlagali nekam v Afriko. (Ja, to je pisal leta 1989). Če pa bi Evropa črpala iz sebe in ne posnemala drugih modelov, bi lahko postala arena pogovorov in ubeševanja problemov sveta.

4. Kaj pomeni, »če bi Evropa črpala iz sebe?« To pomeni iz svoje tradicije in zgodovine. Zato ne morem mimo knjige *Druga ideja Evrope* Georgeja Steinerja, največjega živečega misleca in literata, ki idejo Evrope spreminja prek koncepta kavarniške družbe. Ceprav Anglija ne slovi po tovrstnih kavarnah, lahko trdim, da je ostali del evropske celine zelo bogat s to tradicijo. V Kafkovem času so v Pragi vsi vedeli, v kateri kavarni sedi Franz Werfel in kje lista časopise Max Brod. Enako je veljalo za dunajske kavarne, kjer so Robert Musil, Karl Kraus in celo Freud imeli svoj stammtisch (stalno mesto). Steiner izpostavi tudi, da se je zadnje srečanje med Dantonom in Robespierjem odvijalo v Café Procope, da je Lenin zapisal svoj traktat v ženevski kavarni in igral sah s Trockijem. »Dokler bodo obstajali takšni lokalci,« opomni Steiner, »bo imela ideja Evrope svojo vsebino.«

5. Srž Evrope torej ni v naglici pohlepa in bolnega konkuriranja. Geografsko gledano je Evropa država, ki jo lahko prehodiš peš, je večkrat izjavil Peter Handke. Človek je mera za doseganje druge države, človek, ki s svojim ritmom hoje in teka in skakanja, postavi koordinate tudi za merjenje metruma, kot ga poznamo še iz starogrške tradicije. Naj bo dimenzija Evrope človek, ne pa kontejner (ali zabožnik, če želite). Slavnji junutriji Fussgang Immanuela Kanta, potepanja Kirkegaarda po Kopenhagnu, pa celo serija nemških avtorjev, ki so prepečali predel gričevja in gozda Harz in romali do Goetheja. Heine je zapisal cel roman o svojem popotovanju po Harzu. Pa še pomen Wandererja, ki ga najdemo celo v glasbi od Schuberta do Mahlerja. Ali ne poznate besede iz tržaškega dialeta *sdronadolarse*?

6. Napredek in pospešek spravita človeka v panično stanje, da si želi priplavati na površje in zato smo v strahu vsi površinski. Iz strahu, da bomo nekaj zamudili. Teorije pospešene družbe (Virillio,

Z leve proti desni:
Marc Augé,
Bertolt Brecht,
Umberto Eco,
Peter Handke,
Heiner Müller,
Ivan Cankar,
Srečko Kosovel
in George Steiner

Rosa, Byung-Chul) slikajo današnji svet kot točo informacij, nakopičenje možnosti in hitrih odločitev. Situacije, v katerih živimo, odvzemajo človeku možnost, da bi hodil, in ga prisilijo v beg. Evropo pa lahko prehodimo. Ravno tako nekatere misli in odločitve potrebujejo svoj čas. Dobro je, če se sreča več glav, da jih iz vseh zornih kotov analizira. Ne iz strasti: »jaz imam prav, ti pa ne!«, ali »bodimo si vsi všeč in kimajmo!«, marveč zato, ker je ideja, o kateri govorimo, vredna svojega časa in debate.

7. Torej, komunikacija ne iz samozadovljevanja, da komuniciramo, ampak, da nekaj premislimo. Bodimo vsaj v tem

**Ko prebiram Spenglerja,
ko se s težavo prebijem skozi
Habermasa, mi postane jasno,
da je Evropa lahko več kot
problem ukriviljenosti kumarce.**

odrasli in se odvadimo delegirati drugim vsako zahtevnejšo ali kompleksnejšo misel. Raje delimo idejo s sosedom. Za tovrstno komuniciranje, je seveda nujno poznavanje več jezikov. (Hm... Tullio De Mauro se sicer sprašuje v knjigi *In Europa son già 103*, kako naj sobivajo vsi naši jeziki pod eno streho ...) Knjiga Umberta Eco *Viskanju idealnega jezika v evropski kulturi* iz leta 1993 sodi v serijo večjezičnih knjižnih izdaj o konceptu »nareediti Evropo«, ki si ga je zanimal Jacques LeGoff. Da razumemo, kam lahko gremo, je dobro črpati iz zgodovine. Utopija idealnega jezika je bila v Evropi večkrat poudarjena. Eco, podobno kot Steiner, zaključuje svojo študijo tako, da zagovarja dobro poznanje več jezikov. Sicer ne zahteva od posameznika aktivnega sporazumevanja v desetih jezikih, njegova ideja se nanaša na pasivno znanje le-teh. Kar pomeni, da lahko govorim v kavarni s svojim priateljem slovensko in da mi on odgovarja v svojem jeziku. S tem ohranjamo visok nivo argumentiranja, ker znamo v svojem jeziku bolje poimenovati stvarnost. Pa se končno znebimo prepričanja, da je tuj jezik dober le zato, da lahko naročimo kosilo in kozarec vina v Parizu.

8. Ko prebiram Spenglerja, ko se s težavo prebijem skozi Habermasa, mi postane jasno, da je Evropa lahko več kot problem ukriviljenosti kumarce. Žal smo razprodali kavarniško družbo za bistroje, ki jih je Marc Augé v svoji zadnji knjigi ljubezni opisal kot kraljestvo površinskega srečanja. Evropa, v kateri živim, ni moja. Zdi se mi tuja, od zunaj določena in prisiljena uprava, bolj podobna absurdnim Kafkovim sodiščem, kjer se pravila prilagajajo birokratski ozkoglednosti. Veseli se nekega notranjega, celinskega miru, podpira pa vojne po svetu. Sama sebe izžira na ekonomski ravni. Prosim, prebirajmo Kosovela, in bomo videli, kako je Evropa umirala že od nekdaj. Začnimo ponovno zahtevati od sebe, da mislimo o tem, kje smo, kaj smo in kam lahko gremo. Zahtevajmo kvalitetnejše politike. Zahtevajmo. Brecht je zapisal, da se jutro boljšega časa ne zgodi kot običajno jutro, torej po prespani noči ...

Evropa, v kateri živim, nima središča, nima identitete (ta ne nastane prek upanja, ampak prek angažiranosti), nima še prave ustave, nima še ekonomske usmeritve. In ko začenjam definirati neki problem prek vsega tega cesar ni, lahko trdim, da Evrope še ni. In zato je Evropa nerešen problem.

KNJIGA - Za ljubitelje zgodovine, arhitekture in gradbeništva

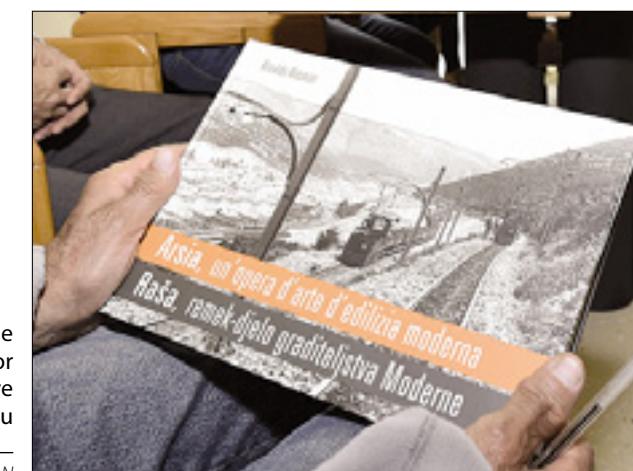
Rudarsko mesto Raša

TRST - V torek zvečer so v tržaškem hotelu Vis a Vis predstavili lično raziskovalno delo, ki bo razveselilo ljubitelje zanimivosti Istre in vsakršne preučevalce gradbeništva, arhitekture in zgodovine naspoplo. Združenje Marevivo je namreč v sklopu srečanj *Jadransko morje - zgodovina pisana na vodi*, ki jih prireja v sodelovanju z Gruppo/Skopino 85, predstavilo javnosti italijansko-hrvaško knjigo *Arsia, un'opera d'arte d'edilizia moderna - Raša, remek-djelo graditeljstva Moderne*, ki jo je napisal v Raši rojeni tržaški geometri Rinaldo Racovaz.

Kot znano so mesteca blizu Labinu zgradili v drugi polovici tridesetih let preteklega stoletja za delovno silo, ki so jo zaposlili v tamkajšnjem rudniku, v katerem so kopali premog. Odločitev je fašistični režim sprejel v letih avtarhije. Mesto, v katerem je na začetku živel 4 tisoč prebivalcev, so svečano predali namenu konec leta 1937. V rudniku je prišlo na začetku druge svetovne vojne (28. februarja 1940) do hude nesreče, v kateri je izgubilo življenje 186 rudarjev. Tragedija ni prisotna v italijanskem kolektivnem spominu.

Ob avtorju so na srečanju govorili kulturni delavce Marino Voci, arhitekt Francesco Krecic, docentka za

Platnica knjige
in prizor
s predstavitve
v Trstu

FOTODAMJAN

italijanistiko na reški univerzi Iva Persić, nekdanji direktor Mestnega muzeja v Labinu Tullio Vorano in predsednik krožka Istria Livio Dorigo. Publikacija, ki je opremljena s številnimi črno-beli fotografijsami, na poljuden način opisuje melioracijska in gradbena dela, arhitekturne rešitve, napeljavo vodovoda, elektrike in druge zanimivosti iz gradbišča, na katerem je bilo takrat zaposlenih osemsto oseb. Posebno pozornost namenja avtor v delu, ki šteje več kot tristo strani, podjetju za črpanje premoga, načrtovalcem projekta, gradbenim pod-

jetjem in njihovim voditeljem, uporabljenim materialom, zunanjosti in notranjosti stanovanjskih objektov ter drugih poslopij.

Raša je bila pravi cvet v gumbici takratne urbanistike. V mestecu so za potrebe prebivalstva, ki se je tja priselilo iz drugih krajev Italije, zgradili cerkev, kinodvorano, bolnico, šolo, športno igrišče z bazenom, pošto in druga javna poslopja. Hiše so bile grajene na osnovi poklica, ki ga je opravljal družinski glavar: delavci, uradniki in inženirji so torej živelj loceno skupaj.

Gradivo za pisanje knjige je Racovaz črpal iz italijanskih in hrvaških arhivov. Njegov založniški podvig sledi fotografiski razstavi o rudarskem mestu, ki je februarja potekala v prostorih Deželnega sveta FJK. Na voljo je tudi knjiga *Arsia - la bianca città del carbone*, v kateri arh. Krecic pripoveduje o arhitekturi mesteca.

Danes živi v Raši, kjer ne obratuje več rudnik, 1900 ljudi, od katerih je večina bosanskega rodu; nekaj družin je tam še italijansko govorečih. Knjiga naj bi pripomogla k ovrednotenju in gospodarsko-turističnemu razvoju istrskega mesteca. Organizatorji srečanja razmišljajo tudi o tem, da bi se v Raši postavil mednarodni spomenik, ki bi bil posvečen premilnim delavcem. (mch)

TRST - Chamber Music v Verdiju

Mlada energija z Mozartovo glasbo

TRST - Zadnji koncert iz niza Komorni salon, ki ga v dvorani Victor de Sabata gledališča Verdi prireja društvo Chamber Music, je privabil polnoštevilno občinstvo, kakor se praviloma dogaja, kadar poleg solistov nastopa tudi orkester: tokrat je izbira padla na mlad ansambel, ki se je rodil leta 2013 v okviru mednarodnega klavirskega festivala Brescia-Bergamo. Običajno orkester spreminja pianiste, tokrat pa sta bili solisti flautistka Sonia Formenti in harfistka Anna Loro, obe že mednarodno uveljavljeni umetnici, ki sta svoje sile združili v Mozartovem Koncertu za flauto in harfo in C-Duru KV 299.

Partitura je lep primer ustvarjalnega veselja, s katerim je skladatelj ugodil želji francoskega vojvode Bonnieres de Souastre, amaterskega flautista, in njegove hčerke harfistke. Prosojna partitura, v kateri se teme pretakajo naravnino in lahko, je takoj osvetlila talent flautistke, ki se je izkazala s plemenitim zvokom in muzikalnim fraziranjem, žal pa je zvok harfe večkrat prekrila orkestralna masa, zato smo umetnost Anne Loro lahko uživali le v kratkih trenutkih, večinoma v kadencah, kjer orkester obmolkne. Za zvčne neskladnosti je bil morda delno kriv tudi dirigent Pier Carlo Orizio, ki je v svoje kretanje vlival kar preveč energije, zato

je bilo muzicirjanje orkestra bolj ognjevitoto, kot bi zahteval klasicistični slog. Solistki sta kljub temu navezali dialog, ki je bil vseskozi lepo ubran in blagozvenec ter navdušil občinstvo, ki je z dolgimi aplavzi priklicalo res lep dodatek, očarljivo sanjavi *Entr'acte* iz Bizetove Carmen.

Serenada za godala v C-Duru op. 48, ki jo je Peter Iljič Čajkovskij idealno posvetil Mozartu, je bila vezna nit med prvim in drugim delom koncerta. Razlike med skladateljem in ogromne, saj je bil ruski mojster globoko prepojen z nabreklostjo pozne romantične, bil pa je tudi tankočuten umetnik, ki je svoja čustva izlival v blagih melodijah. Večkrat je svoj navdih našel v ljudskem melosu, ki ga je znan odeti v zelo dopadljive oblike, kot v primeru Serenade. Festivalski orkester iz Brescie in Bergama se je skladbe lotil z velikim zagonom, takim, ki je pogosto prekipeval in tudi prekorčil uglašenost, to pa je bila posledica dirigentovega hotejnja, ki je predvsem v prvem in zadnjem stavku izvabljalo skoraj prehrupno muziciranje. Ansambel se je sicer dobro izkazal, občasne intonančne nečistosti niso zasečile splošnega vtila, ki je bil vsekakor pozitiven. Izobilje energije je bilo občinstvu zelo všeč, kot so dokazali dolgi aplavzi, ki so priklicali ponovitev elegantnega valčka. (kk)

ARHEOLOGIJA

Na Dolenjskem grobovi iz bronaste dobe

NOVO MESTO - Na Kapiteljski njivi v Novem mestu, kjer že dobra tri desetletja zavarovalno raziskujejo mednarodno uveljavljeno prazgodovinsko grobišče, od torka nadaljujejo izkopavanja. Ta bodo potekala do srede julija, arheološka ekipa Dolenjskega muzeja bo letos nadaljevala z raziskavami jugozahodnega pobočja tega obsežnega grobišča. Arheolog Dolenjskega muzeja in vodja izkopavanj Borut Križ je za STA povedal, da bodo letos, podobno kot lani, raziskali približno 400 kvadratnih metrov omenjenega grobišča z rodovnimi starejšimi železnodobnimi gomilami in vmesnimi starejšimi, pozno bronastodobnimi žganimi grobovi.

Lani so tam odkrili več sledov prazgodovinskih grobov. Med temi tudi pozno bronastodobni žarni grob tako imenovane kulture žarne grobišč iz 9. stoletja pred našim štetjem s keramično posodo, v katero je bila poleg žganih ostankov pokojnice položena tudi krhka bronasta verižica. Vrh žare pa je v številnih stoletjih kmetijskega obdelovanja Kapiteljske njive odrezoval oranje.

GABRJE - Podpis konvencije s prefekturo glede središča za prosilce za azil

Nekdanjo vojašnico bo upravljala občina

Sovodenjska občina je prevzela upravljanje nekdanje karabinjerske vojašnice v Gabrijah, ki od lanskega septembra gosti prosilce za azil. Stavbo, ki je v državnih lasti, je občini brezplačno odstopila prefektura, s katero je županja Alenka Florenin podpisala konvencijo. Središče za prosilce za azil bo občina upravljala prek druge ustanove, ki ima izkušnje na tem področju in izpolnjuje vrsto pogojev, stroške upravljanja in vzdrževanja pa bo - kot doslej - v celoti krila država.

»Za prevzem vojašnice smo se odločili, ker želimo ohraniti raven oskrbe prosilcev za azil, ki jo je doslej zagotavljal italijanski solidarnostni konzorcij ICS, in

»Cilj prevzema vojašnice je ohranitev doseganja ravni oskrbe prosilcev za azil in javnega reda, saj posebnih težav v teh devetih mesecih ni bilo in si želimo, da bi tako tudi ostalo.«

hkrati javni red, saj posebnih težav zaradi navzočnosti beguncev v teh devetih mesecih ni bilo in si želimo, da bi tako tudi ostalo,« pravi sovodenjska županja in nadaljuje: »Pred nekaj meseci je prefektura sporočila, da bo morala za upravljanje središča za begunce v Gabrijah objaviti nov razpis, ker to predvidevajo nove ministrske smernice. Prefektura pa določeni pogojev, ki so po naši oceni nujno potrebeni, v razpis ne bi mogla vključiti; zato smo sklenili, da sami prevzamemo upravljanje stavbe in objavimo razpis za novega upravitelja, ki bo odgovarjal našim zahtevam. S tem bomo imeli možnost izvajati dodatni nadzor,« pravi sovodenjska županja.

V gabrski vojašnici bodo kot doslej gostili največ 18 prosilcev za azil. Občina in prefektura sta sklenili enoletni sporazum, ki ga bo mogoče tudi podaljšati. Država bo preko prefekture za vsakega proslilca za azil dodelila 33 evrov dnevno, ta denar pa bo občina preprosto obrnila ustanovi, ki bo zmagała na razpisu, kar pomeni, da občina ne bo imela drugih stroškov na ta račun, če seveda izvzamemo dragoceno delo občinskega osebja, ki bo sledilo postopku. »Da konvencija zaživi, moramo prej sprejeti občinski proračun za letošnje leto, nato bomo konzorciju ICS podaljšali pogodbo za nekaj mesecov, čemur bo sledil razpis,« je pojasnila Floreninova.

»Gabrski« proslilci za azil so v zadnjih mesecih sodelovali pri projektu družbeno koristnih del, v okviru katerega so čistili ceste in druge javne površine, opravili pa so tudi varnostni tečaj in obiskovali nogometne treninge v jutrišnjih urah, za kar ima zaslugo zlasti športno društvo Sovodnje. »V kratkem se bo začel drugi projekt družbeno koristnih del. Prvi del, ki je bolj teoretičen, bo namenjen novim proslilcem za azil - večina članov prve skupine je namreč po pridobitvi statusa azilanta odšla drugam -, drugi del projekta pa bo posvečen urejanju gredic. Udeleženci bodo tako spoznali osnove vrtnarjenja, občinske zelene površine pa bodo lepše in bolj urejene. Poleti se bodo proslilci za azil pri-družili tudi našim delavcem, ki bodo poskrbeli za manjša popravila v šolskih stavbah,« je zaključila Alenka Florenin. (ale)

Nekdanja karabinjerska vojašnica v Gabrijah gosti prosilce za azil že od lanskega septembra

BUMBACA

(BUMBACA)

SOVODNJE-RUPA-PEČ - Družba Irisacqua sprožila postopek

Gradili bodo kanalizacijo

Dela bodo potekala tudi na nekaterih zemljiščih v zasebni lasti - Občani si lahko načrt ogledajo do 27. junija

Družba Irisacqua načrtuje gradnjo kanalizacijskega omrežja za zbiranje odpadnih voda v nižinskih predelih sovodenjske občine. Kanalizacijo, piše v obvestilu, ki je objavljeno na spletni strani Občine Sovodnje, bodo gradili v Sovodnjah, na Peči in v Rupi. »Gre za del širšega projekta posodobitve in razsiritve grezničnega omrežja v goriški pokrajini, ki je predviden že nekaj let. Nekatere ukrepe je družba Irisacqua v naši občini pravzaprav že izvedla, in sicer na območjih, kjer smo nato gradili nasipe; tam

torej ne bo treba še enkrat kopati,« pravi sovodenjska županja Alenka Florenin.

Dela, ki jih predvideva območni načrt goriške konzulte za optimalno teritorialno načrtovanje (le-to sestavljajo vse občine Pokrajine Gorica), bodo potekala tudi na nekaterih zemljiščih v zasebni lasti, zato je potrebna javna razprtitev projekta nove kanalizacije. Dokumentacijo je družba Irisacqua že posredovala tehničnemu uradu Občine Sovodnje, kjer si bodo občani lahko ogledali načrt do 27. junija in vložili more-

bitne pripombe. Urad je odprt javnosti ob pondeljkih med 12. in 13. uro, ob sredah med 16. in 17.30 ter ob petkih med 12. in 13. uro.

V širši načrt družne Irisacqua je vključena tudi izgradnja nove kanalizacijske cevi med Gorico in Štarancnom, v katero se bodo iztekle odpadne vode iz raznih občin, ki jih bo prečiščevala ena sama večja čistilna naprava. To bo Sočo končno rešilo goriških odplak ter omogočilo učinkovitejše upravljanje kanalizacijskega omrežja goriške pokrajine.

TRŽIČ-RONKE-ŠTARANCAN - Predsednica Dežele FJK o spojivitvi treh občin

»Združiti moramo močik«

Serracchianijeva: »Nastala bo močnejša občina s 50.000 prebivalci, ki bo eno izmed najpomembnejših središč v deželi«

»Spojivam med občinami sem naklonjena, saj vodijo v pravo smer, tako kot medobčinske unije. Menim, da je združitev med Tržičem, Ronkami in Štarancnom možno izpeljati; iz tega bo nastala močnejša občina s 50.000 prebivalci, ki bo eno izmed najpomembnejših središč v deželi,« pravi predsednica Dežele Furlanije-Julijanske krajine Debora Serracchiani, ki se je v četrtek udeležila srečanja v priredbi tržiškega krožka Demokratske stranke v občinski galeriji na Trgu Cavour. Slo je za enega izmed treh dogodkov, za katere se je krožek zavzel v sodelovanju z odboroma Democratici per la città nuova di Ronchi in Democratici per il SI' iz Štarancana, ki se ogrevajo za uspeh junijskega referendumu in združitev med tremi občinami.

Po predstavitev izkušnje občine Valsamoggia v Pokrajini Bologna, ki je nastala iz spojivte občin Crespanello, Bazzano, Monteveglio, Castello di Serravalle in Savigno, je številno publiko nagovorila Serracchianijeva in pojasnila, zakaj tudi sama podpira združitev Tržiča, Ronk in Štarancana. »Postati moramo bolj fleksibilni, da bomo lahko kos

Srečanje v Tržiču

BONAVENTURA

novim izvivom. Občine, ki so nastale pred sto leti, so takrat imele svoj smisel, danes pa so okoliščine drugače in nanje ne moremo odgovarjati z zastarelimi sredstvi. Ko so izvivi veliki, denarnih sredstev pa je vse manj, se moramo ravnati, kot bi ravnala vsaka družina: združiti moramo moči. To je koncept, na katerem slonijo tudi medobčinske zveze,« poudarja predsednica dežele. Po njenih be-

sedah je odnos med deželo in občinami v Furlaniji-Julijski krajini zelo močan, gospodarska križa pa je bila spodbuda za uresničitev nekaterih reform, ki bi jih bilo treba izpeljati že v preteklosti.

»V tej deželi imamo najnižji odstotek združevanja med občinami, saj je doslej denar vedno zagotovljala dežela. V trenutku, ko se finančna sredstva zmanjšajo in se posledično zniža tudi ravni storitev, pa je treba začeti razmišljati drugače,« meni Serracchianijeva. Po njenih besedah je reforma nekdanjega deželnega odbornika Iacopa, ki je spodbujala prostovoljno združevanje med občinami, stala 80 milijonov evrov, naslednja deželna uprava pa je zakon ukinila. »Če bi do tega ne prišlo, bi morda danes ne bilo treba uvajati Panontinovega zakona o medobčinskih zvezah,« pravi Serracchianijeva, po kateri so spojivte med občinami kulturno, a hkrati tudi finančno vprašanje. Kaj pa odbori, ki nasprotujejo združitvi? »Tu se ne moremo deliti na dobre in slabe, vendar ni spremjemljivo, da nekateri napovedujejo absurdne stvari, kot na primer to, da bo prišlo do ukinitve prostovoljnih združenj,« zaključuje Serracchianijeva.

GORICA-TRŽIČ Desna sredina proti reformi zdravstva

Predstavniki vseh desnosredinskih strank in občanskih list v goriški pokrajini odločno nasprotujejo reformi zdravstvenega sistema, ki jo je sprejela in začela izvajati deželna uprava. Zato so na novinarski konferenci skupno napovedali, da nameravajo podpreti razveljavljivni referendum, za katerega je referendumski odbor, ki ga sestavljajo občani iz raznih občin FJK, že zbral 2500 podpisov. O dopustnosti referendumu se bo moral izreči predsedniški urad deželnega sveta, desna sredina pa se medtem že pripravlja na referendumsko kampanjo.

Kritike so leteli na račun reorganizacije nujne medicinske pomoči, pomanjkanja zdravnikov in bolničarjev, čakalnih list in nizanja ravni zdravstvene oskrbe. »Ta reforma zdravstva sploh ni sistematska. Gre le za izvajanje finančnih rezov, ki so prizadeli zlasti Goriško,« je poudaril goriški župan Ettore Romoli in spomnil, da je dežela zaprla porodnišnico v Gorici, še preden je reforma stopila v veljavo. »Gre za politično, ne pa tehnična odločitev,« je bilo slišati na včerajnjem srečanju, ki so se ga udeležili tudi deželni svetniki Luca Ciriani (Fratelli d'Italia), Barbara Zilli (Severna liga) in Rodolfo Ziberna (Forza Italia), katerim so predstavniki goriške in tržičke desne sredine izročili predlog resolucije, s katero zahtevajo zamrzni-te reforme, okrepitev storitev na teritoriju ter reorganizacijo bolnišniških storitev. Ziberna je očenil, da dežela namenoma ustvarja delitve med Gorico in Tržičem, vodstvo zdravstvenega podjetja pa »laže, ko trdi, da ni že spredelo odločitev o izmeničnem dežurstvu na kardioloških oddelkih.« Ta odločitev je že padla, nato pa so naredili korak nazaj,« je dejal Ziberna, Zillijeva pa je ocenila, da reforma ustvarja »občane A in B kategorije«, saj so zdravstvene storitve, do katerih imajo dostop, odvisne od kraja, kjer živijo.«

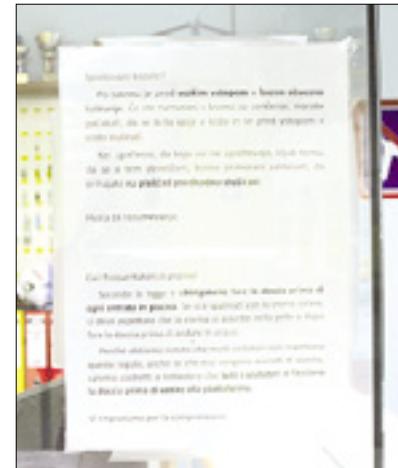
NOVA GORICA - Jutri se začenja kopalna sezona na mestnem kopališču

Cene rahlo dvignili

Z odprtjem letnega bazena so v Novi Gorici letos nekoliko pohiteli: za kopalce ga odpirajo že jutri ob 9. uri, kar je približno dva tedna prej kot lani oziroma najbolj zgodaj doslej. »Ta konec tedna se napoveduje lepo vreme, z zgodnejšim odprtjem pa obenem podaljšamo kopalno sezono in tako damo več priložnosti za vadbo domačemu vaterpolo klubu,« razlogje za letošnje zgodnjie odpiranje pojasnjuje Uroš Jug, direktor novogoriškega športnega zavoda. Prvi dan kopalne sezone bodo vse obiskovalce kopališča, ki bodo plačali vstopnino, nagrađili z brezplačno vstopnino.

Po nekaj letih se z letošnjo sezono spreminja cene vstopnic. Najmlajši otroci imajo še vedno brezplačen vstop, za starostno skupino od 3 do 7 let pa cena ostaja enaka lanskemu: 2,5 evra. Za 50 centov pa so dvignili cene vstopnic za naslednje starejše skupine: mladina do 18. leta bo po novem za kopanje odštela 3,5, odrasli pa 5 evrov. Za popoldansko kopanje bo treba plačati tri evre in pol. »Klub povišanju cen smo še vedno med najcenejšimi v Sloveniji,« zagotavlja Jug in dodaja, da cen vstopnine niso spremenili že nekaj let, v tem času pa se je dvignil DDV, strošek dela, komunalnih storitev ... »Skratka, sledili smo stroškom,« pojasnjuje direktor.

Kopališče bo med 29. majem in 24. junijem od ponedeljka do petka odprto med 13. in 18. uro, na nočno kopanje pa bodo obiskovalci sprejeti med 20. in 22. uro. Ob vikendih bo kopališče odprto od 9. do 19. ure. 25.

junija bo kopališče zaprto zaradi 9. tradicionalnega plavalnega mitinga Pokal Goriške 2016. V času šolskih počitnic, med 26. junijem in 1. septembrom pa bo kopališče za obiskovalce med tednom odprto od 10. do 18. ure, ob vikendih pa od 9. do 19. ure. Urnik nočnega kopanja ostaja enak.

Bazen je od 15. junija do konca julija v jutranjih in popoldanskih urah, ko je za obiskovalce zaprt, že zaseden z domačimi in tujimi športnimi ekipami, ki v Novo Gorico rade prihajajo na treninge. »K nam jih pritegnejo ugodna klima, ugodna cena in čista voda. Med plavalci naš bazen velja za hitrega, se pravi, da se v njem lahko dosega dobre rezultate... Nekatere ekipe so pri nas termine rezervirale že lani,« pravi Jug.

Razen vsakoletnih vzdrževalnih del, letos novih investicij v bazenskem

Dvojezično obvestilo (levo); bazen (desno)

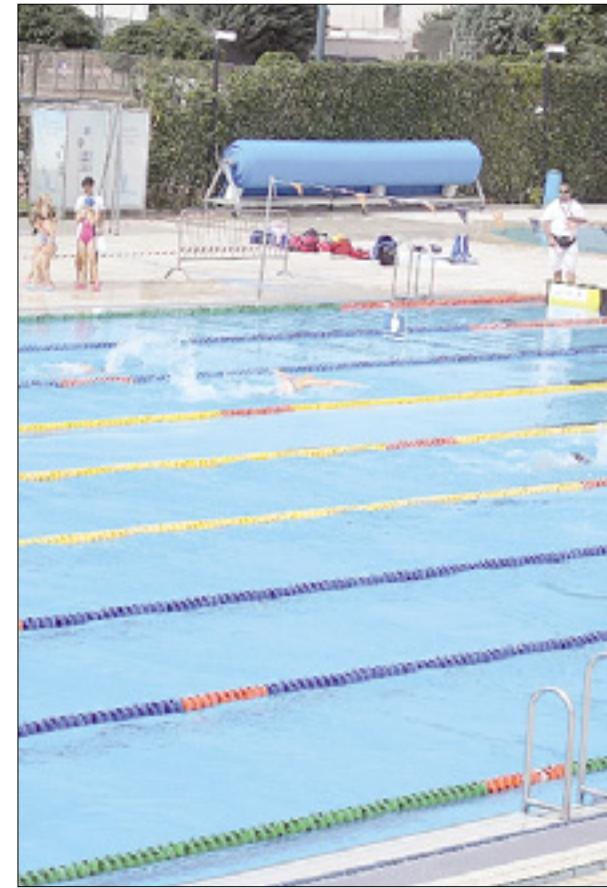
FOTO K.M.

kompleksu ne bo. Sprememba bo le v tem, da so letos namestili koše za ločeno zbiranje odpadkov. Tudi letos bo organizirana možnost izposoje knjig. Obiskovalcem je v prostu uporabo na voljo okoli 30 senčnikov, sicer pa se lahko pred soncem umaknejo pod platenne tende, naravne

sence pa na novogoriškem bazenu ni.

Na novogoriškem kopališču so lani zabeležili rekorden obisk: 37.000 kopalcev. Po besedah direktorja 50 odstotkov kopalcev prihaja iz Italije, zato so že lani nekaj navodil izobesili tudi v italijanščini.

Katja Munih

PIERIS - Včeraj so ga predali namenu

Večja varnost z novim krožiščem

Predaja namenu novega krožišča
BONAVENTURA

V Pierisu so včeraj uradno predali namenu novo krožišče, ki so ga zgradili med pokrajinsko cesto št. 12 in Ulico Oberdan, hkrati je predsednik pokrajine Enrico Gherghetta podpisal sklep, ki peditam tamkajšnjim družinam omogoča, da ohranijo dosedanje vhod v svoje hiše, pred katerimi so zgradili kolesarsko stezo. Med stanovalci ene izmed omenjenih hiš je tudi Monica Toncich, ki je slepa, zaradi česar je zanje še toliko bolj pomembno, da je izhod iz stanovanja toliko bližji poslopju. »Ko storimo napako, jo skušamo popraviti. O krožišču lahko rečem, da bo nedvomno prispevalo k večji varnosti vseh udeležencev v prometu,« je na odprtju poudaril predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Zadovoljstvo nad novo pridobitvijo je izrazil tudi župan občine San Pier Claudio Bignolin. Za načrt in gradnjo krožišča

je poskrbela pokrajina; naložba je vredna 350.000 evrov, 300.000 evrov je pokrajinskih sredstev, ostali del zneska je dala na razpolago občina San Pier.

»Na pokrajinskih cestah smo v bistvu zgradili vsa krožišča, ki so bila potrebna, da bi zagotovili večjo varnost. Zadnje krožišče bomo zgradili med Redipuljo in novim avtocestnim odsekom v Ronkah, nared bo pred koncem poletja,« pravi Enrico Gherghetta, ki namenava speljati do konca še nekaj načrtov, preden bo pokrajina ukinjena. 26. junija bodo predali namenu nov odsek kolesarske steze pri Gradežu, 600.000 evrov bo šlo za krožišče pri nekdanji tovarni Detroit v Ronkah, 400.000 evrov bodo vložili v postavitev fotovoltaičnih panelov na strehe štarancanskega zavoda Einaudi, goriškega zavoda Galilei in gradeške hotelirske šole.

Mednarodni Brda cup

Jutri bo na Dobrovem v Goriških Brdih potekal 3. Brda cup turnir. Ta mednarodni športni praznik pomeni uvod v pestro dogajanje tudi za prihodnji konec tedna, ko se bo odvijalo več spremjevalnih prireditve letosnjega jubilejnega 50. praznika česenj v Goriških Brdih. Danes bo na Dobrovem torej ves dan potekal malonogometni turnir, organizatorji pričakujejo udeležence iz Slovenije in Italije. Ob poldan bo na vrsti košarkarski turnir, zvezcer pa bo občinstvo bržkone pritegnila dobrodelen tekma zvezd. Na stopili bosta ekipi Gušto (Ena žlahtna štorija) & friends proti ekipi Franc Mužič (briški župan & friends). Sledil bo malonogometni turnir. Organizatorji obljubljajo še predvajanje finala lige prvakov ter koncert glasbene skupine Kriza 'n tema in nastop DJ Torte. (km)

Vinarji odpirajo kleti

Po cevi deželi bodo danes in jutri številni vinarji odprli svoje kleti obiskovalcem v okviru prireditve »Cantine aperte«. Na Goriškem so delujejo gostilni Koršič v Števerjanu in Pri Mirkotu v Grojni ter vinarska podjetja Villa Russiz v Koprivenem, Terra & Vini v Bračanu, Crastin, Sgubin in Sant'Helena v Dolenjah, Borgo Conventi in Tenuta Villanova v Fari, Fieg na Oslavju, Baroni Codelli v Mošu, Puiatti v Romansu, Blasig v Ronkah, Castelvecchio v Zagradu, I feudi di Romans v Škocjanu, Alessio Komjanc na Jazbinah ter Draga - Miklus, Granuar, Humar, Ivan Vogrič in Muzic v Števerjanu. Danes je kleti mogoče obiskati le z rezervacijo, jutri pa so odprte med 10. in 18. uro.

ŠTANDREŽ - Praznik špargljev se nadaljuje danes in jutri

Še dvakrat praznično

Prejšnji teden so odprli razstavo in prisluhnili pevskim zborom - Jutri folklora in gledališče

Zbor osnovne šole Fran Erjavec med nastopom (zgoraj); razstava del Ede Miklus (levo); poleg špargljev so na voljo tudi jedi na žaru (desno)

BUMBACA, S.B.

V Štandrežu bo še danes in jutri Praznik špargljev, ki ga prireja domače prosvetno društvo s pokroviteljstvom ZSKP. Prejšnji konec tedna so v župnijski dvorani odprli razstavo umetniških del iz stekla in keramike Ede Miklus, po sobotnem otroškem ex-temporeju so deljeni program oblikovali Štandreški župnijski otroški zbor, mešani pevski zbor Ciril Silič iz

Vrtojbe in zbor osnovne šole Fran Erjavec.

Danes ob 20.30 bo ples z ansamblom Souvenir; jutri ob 19. uri bo nastopila folklorna skupina Santa Gorizia, sledilo bo ex-temporeja. Zatem bodo člani dramske skupine prostvatega društva Štandrež uprizorili komedijo Trim steza. Praznik se bo sklenil s plesom ob zvokih ansambla Hram.

GORICA - Lani so ga v goriški pokrajini zbrali 365 ton

Odpadno motorno olje oddajmo zbirnim centrom

»Če doma zamenjamo motorno olje svojemu avtomobilu, ga moramo nato oddati zbirnim centrom in ekološkim otokom, kjer imajo za to namenjene posode. Nikakor ga ne smemo izliti v naravno okolje, saj štirje kilogrami odpadnega motornega olja onesnažijo vodno površino, veliko kot nogometno igrišče.« Tako poudarja Alberto Hermanin, ki je včeraj obiskal Goricco v okviru potujoče informativne kampanje za reciklažo odpadnega motornega olja CirkOIlamo. Med postankom v spominskem parku sta skupaj s Hermaninom o pravilnem reciklirjanju motornega olja spregovorila pokrajinska podpredsednica Mara Černic in občinski odbornik Francesco Del Sordi. V goriški pokrajini so lani namenili recikliranju 365 ton motornega olja, v celi Furlaniji Julijski krajini se ga je nabralo 3995 ton.

»V goriški pokrajini smo dosegli zelo dober rezultat, ki ga je treba ukrviti v prizadevanju za zvišanje količine odpadkov, namenjenih reciklirjanju; sedaj smo pri 65 odstotkih,« je poudarila Černičeva. Da si tudi občina prizadeva za dvig okoljske zavesti svojih občanov, je pristavil Del Sordi. »Goriški občani lahko svoje motorno olje nosijo v zbirni center za odpadke v Gregorčičevi ulici. V centru za zbiranje odpadkov lahko pustijo tudi posodo, v kateri je bilo olje; če je plastična, naj jo vržejo med indiferencirane odpadke, če je kovinska, pa med železnilo. Leta 2014 smo na občinski ravni zbrali 3350 kilogramov motornega olja, lani smo se približali 3500 kilogramov,« je pojasnil občinski odbornik.

Konzorcij za odpadno olje COOU koordinira delovanje 73 zasebnih podjetij in štirih tovarn, v katerih reciklirajo olje, tako da je zatem spet uporabno. Lani so v celi Italiji skupno zbrali 167.000 ton motornega olja, kar predstavlja skoraj 100 odstotkov razpoložljivega odpadnega olja. »Z opravljenim delom smo zadovoljni, čeprav ciljamo na 100-odstotno kritje. Zaradi tega smo se odločili za informativno kampanjo, med katero bomo obiskali vsa glavna

mesta italijanskih pokrajin,« pravi Hermanin in poudarja, da pri zbirjanju odpadnega motornega olja potrebujejo pomoci krajevnih uprav, ki so pristojne za odpiranje in upravljanje zbirnih centrov.

Konzorcij COOU so ustavili leta 1984. Doslej je zbral 2,3 milijarde kuhičnih metrov motornega olja. V tridesetih letih so preprečili porabo 6,4 ton

Štirje kilogrami odpadnega motornega olja onesnažijo vodno površino, ki je velika kot nogometno igrišče

novega motornega olja, po njihovi zaslugi ni šlo v ozračje 1,1 milijona ton plina CO₂. Konzorcij ima tudi svojo zeleno številko 800-863-048 in spletno stran www.coou.it, kjer so na voljo informacije o pravilnem reciklirjanju motornega olja, ki povzroči izredno škodo, če ga izlijemo v naravno okolje. (dr)

ŠTANDREŽ - Pri nekdanjem mejnem prehodu

Aretirali 40-letnega tatu

Mejni policisti so tudi s pomočjo prstnih odtisov ugotovili njegovo identiteto - Obsojen je bil na triletno zaporno kazeno

Policisti med preverjanjem dokumentov

FOTO G.K.

Policisti goriške mejne policije so aretirali 40-letnega romunskega državljanja, za katerega so rimske in beneške sodne oblasti lani izdale zaporni nalog. C.F. se je v četrtek peljal iz Gorice proti Sloveniji, pri nekdanjem mejnem prehodu pri Štandrežu pa so avtomobil z bolgarsko registracijo, v katerem sta ob njem sedela še dva sodelavljana, ustavili policisti. Po pregledu dokumentov in naknadnem preverjanju - tudi s pomočjo prstnih odtisov -, so policisti ugotovili, da je bil C.F. obsojen na tri leta in enajst dni zaporne kazni zaradi številnih kaznivih dejanj - od tatvin in ropov do uporabe lažne identitete -, ki jih je zakril v različnih mestih severne in srednje Italije. Moškega so policisti odpeljali v goriški zapor.

Ovadila obrekovalce

Nadia Fantini, hčerka pokojnega partizanskega poveljnika Maria Fantinija - Sassa, je ovadila zaradi obrekovanja odgovorne za medijsko lincanje, ki ga je bil v zadnjih mesecih deležen njen oče. Mariu Fantiniju so pripisali odgovornost za domnevne pokoje in fojbe, vendar brez pravih dokazov. Fantinijeva napoveduje, da bo ovadila vse tiste, ki bodo vztrajali pri obrekovanju.

Knjižna novost

V knjigarni Ubik na Drevoredu San Marco v Tržiču bo danes ob 20.30 predstavitev knjige »Da domani mi muovo«, ki sta jo napisala Roberto Travani in Annalisa Dorbolò. Navzoči bodo tudi tržičska županja Silvia Altran, občinska odbornica Paola Benes, zdravnik Michele Luise in deželni predsednik CONI Giorgio Brandolin.

Voden ogled in koncert

Na Gradini bo danes ob 19. uri koncert glasbene skupine I Salici. Že ob 17.30 bo brezplačen voden ogled rezervata Dobrodoškega in Prelosnega jezera.

Sprehod po Krasu

Združenje Curiosi per natura prireja jutri med 9.30 in 13.30 sprehod med Martinščino in Debelo grižo. Start bo na trgu z vodom v Martinščini, obvezna je rezervacija na telefonski številki 340-5569374.

Obuti maček se vrača

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 20. uri ponovitev muzikalne »Obuti maček«. Nastopila bo gledališka skupina O'Klapa.

Čiščenje plaže

V Fossalunu bodo danes čistili plažo; udeleženci se lahko prijavijo na telefonski številki 328-3648063. Jutri pa bo na vrsti čiščenje morskega dna pred Gradežem, ki je namenjeno potapljačem.

Zaščita izliva Soče

Izliv reke Soče je bil vključen na seznam zaščitenih območij RAMSAR. Danes od 9.30 bo na otoku Cona posvet, gorovili bodo o zaščiti mokrišč.

Pater Pino Puglisi

V Kulturnem domu v Gorici bo danes ob 20.45 gledališka predstava Marije Rosarje De Vitis Piemonti »Padre Pino Puglisi« v priredbi goriške skupine Attori senza confini. Večer prireja ustanova Pro Loco iz Gorice.

GORICA - Na festivalu èStoria je bilo eno izmed srečanj posvečeno glasbi

Rock še zdaleč ni mrtev

Glasbene zvrsti so odraz družbenih sprememb - V sedemdesetih letih so se glasbeniki izrekali proti vojni

Zgodovini rock glasbe je bilo posvečeno eno izmed srečanj, ki so jih prejšnji konec tedna priredili v sklopu goriškega zgodovinskega festivala èStoria. Na njem so našteli okrog 450 udeležencev, med katerimi je prevladovala višješolska mladina, saj je soorganizator srečanja bila dijaška pokrajinska konzulta. Rokovsko do poldne v Herodotovem šotoru je bilo posvečeno »zasužnjenim« z glasbo.

Poldružno uro dolgo predavanje je vodil poznavalec glasbenih tokov in tudi sam glasbenik Gabriele Medeot iz Tržiča. Na predstavitevni zgibaniki predavanja je bilo zapisano, da gre za potovanje skozi čas med miti in legendami rocka, za spoznavanje dogodkov, ki so vplivali na zgodovinske, družbene in kulturne spremembe v obdobju tridesetih let. Predvsem je bilo poudarjeno, kako je glasba odigrala vlogo ogledala v vseh družbenih spremembah.

Na dopadljiv in na zanimiv način se je predavatelj sprehodil skozi

obdobje od začetka sedemdesetih pa do konca devetdesetih let, ko se je na svetu dogajalo marsikaj prijetnega in neprijetnega. Sedemdeseta leta so zaznamovala vojna v Vietnamu, vojna med Izraelom in arabskimi državami, kriza naftne, spopadi na Severnem Irskem... Glasbeni tokovi so vsemu temu sledili, tako da so se v rock glasbi pojavljali znaki upora proti vojni, proti nasilju, proti netilcem spopadov.

Predavatelj se je podrobnejše pomudil pri ansamblih tistega časa, kot so bili Black Sabbath, AC/DC, Pink Floyd, Queen, Sex Pistols... Pri tem je na velikem ekranu predvajal tudi nekaj utrinkov takratnih rock koncertov. Tudi osemdeseta leta so bila bogata z dogodki. Leta 1982 je izbruhnila kratka vojna za Falklandne, kasneje je prišlo do Černobilske jedrske katastrofe, nato pa tudi Tienanmen v kitajskem Pekingu, pa padec berlinskega zidu. Bila so to leta, ko je rock glasba suvereno vstopila v namenske TV programe, pa tudi tehnologija je mo-

čno posegla v produkcijo glasbe. V tem času so na glasbeni sceni prevladovali Dire Straits, Metallica, Iron Maiden, Bon Jovi, Spandau Ballet. Glasba je vedno odraz družbe. To je predavatelj poudaril tudi med predstavitevijo svetovne rock scene v devetdesetih letih. Tudi tisto desetletje je bilo prežeto s hudimi vojnimi tragedijami. Kravato je razpadala Jugoslavija, zdolila se je iraška zasedba Kuvajta, ameriški posegi v Panamii in v Iraku, pa spopadi med ruskimi četami in uporniki v Čečeniji. V glasbi je nastopilo rahlo zatišje, kar ne pomeni, da so usahnile rokovske zvrsti. Ansamblov in pevcev je bilo še vedno dosti, vendar nihče med njimi ni posebno izstopal. Tisti čas je vseeno rodil kar vidne predstavnike rocka, kot so bili Nirvana, Guns'N'Roses, REM, Take That, Spice Girls in še kaj. Skratka, rock in druge glasbene zvrsti so vedno spremljale svetovna dogajanja in so nase tako ali drugače vevale sleherno generacijo. (vip)

Srečanje
o rock glasbi

BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCNU

ZANARDI, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Razstave

NA GRADU KROMBERK bo do 15. septembra na ogled razstava »Mednarodna Mail Art nagrada« na temo smeti.

V GORICI: v Pokrajinskih muzejih v pačači Attems Petzenstein na Kornu je na ogled umetniška instalacija »A tavola con Balla - La sala da pranzo di Giacomo Balla«; do 31. decembra, ob sredah, petkih, sobotah in nedeljah 10.00-17.00, ob četrtekih 10.00-19.00.

V MIRNU: občina Miren - Kostanjevica, KS Miren, Čevljarsko društvo Miren, KD Stanko Vuk Miren - Orehovalje prirejajo razstavo o zadružništvu v spomin na mirenske begunce v Zgornji Savinjski dolini 1915-1919 »Pozdravljeni zlato jutranje solnce!«, ki je odprtva vsako soboto in nedeljo v maju 10.00-12.00, 15.00-19.00. Možen je tudi ogled Čevljarskega muzeja.

V GORICI: v naravoslovnem in geološkem muzeju v Ul. Brigata Avellino so na ogled novi vsebinski sklopi z naslovom »Herbarij v muzeju«, »Mare nostrum«, »Ptice in ribe«, »Dvoživke in plazilci«, »Minerali in kamnine«, »Entomologija« in »Projekt Kalvarija«. Organizira naravoslovnino združenje Alvise Comel; na ogled ob torkih in petkih 10.00-18.00. Po tel. 0481-392269 ali na associazionenaturalisti.comel@gmail.com sprejemajo nujave za voden obisk, po želji zagotovijo tudi vodstvo v slovenskem jeziku; vstop prost.

V GORICI: v Taverni al Museo je na ogled skupinska razstava »Grad75« članov Fotokluba Skupina75; do 30. junija, informacije na info@skupina75.it.

V GORICI: v galeriji A. Kosič v Raštelu 5/7 (vhod skozi trgovino obutve) je na ogled razstava del s 23. mednarodnega likovnega simpozija »Slovenija odprta za umetnost 2015« na Sijnjem vrhu; do 31. maja od torka do sobote 9.00-12.30, 15.30-19.30.

V GORICI: v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju je na ogled razstava »La Presa di Gorizia - Il centenario 1916-2016«; do 30. novembra ob ponedeljkih 9.30-11.30 in od torka do nedelje 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-535146.

V GORICI: v galeriji Leg Antiqua na Korzu Verdi 67 je na ogled razstava italijanskih, furlanskih in slovenskih likovnikov iz dežele FJK, ki so ustvarjali v obdobju 1920-1970; do danes, 28. maja, 9.00-12.30, 15.30-19.30; vstop prost.

V GORICI: v galeriji Kulturnega doma je na ogled razstava slikarja Sandra Gagliardija; do petka, 3. junija, od ponedeljka do petka 9.00-12.00, 16.00-18.00 in med prireditvami.

V GORICI: na Travniku v Hiši filma v dvorani Kinemaxa je na ogled razstava »Silent spaces« umetnika Roberta Duseja; do 19. junija, informacije po tel. 0481-81186 (Studiofagan), 0481-530263 (Kinemax).

V GORICI: v baru Sporting Club v Ul. Madonnina del Fante 15 je na ogled fotografksa razstava Armando Rognitija »Živali med Prvo svetovno vojno«; do 21. junija vsak dan 6.00-24.00; informacije po tel. 0481-391418.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 28. maja, ob 10.30 »Gledališka igralnica« (vodi Medea Novak), ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar); informacije po tel. 00386-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Šolske vesti

WALDORFSKA ŠOLA PRIMORSKA odpira svoja vrata v Bukovici v septembru 2016. Prvi razred bo začela obiskovati prva generacija učencev, ki prihajajo iz različnih občin od Ajdovščine do Novo Gorice, pa tudi iz zamejstva; informacije in prijave do zapolnitve mest po tel. 00386-40438312 (Tadeja), 347-7300222 (Michela), waldorfsoala.go@gmail.com.

AD FORMANDUM vabi na Dan odprtih vrat Gostinske šole v torek, 31. maja, od 15. do 17. ure v Gorici v Hotelu Best Western Gorizia Palace (na Korzu Italia 63). Obiskovalci bodo spoznali didaktične in izobraževalne aktivnosti Gostinske šole, triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinski delavec, s katerim lahko pridobijo potrdilo o poklicni usposobljenosti za kuharja ali natakarja. Starši in dijaki bodo imeli priložnost, da spoznajo dejavnost Gostinske šole, da si ogledajo učilnice in laboratorije, spoznati učno osebje in pridobiti informacije o izobraževalni ponudbi za š.l. 2016/17.

MLADINSKI DOM vabi otroke od 6. do 14. leta na »Poletnosti 2016« z igrami, izleti, videodelavnico, kopanjem, adrenalinskimi pustolovščinami. Program: »Šala po šoli« dnevno središče (od 13. junija do 8. julija); »Video.lab narava« letovanje v koči z videodelavnico (od 20. do 24. junija); »Zeleni izviri« pustolovsko letovanje v koči (od 24. do 29. junija); »Šola za šalo« igrica priprava na začetek pouka (od 29. avgusta do 9. septembra); »1, 2, 3: Srednja!« uvod v srednjo šolo (od 5. do 9. septembra); vpisi do torka, 31. maja, po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, mladinskidom@libero.it, www.mladinskidom.it.

V MLADINSKEM DOMU je v teku vpisovanje k pošolskemu pouku za l. 2016/17; vpisi do torka, 31. maja, po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, 331-6936603, mladinskidom@libero.it, www.mladinskidom.it.

VISOKA ŠOLA ZA UMETNOST sporoča, da bodo informativni dnevi potekali od torka, 31. maja, do četrtnika, 2. junija, v palači Alvarez, Ul. Armando Diaz 5 v Gorici; www.vsu.ung.si.

KAJAK KAMP od 4., do 8. julija: tečaj kajakaštva za fante in dekleta od 10. do 14. leta prireja Dijaški dom v sodelovanju s kajak klubom Soške elektrarne. Prevoz iz Doberdoba in Sovodenja; vpisnine do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

PIKIN KAMP od 4., do 15. julija in od 22. avgusta do 9. septembra: kamp ludoteke Pikanogavičke za otroke od 4. do 6. leta: angleščina, ustvarjalne dejavnosti, slaščičarska inkuharska delavnica, dejavnosti za razvijanje jezikovnih kompetenc, številne ekskurzije; vpisnine do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

POLETNI KAMP IV DIJAŠKEM DOMU od 13. junija do 15. julija: znanstveni (tečaj robotike), jezikovni kamp (tečaji angleščine), muzikal kamp (gledališče, glasba, ples), »English in Action« (košarka in angleščina); od 6. do 14. leta, dva urnika (do 13. ure ali do 15.30). Vsak teden ekskurzije in izlete. Popusti za brate in sestre. Prevoz iz Doberdoba in Sovodenja; vpisnine do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

PRIPRAVA NA NOVO ŠOLSKO LETO v Dijaškem domu: od 22. avgusta do 9. septembra. Ponavljanje in utrjevanje učne snovi, lekcije, poseben program za učence, ki bodo obiskovali 1. r. OŠ ter za učence, ki bodo obiskovali 1. r. NSS; vpisnine po tel. 0481-533495; www.dijaskidom.it.

Koncerti

V CERKVI SV. MARIJE V FOLJANU bo danes, 28. maja, ob 20.30 koncert »Classic & Swing«, nastopa Harmoniebrass Quartet (Diego Cal in Luca Del Ben - trobenta, Andrea Piergentili in Lorenzo Tommasini - pozvana). Vstop prost; informacije po tel. 0481-489051, melogramma@gmail.com.

V PALACI ATTEMPS PETZENSTEIN v Gorici bo danes, 28. maja, ob 20. uri zborovski koncert »Una Regione corale« v sklopu projekta »Trasparenze«. Sodelovali bodo Pevski zbor iz Gradišča, Aesonitium iz Špetra ob Soči in Polymnia iz Turjaka.

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v tork, 31. maja, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici pri Novi Gorici koncert Sebastjana Grega (kitara) in Nike Hribar (flavta); sledil bo koncert Tadeje Kralj (harfa); vstop prost.

»SNOVANJA 2016:« v Devinski podružnici SCGV Emil Komel na sedežu devinskih zborov bo v sredo, 1. junija, ob 19. uri otroška glasbena pravljica »Miški koncert« (Lucrezia Bolgaro in Marjo Feining). V sodelovanju z OPZ Ladjica.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici, drevored XX. septembra 85: v nedeljo, 5. junija, bo ob 17. uri »Jubilejni koncert« ob 50-letnici Moskega pevskega zobra Mirko Filej; informacije po tel. 0481-531445.

Izleti

KOČEVSKI ROG: v okviru »Srečanje pod lipami« prirejata Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič v soboto, 4. junija, obisk maše in spominske svečanosti v Kočevskem rogu. Avtobus bo odpeljal iz Gorice ob 7. uri s postankom pri Fernetičih ob 7.45 in bo parkiral blizu prizorišča. Poskrbljeno bo za kosoilo, popoldne bo potekal obisk Marijanskega svetišča Zaplaz, ki je glavna romarska točka Novomeške škofije; informacije in prijave v uradu KC Lojze Bratuž od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

PROMOTORISMO FVG prireja vodene ogledi mesta Gorica v sobotah: danes, 28. maja, 11. junija, 9., 23. in 30. julija, 13., 20. in 27. avgusta ter 3., 10., 17. in 24. septembra ob 15.30 s startom pred sedežem PromoTurismoFVG na Korzu Italia 9 v Gorici; nujna njava po tel. 0481-535764, info.gorizia@promotorismo.fvg.it.

SPDG organizira v nedeljo, 29. maja, izlet na Veliko Babo (2016m); informacije in obvezna prijava po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

SPDG prireja danes, 28. maja, v okviru pobude Monte Grappa Bike Day, podvig na Monte Grappa; informacije in obvezna prijava po tel. 392-3995034 (Igor).

1. NORDIJSKA HOJA PO GORIŠKEM KRASU bo v nedeljo, 29. maja, zzbiralijcem na Vrhu pred Kulturnim centrom Danica ob 9. uri. Dolga proga pribl. 9 km in krajsa 7 km. Prijave po tel. 320-4109538 (Rudi - v večernih urah), kdssovodnje@gmail.com. Vabljeni vsi ljubitelji hoje. Pobuda v organizaciji Podkrajine Gorica z UIST s sodelovanjem KD Sovodnje in KŠD Danica.

BREZPLAČNI VODENI OGLEDI po zgodovinskih poteh v odkrivanju mesta Gorica: v nedeljo, 29. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Lov za zakladom po Grajskem naselju«; obvezna njava po tel. 320-6392571.

POHOD med Solkanom in Gorico po levem bregu Soče, na severnem predelu Gorice. Zzbiralijce bo v nedeljo, 29. maja, ob 9. uri v parkirišču pri Pevmskem mostu. Pohod bo vodil Pierpaolo Merlini. Priporočana primerena obutev; informacije gorizia@legambiente.it.

UPOKOJENCI DOBERDOB sporočajo udeležencem izleta v Opatijo in z ladjo, da bo 18. junija avtobus odpeljal po urniku: iz Gabrij na glavni cesti ob 5.45; z Doberdoba ob 6.00; iz Ronk (pizzeria Al Gambero) ob 6.10; iz Štivana ob 6.20; informacije po tel. 380-4203829 (Miloš).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Alice attraverso lo specchio«. Dvorana 2: 15.40 - 18.00 - 20.10 - 22.00 »Julietta«. Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 20.00 - 22.00 »Alice attraverso lo specchio«. Dvorana 2: 15.00 - 17.45 - 20.30 »X-Men: Apocalisse«. Dvorana 3: 15.20 - 17.15 - 20.15 - 22.10 »Julietta«. Dvorana 4: 16.00 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.00 - 20.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«. Dvorana 5: 15.45 »Il regno di Wuba«; 17.40 - 20.10 - 22.10 »La pazza gioia«.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v petek, 10. junija, ob 19.30 v Tumovi dvorani v KB Centru v Gorici (Korzo Verdi 51) predavanje otorinolaringologa Alojza Zorna o problemih nagluhnosti.

»BESEDA, IZRAZ, MIKROFON 2016« v Mali dvorani Župnijskega doma F.B. Sedej v Števerjanu bo danes, 28. maja, od 15. do 18. ure predavanje o oblačenju in javnem nastopanju z Leo Pisani. Pobuda v organizaciji ZSKP Gorica in Dramske družine SKPD F.B. Sedej; informacije po tel. 345-4566365 (Ilaria Bergnach, v popoldanskih urah), dramska.druzina@sedej.org, www.sedej.org.

MAŽORETNATNA SKUPINA KRAS iz Dobrdo vabi na zak

BARDO - Pobuda Zveze slovenskih kulturnih društev

Mladi so odkrivali kulturno dediščino Terske doline

Domače narečje je nekakšen živ muzej slovenskega jezika

BARDO - Območje Terskih dolin se nahaja v osrednjem delu loka Julijskih Predalp v porečju reke Ter. Na jugu sega do zadnjih naselij videmskega območja, na vzhodu se vzpenja vzdolž Nadiške doline in nato orije mejo med Italijo in Slovenijo, na severu pa z gorsko verigo Mužčev meji na Rezijo in na zahodu z območjem Gumina. Tako kot v sosednjih območjih Benečije oz. Beneške Slovenije je tudi tu prisotna skupnost, ki ima lastno jezikovno in kulturno identiteto, njeni pripadniki pa govorijo slovensko terško narečje. Najbolj zahodni Slovenci so torej ti, ki živijo ob Teru. Terško narečje (ali terščina) je nekakšen živ muzej slovenskega jezika, ki ga je raziskoval in zapisal tudi tržaški profesor Pavle Merkù.

Zveza slovenskih kulturnih društev je s prispevkom Deže (Servizio volontariato e lingue minoritarie v okviru projekta "Mladi & cultura & društva & socialna promocija") priredila enodnevni laboratorijs s spoznavanjem slovenskih ustanov in kulturno-naravnih točk skozi prostovoljstvo in aktivnosti mladih v društvih danes, v sklopu katerega se nas je več mladih iz tržaške in goriške pokrajine udeležilo ekskurzije v Terske doline. Poleg Danijela Malalana, ki je vodil ekskurzijo, nas je pri obiskih spremjal tudi domačinka Luisa Cher, ki je zaposlena pri kulturnem društvu Ivan Trinko in ki nam je predstavila tamkajšnje kraje in delovanje društva.

Najprej smo se odpeljali v vas Zavarh, ki slovi po turistični atraktivnosti bogatega podzemnega sveta in Zavarških jam. V spremstvu italijanskega vodiča, ki nas je nagovoril tudi v slovenščini, smo si ogledali Novo jamo, ki jo sestavljajo izmenični sloji prevladujoče flišne kamninske sestave in apnenca. Po izhodu iz

Udeleženke in udeleženci izleta ZSKD v Terski dolini so si ogledali tudi etnografski muzej v Bardu

Slovenci Terske doline ne poznavajo slovenskega knjižnega jezika, saj slovenskih ali dvojezičnih šol nimajo. Ravno zato so v šolah poskušali uvesti tečaje slovenščine, a jih je šolsko vodstvo že po nekaj lekcijah ukinilo, češ da se v šoli ne sme uporabljati slovenskega jezika. Viljem Černo in Luisa Cher pa vodita tečaje slovenščine za odrasle v Bardu in na univerziti za tretje življenjsko obdobje v Čenti, ki je slovensko ime mesta Tarcento. Protislovenska propaganda je imela na Slovence v Terski dolini tak vpliv, da so slovenski jezik že od malih nog čutili kot manjvrednega, otroke pa so že sami starši opozarjali naj se v javnosti ali izven domače vasi ne pogovarjajo v domaćem narečju.

Oblasti so ljudi iz doline prepricale, da to, kar govorijo, ni slovensko

vanja, ki se ga je naučil kot samouk. Za izdelavo ene same viole da gamba potrebuje približno dva meseca časa, delo pa zahteva veliko mero natančnosti. Govala izdeluje po naročilu, te pa prejema iz najrazličnejših koncev sveta. Preizkusil se je še v izdelavi lire da gamba (liro), dokončuje pa tudi svoj prvi čembalo. Za konec nam je Rika Murata, Marcova žena, zaigrala skladbi nemškega skladatelja Abela. Marco Ternovec je od leta 2013 tudi predsednik KD in MePZ. Naše vasi z Tipane. Izrazil je ogorčenje nad dejstvom, da oblasti v uradnih zapisih in pismih večkrat uporablajo hrvaščino namesto slovenščine.

Pot nas je nato vodila še v vas Baro, kjer smo si ogledali cerkev in etnografski muzej, ki je bil ustanovljen leta 1973 na pobudo skupine kulturnih de-

lavcev, članov Centra za kulturne raziskave. Muzej, ki je bil nekoč vaška mlekarna, hrani dediščino, ki priča o kulturni in tradiciji tega območja. V njem so razstavljeni stari kmečki in rokodelski predmeti, ogledamo in preberemo pa si lahko tudi posnetke in opise starih navad. V vasi lahko opazimo tudi lesene tablice z ledinskimi imeni v terskem narečju. Po obisku cerkve, ki velja za najlepšo v okolici in v kateri so se kljub potresu ohranile orgle iz leta 1743, je nastopil čas za odhod.

Odšli smo z rahlo grenkim priokusom, saj smo se zavedali, da će je že nam včasih težko, je nekaterim še veliko težje. Žalostno je tudi dejstvo, da vse manj mladih ostaja v Terski dolini, saj iščejo zaposlitev drugod.

Martina Jazbec

SLOVENIJA Na obzoru koniec stavke policistov?

LJUBLJANA - Vlada pogajalska skupina in pogajalska skupina sindikatov v policiji sta na včerajšnjih pogajanjih pol leta po začetku stavke uskladili vsebinsko stavkovnega sporazuma, so sporočili s slovenskega ministrstva za notranje zadeve. Če bodo vsebinski sporazum potrdili še vlada in organi sindikatov, se po navdihih ministrstva v kratkem obeta zaključek stavke v policiji.

Kot so še sporočili z notranje-ministrstva, bo vlada pogajalska skupina besedilo stavkovnega sporazuma posredovalo vladni sindikatu pa svojim ustreznim organom. »Če bodo vse strani potrdile njegovo vsebinsko, lahko v kratkem pričakujemo parafriranje oziroma podpis sporazuma in s tem zaključek stavke v policiji,« so zapisali na ministrstvu.

A po besedah predsednika Policijskega sindikata Slovenije Radivoja Uroševiča ne drži, da se bo stavka zaključila s podpisom stavkovnega sporazuma, pač pa se bodo le ustavile stavkovne aktivnosti. V sporazumu gre za odpravo anomalij, odpravo podplačanih delovnih mest v policiji ter ureditev prehoda v letu 2018, ko se bo zvišal standard policijskega poklica. Od začetka leta 2018 bo za poklic policista potrebna višja stopnja izobrazbe.

Sledil je obisk delavnice Marcia Ternovca, tržaškega Slovenca, ki v naselju Viškorša v Tipajski občini ročno izdeluje renesančne in baročne viole da gambe. Predstavil nam je ves proces izdelo-

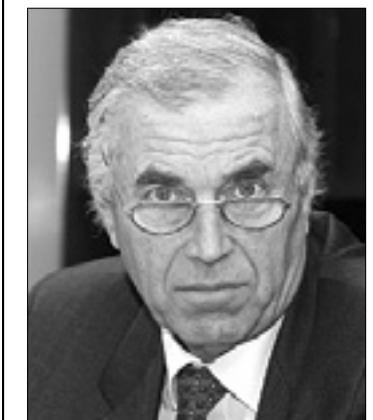

jame nas je gospa Luisa popeljala do vasko cerkve, od koder se razprostira lep razgled na vse okoliške gore in vas Bardo. V cerkvi, ki je bila zgrajena po potresu leta 1976, lahko vidimo križev pot z napisi v domaćem narečju.

V veliko pomoč jim je bil domaći župnik Renzo Calligaro, ki je pred štiridesetimi leti prišel v Zavarh. Ne glede na to, da je po rodu Furlan, je v sedemdesetih letih dopustil, da zbor na koru pojde tudi v slovenščini. Zaradi tega je prejel tudi nekaj grozilnih anonymik in je moral na zagovor k videmskemu nadškofu. Slovensko besedo je povrnil tako v cerkev v Zavarhu kot v Bardo, kjer so izdali tudi tri knjige v terskem narečju. Od leta 1997 pa v zavarški cerkvici gostijo tudi koncerte revije Primorska poje.

IZOLA

Umrl je Silvano Sau

IZOLA - V 74. letu starosti je umrl Silvano Sau, dolgoletni voditelj italijanske manjšine v Istri, novinar na RTV Koper-Capodistria, publicist, in politik. Sau je bil rojen v Križu pri Trstu, življenje pa je v glavnem preživel v Izoli. Tam je opravljal tudi vlogo podžupana in bil vsestranski spodbujevalec domačega kulturnega in družbenega življenja.

Na koprski televiziji se je povzpel do direktorskega mesta, bil je poslanec v Ljubljani in tudi predsednik tedanje Unije Italijanov iz Istre in Reke. Tudi po upokojitvi je ostajal vpet v družbeno, kulturno in politično življenje Istre in je objavljal publikacije o zgodovini Izole. Leta 2013 je postal tudi častni občan Izole.

Sau, ki je zelo dobro poznal tudi slovensko manjšino v Italiji, kjer je imel veliko prijateljev, je bil človek odprtih pogledov in zelo navezan na italijansko kulturo v Istri. V svoji zadnji knjigi opisuje odnose Rim in Ljubljane do Italijanov v Istri oziroma Slovencev v Italiji. Medtem ko je Ljubljana vedno izkazovala veliko pozornost slovenski manjšini, je Rim pogostoma zanemarjal Italijane v Istri, je bil prepričan Sau.

JUŽNI SUDAN - Slovenija dela za izpustitev Tomo Križnar pridržan v zaporu

LJUBLJANA - Zunanje ministrstvo RS si prizadeva za čimprejšnjo izpustitev Toma Križnarja iz južnosudanskega zapora in je glede konzularne zaščite naredilo vse potrebno. Kot je v izjavi za medije povedala predstavnica MZZ Jožica Bračun Bokor, je Križnar zadovoljen z razmerami v zaporu. Vodja oddelka za varstvo interesov slovenskih državljanov v tujini, za mednarodno pravno pomoč in legalizacijo na MZZ Bračun Bokorjeva je povedala, da so bili na ministrstvu s pripritjem Križnarja seznanjeni že pred tednom dni, o čemer jih je obvestila njegova soproga. Zunanje ministrstvo je takoj stopilo v stik s slovenskim veleposlaništvom v Kairu, ki je za konzularno zaščito zaprosilo nemško veleposlaništvo v Južnem Sudanu. Križnarja je obiskal nemški diplomat, ki je preveril razmere v zaporu v prestolnici Juba, s katerimi je slovenski aktivist zadovoljen, »kar je za nas zelo pomirjujoče«, je dejala Bračun Bokorjeva in dodala, da je nemški diplomat pri južnosudanskih oblasteh zaprosil za ponoven obisk v zaporu.

Zunanje ministrstvo je južnosudanskim oblastem posredovalo dve diplomatski noti, v katerih je zaprosilo za čimprejšnjo in čim ugodnejšo rešitev primera. Za zdaj nimajo uradnih informacij, česa je Križnar osumljen, preiskava južnosudanskih oblasti pa je še v teku, je povedala predstavnica MZZ. Križnarju naj bi zasegli slemalne kamere, poleg tega naj ne bi imel ustrezne dovoljenja za potovanje po tem

območju, vendar te informacije niso uradno potrjene, je dejala Bračun Bokorjeva.

Na zunanjem ministrstvu so stalnem stiku s Križnarjevo soprogo in prijstojnimi južnosudanskimi oblastmi, o primeru pa sproti obveščajo urad predsednika republike. Za zdaj ne razmišljajo, da bi v Jubu napotili slovenskega diplomata, je še dejala predstavnica MZZ.

O Križnarjevem priprtu je bil obveščen tudi premier Miro Cerar. Kot je dejal ob včerajnjem obisku Luke Koper, si bodo prizadevali narediti vse, da »našemu velikemu ambasadorju miru in humanosti« pomagajo, da ga izpustijo iz zapora in da se cim prej vrne domov.

SLOVENIJA TA TEDEN

Da ne bi ob vodi ostali žejni

DARJA KOCBEK

Pravico do pitne vode je treba vpisati v slovensko ustavo, so v tem tednu soglasno sklenili člani ustavne komisije državnega zabora. Začetku postopka ne nasprotuje nobena poslanska skupina. Predlog je pripravila strokovna komisija, ki jo vodi nekdanji ustavni sodnik in profesor prava Lojze Ude. Ta predлага, da bi v 70. a člen ustave zapisali, da ima vsakdo pravico do pitne vode, da vodni viri služijo za prednostno in trajnostno oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev ter da vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev, niso tržno blago.

V ustavo bi še zapisali, da oskrbo s pitno vodo država zagotavlja prek neprofitne javne službe, tako da vodne vire za ta namen izkoristi sama neposredno ali izkorističanje prenese v neposredno opravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim. Lojze Ude ob tem pojasnjuje, da ni mogoče izključiti, da bo na vodni vir, ki je namenjen oskrbi prebivalstva, vezana tudi gospodarska dejavnost. Je pa treba v tem primeru zagotoviti, da ima prednost oskrba prebivalcev.

Člani ustavne komisije so po poročanju agencije STA v razpravi izpostavili, da bo treba prilagoditi več zakonov, če bo pravica do pitne vode vpisana v ustavo. Zavedajo se tudi drugih težav, med drugim tistih, ki so povezane z že podelenimi koncesijami za upravljanje z vodnimi viri. Država pa mora biti pripravljena tudi na obrambo pred raznimi prioritiki, saj je voda privlačna za trg.

Pravica do pitne vode je v Sloveniji skrb od leta 2013, ko so z državljansko pobudo začeli na to oposarjati tudi v drugih državah v Evropi. V Sloveniji je evropsko državljansko pobudo podpisalo 17.546 ljudi. Hkrati je nastala domaća Civilna inicijativa za Slovenijo in svobodo, ki je zbrala več kot 51 tisoč podpisov za vpis pravice do vode v ustavo. Podpis je zbirala predvsem z opozorili, da so domaća podjetja, ki polnijo vodo in proizvajajo pihače, v zadnjih letih pokupili tuji.

V tuji lasti so proizvajalec mineralne vode in brezalkoholnih pičač Radenska, polnilnica mineralne vode Costella, proizvajalec živil in pičač Drola Kolinska, obe največji pivovarni Pivovarna Laško in Pivovarna Union. Omenjena podjetja črpajo vodo iz 28 vrtin, domaća podjetja jih imajo samo deset. Slovenska država je lani podelila 11 novih koncesij za izkorističanje vode, od tega je le eno dobilo slovensko podjetje (Dana). Po podatkih civilne inicijative v Sloveniji tuja podjetja ustekleničijo štirikrat več vode kot domaća.

Zgolj z vpisom pravice do vode v ustavo se to ne bo spremenilo. Podjetja, ne glede na to, ali imajo domače ali tuje lastnike, vodnih virov v Sloveniji nimajo v lasti, ker so ti po zakonu last države. Zato od države lahko dobjijo le dovoljenje ali koncesijo za njihovo izkorističanje. Da bi vodne vire obvarovali, so pomembni pogoji, pod katerimi jih je dovoljeno izkorističati.

Glede na trende in ocene o prihodnji rabi vode bo treba določiti, koliko vode največ je dovoljeno načrati v posameznem letu, da je za prihodnje generacije ne bo zmanjkal, čeprav je Slovenija danes med državami, ki so najbolj bogate z vodo. Določiti je treba tudi jasna pravila za upravljanje in izkorističanje vodnih virov. Brez jasnih pravil, ki bodo preprečevala črpanje vode po domače zgolj z namenom ustvariti čim višje dobičke (tako tujcem kot domačinom), vpis pravice v ustavo prebivalcem ne bo zagotovil vode.

Pravnica Vasilka Sancin, ki meni, da je pobuda za vpis pravice do vode v ustavo dobra, je v pogovoru za Radio Slovenia opozorila, da pravica dostopa do čiste pitne vode izhaja že iz drugih pravic, ki so zapisane v slovenski ustavi, zato obveznost države, da mora prebivalcem zagotoviti to pravico, že obstaja. »Sveda pa bo to dodatno pravno varstvo, če bo zapisano v ustavo, še pomembnejše pa je potem sprejeti sistemski zakon, ki bo uredil izvedbo te pravice,« je še dodala. Dejansko je s temi besedami politikom povedala, da je zadevo treba dobro premisliti in ne misliti samo na denar.

Samo na denar (kje ga vzeti) so politiki levosredinske vladne koalicije očitno mislili, ko so pred dobrim letom z zakonom za uravnoteženje javnih financ občin ukinili dodatne subvencije za najem tržnih in hišniških stanovanj. Da je bila ta ukinitev neustavna, je zdaj odločilo ustavno sodišče. Posamezniki in družine po ukinitvi subvencij niso imeli možnosti bivati v tržnem najemnem stanovanju pod enakimi pogoji kot tisti, ki imajo možnost najema ne-profitnega stanovanja. V občinah, ki neprofitnih stanovanj nimajo, so tem ljudem dodelili profitna stanovanja in jim krili razliko med ne-profitno in profitno najemnino.

Poslanci državnega zabora imajo zdaj leto dni časa, da odpravijo ugotovljeno neustavnost, upravičenci do neprofitnih stanovanj, ki bivajo v profitnih, pa so že takoj upravičeni do subvencije. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar je v četrtek po seji vlade zagotovil, da se bo denar zanje našel, a še ne ve kje. Občine in najemniki si zato še nikar ne morejo oddahniti, saj problem še ni rešen.

GOSPODARSTVO

Rešili nas bodo (morda) Kitajci!

MITJA STEFANIČ

Na kitajskem investicijskem skladu imenovanem »Sklad svilne poti«, ki je v lasti nekaterih kitajskih korporacij in finančnih ustanov, nacrtujejo obsežne investicije za gradnjo in prenovo pomembnih infrastruktur na območju južno-vzhodnih evropskih držav, predvsem na območju Balkanov. Do pred nekaj leti je bilo to območje deležno številnih, a kljub temu še nezadostnih investicij (Estrin in Uvalič, 2013). Stanje se je dodatno poslabšalo v teku zadnjih let, saj je število neposrednih tujih investicij v omenjenih državah strmo padlo. Ravno zaradi tega je novica o kitajskih investicijah v ta prostor še kako pomembna. Premisljene in transparentne investicije lahko ustvarijo potrebo po novih delovnih mestih, obenem pa pripomorejo k gospodarski rasti, industrijskemu razvoju, mednarodnemu sodelovanju med državami.

V tržaškem mestu se je pred tedni mudil prvi mož omenjenega sklada, izkušeni Wang Yanzhi, ki je projekt predstavil italijanskim in mednarodnim partnerjem. V dokaz o pomenu srečanja je bilo število policajev in varnostnikov (najmanj kakih dvajset), ki so nadzirali vhod v gledališče Verdi, kjer se je odvijalo srečanje med kitajskimi in evropskimi poslovneži ter nekaterimi diplomatskimi predstavniki. Sklad

bo v gradnjo hitrih cest, železnic in za obnovo nekaterih pristanišč vložil trilijon ameriških dolarjev. Koristi naj bi imela ne le podjetja, ki bodo zadolžena za izvedbo projektov oziroma del na terenu, temveč tudi finančni posredniki, ki bodo skrbeli za finančne transakcije in za vsa potrebna posojila podjetjem. Koristi bodo imeli tudi poslovni svetovalci, ki bodo oblikovali načrte projektov in preverjali izvedljivost le teh; nenazadnje vsi tisti, ki bodo zaposleni kot delovna sila na raznoraznih projekti za gradnjo in prenovo infrastrukture.

Kitajske investicije nam razodavajo nova razmerja moči med državami na globalni ravni. V zadnjih letih je Kitajska vložila ogromno denarja širok po svetu, kar je v dokaz, da je svetovna velesila, s katero se v tem zgodovinskem trenutku lahko kosajo le ZDA. Kitajci so s svojimi izdelki čedalje bolj prisotni na svetovnih trgih. Svojo finančno moč so v teku let okreplili tudi tako, da so postali lastniki številnih podjetij oziroma delničarji bank širok po svetu. Investirali so v gradnjo sodobnih palač in objektov malodane povsod po glavnih evropskih mestih. Kitajski investitorji so zasedili nove možnosti za gospodarsko rast ravno v južno-vzhodnih evropskih regijah: koristi, ki bodo izhajale iz gospodarskega

razvoja naj bi bile obojestranske, torej bodisi za države na tem območju bodisi za Kitajsko samo (Sanfey et al., 2016).

Kitajske naložbe na Balkanu pa bodo najbrž koristne tudi za morebitni ponovni zagon gospodarstva na našem mestu. Naj obrazložim. Tržaško mesto bo po vsej verjetnosti služilo kot izbrana »postojanka« za italijanska podjetja, ki bodo sodelovala pri delih za gradnjo infrastrukturne na omenjenem območju. In takih podjetij bo najbrž kar nekaj. Po drugi strani pa bo Trst lahko nudil prek pristanšča vrsto možnosti za tržni pretok izdelkov, ki jih bodo Kitajci izvajali v evropske države kot sta Nemčija in Avstrija. Kdo ve, morda bomo čez kako leto še mi sami hvaležni Kitajcem za kako delovno izkušnjo, ki nam jo niso znali nuditi ne Italijani ne ostali Evropejci, in bomo zato v zameno pridno vadili slovno kitajskega jezika.

Reference:

Estrin, S. in Uvalič, M. (2013) *Foreign direct investments into transition economies: are the Balkans different?* London: LSE.

Sanfey, P. et al. (2016) *How the Western Balkans can catch up.* London: EBRD

Spletne reference:

www.silkroadfund.com

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Zadrski Narodni List je podrobno poročal o tragediji parnika Dubrovnik, ki je odlplul iz Splita. »Na krovu je bilo osemnajst mornarjev in osemnajst potnikov, skupno šestintrideset oseb. Pihal je precej močan južnjak in morje je bilo nemirno. Ob devetih uri in pol je bil parobrod torpediran po francoskem podvodniku med kvarskega predgorjem sv. Jurija in korčulanskim Gumine. Na poveljniškem mostu je stal drugi kapitan Anton Blazič iz Volske. Torpedo je udaril v desni bok ladje. Razbil je vse in voda je takoj začela udirati v parnik. Udarec je na mestu ubil mornarja Marijana Lovriniča. Razumljivo je da je nastala panika. Prvi kapitan Fran Krimojevič je ohranil hladnokrvnost ter je hitro odredil, da so si vsi potniki nadeli pasove za reševanje in da se spustita colna, eden desno eden levo. V vsakega se je vkrcalo po osemnajst oseb. Kapitan je vstopil zadnji. Čoln z leve strani je že odvesl proti kraju; ko pa je hotel drugi odriniti je doletel drug torpedo pod čolnom in udaril v parnik pod krovnim salonom ter je raznesel ves ta del. Val torpeda je nekajkrat zasukal čoln in vsi nesrečni re-

senci, med temi tudi kapitan, so padli v morje. Oni drugi čoln ni mogel reševati, ker je bil že prepoln. Že izmučeno moštvo je napelo vse sile, da bi prešrilo do kraja in da bi se potem povrnilo. To se je tudi zgodilo.

Potnike so izkrkali na obrežju hvarskega otoka, a mornarji so se pod vodstvom nostroma Josipa Trošelja povrnili, da rešijo tudi druge. Med tem so potekle že tri ure. Kapitana in nekoliko potnikov so našli še žive. Držali so se raznih lesenih predmetov, ki so ostali po potopljenju parnika; enajst oseb, deloma potnikov, deloma mornarjev pa se je pogubilo. Našli so tri ženska trupla, o ostalih ni bilo sledi. Med potopljenimi je bil tudi strojnkar Amedeo Debin iz Trsta.

Dubrovnik je bil eden najboljih in najsolidnejših parnikov dubrovniške paroplovne družbe. Zgrajen je bil pred triindvajsetimi leti na Angleškem. Danes še je bil vreden okoli 400.000 kron. Vozil je s hitrostjo enajst milij na uro. Ni bil zavarovan proti nesreči vsled vojnega stanja, ampak le proti navadnim pomorskim nezgodam.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V Kulturnem domu poteka drugi seminar za učitelje in profesorje na Tržaškem. »Seminar, na katerem predavajo številni priznani profesorji ter pedagogi, je organiziralo šolsko skrbištvu v Trstu, obiskuje pa ga sto slovenskih učiteljev in trideset profesorjev. Uradne otvoritve so se udeležili namestnik vladnega komisarja dr. Molinari, jugoslovenski generalni konzul Rudi Janhuba, konzul Jože Gačnik, šolski skrbištvu dr. Tavella ter veliko drugih vidnih osebnosti. Seminar je otvoril prof. Stane Mihelčič, ki je dejal: »Spoštovane gospe in gospodje, učitelji in profesorji, šolski skrbištvu dr. Tavella mi je poveril vodstvo drugega seminarja za učitelje in profesorje slovenskih šol v Trstu. Dovolite mi, da se za to uvidevnost in skrb za pedagoško in strokovno rast slovenskih učiteljev in profesorjev dr. Tavelli zahvaljujem v imenu vseh poslušalcev in udeležencev seminarja. Hkrati dovolite mi, da pozdravim vse goste iz Jugoslavije, kakor tudi iz Trsta, ki prisostvujejo seminarju.«

Velika udeležba slovenskih učiteljev in profesorjev na prvem tržaškem seminarju lani, komentarji o tem seminarju, kakor tudi želja prosvetnih delavcev, je vzrok, da smo pripravili tudi drugi seminar, in prepričan sem, da bodo postali taki seminarji ena izmed stalnih oblik pedagoškega in strokovnega izpopolnjevanja slovenskih šolnikov na Tržaškem. Program prvega seminarja je obsegal splošne teme iz mladinske psihologije in pedagogike ter temo o metodiki pouka v slovenščini. Letos smo program dopolnili; predavatelji govorijo ne le o pedagoških in didaktičnih vprašanjih, ampak tudi o pouku zgodovine in o slovenskem pravopisu. Prav to dvoje se nam je zdelo potrebno vključiti v program, kajti, kakor so Italijani in slovenski eksperti za zgodovino ugotovili, trpi tako pouk zgodovine na Italijanskih šolah na Koprskem, kakor tudi pouk zgodovine na slovenskih šolah na Tržaškem zaradi preskopega obravnavanja sodobne zgodovine matičnih dežel; glede slovenskega pravopisa pa so pregledi pouka slovenščine na Tržaškem pokazali, da vse učiteljstvo ne pozna do temeljev pravopisnih zakonitosti.«

Jutri na radiu Trst A simpozij slovenističnih dnevov

Radio Trst A bo jutri, 29. maja, ob 11.55 predvajal posnetek dopoldanskega dela simpozija 26. PRIMORSKIH SLOVENISTIČNIH DNEVOV na temo Slovenska ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem od začetka 20. stoletja do sodobnosti.

Poslušalci bodo lahko prisluhnili pozdravnim besedam prirediteljev in gostov, knjižničarki Kseniji Majovski, ki bo govorila o razstavi knjig slovenskih ženskih literarnih ustvarjalnik na Primorskem ter referatom Marije Pirjevec (Mačke ne pridejo v nebesa. Ženske ne morejo pisati Shakespearovih iger.), Marte Verginella (Vijugasta pot žensk. Od pridobljenih pravic do zapoznilih priznanj), Ivana Verča (Vprašanje jezikov v romanu Nož in jabolko Ivanke Hergold) ter Vlaste Polojaz (Sin Vladi o materi Marici Nadlišek Bartol).

V pondeljek, 30. maja, ob 14.10 pa bo na sporednu posnetek drugega dela strokovnega posvetja, na katerem so nastopile Bogomila Kravos (Lelja Rehar Sancin in raziskovalni izzivi), Tatjana Rojc (Zora Tavčar in njeni literarni deli), Olga Lupinc (Čas pri naša in odnaša: ustvarjalno delo Eveline Umek) ter Majda Artač (Zora na ženski strani neba). Moderatorka srečanja je bila profesorica Neva Zaghet. Za radijsko realizacijo je poskrbela urednica Ines Škarab.

Curry še v igri za naslov

OAKLAND - Košarkarji Golden State Warriors so v peti tekmi finala zahodnega dela severnoameriške košarkarske lige NBA premagali Oklahoma City Thunder s 120:111, ki zdaj v zmagah vodi s 3:2. Ekipi igrata na štiri zmage, naslednja tekma bo danes počni v Oklahoma Cityju. Stephen Curry (31 točk), je po slabem večeru v četrti tekmi finala zahodnega dela lige NBA, na peti, za branilce naslova že odločilni tekmi, spet prikazal odlično igro, kar je bojevnikom omogočilo, da so še v igri za veliki finale lige NBA.

Mourinho v Manchester

MANCHESTER - Portugalec Josè Mourinho bo v naslednjih treh letih vodil Manchester United, kjer bo nasledil Louis Van Gaala. Eden izmed najbogatejših nogometnih klubov na svetu bo nekdanjemu trenerju Porta, Chelseja, Interja in Reala v treh letih odštel vrtoglavih 59 milijonov evrov. Krstni nastop Mourinha na stadionu Old Trafford bo 5. junija na dobrodelni tekmi Soccer Aid, ko bo Portugalec vodil s Samom Allardycejem reprezentanco Anglije, medtem ko bo selekcijo nogometnika iz ostalih držav vodil Claudio Ranieri.

NOGOMET - Danes ob 20.45 se bosta v finalu lige prvakov pomerili dve ekipi iz Madrida

Real enajstič ali Atletico prvič?

Jan Oblak bo moral paziti na strele Cristiana Ronaldia

MOTOKROS - Tim Gajser

Na stezi hiter, na cesti pa počasen

LJUBLJANA - Najboljši slovenski motokrosist Tim Gajser je odslej tudi policist. Dirlač, ki je v elitnem razredtu svetovnega prvenstva MXGP prvi v skupnem števku, je pred dnevi podpisal pogodbo o zaposlitvi v policiji v okviru kvote, ki jo imajo vrhunski športniki za zaposlitve v javni upravi. V Tacnu se je tako na policijski akademiji Gajser prvič pokazal v »kombinezonu«, v kakršnem ga navičači doslej niso videvali. A policijska uniforma je za 19-letnika iz Makola tudi del uresničitve otroških sanj, kot je po podpisu pogodbe (sporazum o sodelovanju sta podpisala tudi generalni direktor policije Marjan Fank in predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Bogdan Gabrovec) razkril sveži policist Tim Gajser. »Postati policist so bile vedno moje sanje. Že ko sem bil čisto majhen, sem si to želel, še preden je prišel motokros. Vedno sem si želel nositi to uniformo in vesel sem, da sem postal policist,« je dejal Gajser.

Namen sporazuma med OKS in policijo, del katerega je tudi pogodba z Gajserjem, je nadgradnja sodelovanja, ki ga ima policija s posameznimi nacionalnimi športnimi zvezami. Seveda je jasno, da bo vloga enega najboljših dirkačev na svetu predvsem promocijska. Sodeloval bo v policijskih akcijah ozaveščanja pri varnosti v prometu. Tudi zato je postavljal jasno mejo med svojimi nastopi na dirkačih oziroma stehah za motokros in med vsakdanjim življanjem. »Seveda, na cesti je treba počasi. Divjaš na motokrosu, da si pač prvi, da zmaguješ. Na cesti pa je treba upoštevati pravila,« je še povedal Gajser.

Morda bo lahko nekaj svojega znanja prenesel tudi na svoje kolege v modrih uniformah, še posebej tiste, ki svoje delo opravljajo na motorjih: »Zanesljivo bom pomagal. Še posebej enoti, ki dela na motorjih enduro, ki so podobni našim, bom lahko pomagal.« Policijsko uniformo pa bo že v naslednjih dneh hitro spet zamenjal za dirkaški kombinezon. Konec tedna je namreč že naslednja dirka za SP v Španiji, kjer bo Gajser lovil devete stopničke v letošnji sezoni. (sta)

JADRANJE Danes boj za zlato

MEDEMBLIK - Po osmih plavilih je jasno, da se bosta za zlato kolajno na Eurosauf regati za evropski pokal v nizozemskem Medembliku v olimpijskem razredru 470 potegovali italijanski posadki. Potem ko sta Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta kraljevala na morju v torek v sredo, sta Giacomo Ferrari in Giulio Calabro na četrtek in petkovih plavilih dosegla štiri prva mesta, jadralsca seslanska Čupe pa sta bila na koncu vseh štirih plovov druga. Prav zaradi tega delita sedaj Jaš in Simon prvo mesto ravno in omenjeno dvojico Ferrari - Calabro (slednja sta sicer »uradno« prva, saj sta ob enakem številu prvih in drugih mest osvojila včerajšnji zadnji plov). Za zmago bo torej odločilna današnja regata za kolajne, ki se bo začela ob 12.10. (av)

Pacquiao noč v Rio

MANILA - Legendarni filipinski boksar Manny Pacquiao je sporočil, da ne bo nastopil na letošnjih olimpijskih igrah v Rio de Janeiru, četudi bodo tam lahko nastopali poklicni boksarji. S tem so Filipinci ostali brez najresnejšega kandidata za olimpijsko zlato.

Pingvini v finalu

PITTSBURGH - Ekipa severnoameriške hokejske lige NHL Pittsburgh Penguins si je zagotovila nastop v letošnjem finalu. Pittsburgh je v odločilni sedmi tekmi finala vzhoda z 2:1 premagal Tampa Bay Lightning, za Stanleyev pokal pa se bo meril z moštvo San Jose Sharks. Prva tekma bo v noči na torek v Pittsburghu.

Za naslov Helios in Zlatorog

LJUBLJANA - V finalu košarkarske lige Nova KBM bosta igrala Zlatorog, ki se bo potegoval za prvi naslov državnega prvaka, in Helios Suns, ki je bil prvak že leta 2007. Zmagovalec bo boljši v seriji na tri zmage, prva tekma pa bo jutri ob 18. uri v Laškem.

KOLESARSTVO - Padec Kruijswijka v 19. etapi Gira

Morski pes je ugriznil

Nibali ponovno v igri za osvojitev dirke po Italiji - Rožnato majico oblekel Esteban Chaves

RISOUL - Italijan Vincenzo Nibali, ki ga med drugim poznamo kot »Lo squalo« oz. »Morski pes«, je zmagovalec 19. etape kolesarske dirke po Italiji. Tekmovalec ekipe Orica-GreenEdge je na 162 kilometrov dolgi preizkušnji, ki se je začela v Pinerolu, končala pa v vzponom v francoskem smučarskem središču Risoul, za 51 sekund ugnal Španca Mikela Nieveja in se prebil na drugo mesto v skupnem števku. Rožnato majico je oblekel Kolumbijec Esteban Chaves (Orica-GreenEdge), ki je bil včeraj tretji s 53 sekundami zaostanka.

Doslej vodilni Nizozemec Steven Kruijswijk je bil po padcu na spustu z vrha Colle d'Agnella še 16. s 4:54 minute zaostanka. Tako je skupno padel na tretje mesto, kjer ima 1:05 minute zaostanka. Do drugega mesta se je povzpzel včerajšnji zmagovalec Nibali, ki ima 44 sekund zaostanka za Chavesom.

»Morski pes« je torej odlično odreagiral, potem ko je bil v prvem delu Gira v slabosti, sploh pa ga je marsikdo že odpisal od letošnje dirke. V nasprotnju z obnašanjem marsikaterega drugega kolesarja pa se Nibali ni predčasno odpovedal nastopu in včeraj dosegel svoj prvi letošnji uspeh na Giru oz. šesto zmago v karrieri na dirki po Italiji. Izkoristil je tako tudi nesrečen padec Kruijswijka, ki mu je treba priznati, da se je kljub temu srčno boril, da bi vsaj nekoliko omilil končni zaostanek.

»Etapa je bila zelo zahtevna, izkazala pa se je celotna ekipa. Jutri (danes) nas čaka prava bitka. Danes (včeraj) sem se počutil zelo dobro, v kolesarstvu pa je veliko neznanek,« je po tekmi v solzah dejal Nibali, ki je zmago posvetil mlademu sicilskemu kolesarju Rosariu Costi, nekdanjemu članu ekipe Orica-GreenEdge, ki je bil pred nekaj tedni med treningom na kolesu žrtev prometne nesreče.

To je bila Nibalijeva šesta etapna zmaga na Giru

Danes bo na vrsti predzadnja etapa letošnjega Gira. Kolesarje čaka 134 kilometrov dolga proga s štirimi vzponi od kraja Guillestre (Francija) do kraja Sant'Anna di Vinadio v okolici Cunea. Gre za eno izmed najzahtevnejših etap letošnje dirke po Italiji, ki bo najverjetneje odločala o zmagovalcu Gira.

Vrstni red: 1. Esteban Chaves 78,14:20, 2. Vincenzo Nibali (+0,44), 3. Steven Kruijswijk (+1,05), 4. Alejandro Valverde (+1,48), 5. Rafal Majka (+3,59), 6. Bob Jungels (+7,53), 7. Andrey Amador (+9,34), 8. Rigoberto Uran Uran (+12,18), 9. Kanstantsin Siutsou (+13,19), 10. Domenico Pozzovivo (+14,11).

ODBOJKA - Danes v Štandrežu odločilna tretja tekma med domačo ekipo in Cosellijem

Zadnji (Val)ček za C-ligo

Dan D oz. dan C. Val bo drevi ob 20. uri v telovadnici v Štandrežu odigral najpomembnejšo tekmo v sezoni, saj je finalna serija za napredovanje iz odbokarske D-lige v C-ligo med Valom in Cosellijem zelo napeta, tako da bo o prestopu odločala odločilna tretja tekma. Potem ko so odbokarji trenerja Corve v rednem delu sezone dvakrat premagali tržaško ekipo s 3:1, je play-off še enkrat dokazal, da je zgodba zase.

Finalna serija med omenjenima ekipo-pama je bila doslej ena izmed najlepših v zadnjih letih. Na prvem srečanju v Štandrežu sta obe ekipo prikazali odlično odbojko, napisled pa je Val slavl s 3:2. Do tie-breaka je prišlo tudi na drugem medsebojnem spopadu, ko je ponovno obvezljala prednost domačega igrišča, tako da je Coselliju uspelo izsiliti tretjo tekmo.

Danes se torej v Štandrežu obeta prava poslastica, ki bo v telovadnico privabila zagotovo veliko ljudi. Sočasno s tekmo poteka namreč v neposredni bližini telovadnice tradicionalen Praznik špargljev, ta-

ko da bi lahko marsikdo izkoristil priložnost, da večer popestri z ogledom športnega obračuna. Poleg tega smo na prvih dveh tekmah polfinalne serije odkrili pravega Valovega sedmega moža na igrišču oz. na tribuni. Odbokarji Vala - in Cosellija - si bodo obe tekmi zagotovo zapomnili zaradi navijanja lepe skupine navijačev štandreške šesterke. Navijači - zaradi katereh je moral sodnik celo za nekaj minut prekiniti drugo tekmo proti Coselliju - napolovedejo bučno navijanje in petje tudi med današnjim dvobojem. Skupina »huliganov« se je namreč sinoči zbral v Štandrežu, da bi se na najboljši način pripravila na odločilno tekmo. Poleg tega so sami odbokarji Vala v sredo pokosili travnik okoli telovadnice in postavili manjši šotor za današnje morebitno praznovanje.

»Vzdušje v ekipi je odlično. Kljub temu, da smo drugo tekmo v Trstu izgubili, se zavedamo, da smo odigrali solidno srečanje. Z moštvom duhom smo nadomestili odstopnost Magajne. Finale je zgodba zase, mi pa seveda ciljamo na zmago,« na-

poveduje trener Vala **David Corva**. Rok Magajne med tednom ni treniral, na tekmi pa bo najverjetneje igral, prav tako kot

Erik Juren, ki ga zaradi službenih obveznosti ni bilo na treningih, drevi pa bo s svojimi soigralci naskakoval C-ligo. (av)

NAŠ POGOVOR - Predsednik Savo Ušaj pred današnjim praznovanjem ob 50-letnici ustanovitve športnega društva

Sokolovo srečanje z Abrahamom

V Nabrežini bo danes potekal pravi praznik, saj se domače AŠD Sokol srečuje z Abrahamom. Pred petdesetimi leti so uradno ustanovili društvo, ki je vzgojilo nešteto domaćinov, prvo polovico stoletja delovanja pa bodo primerno obeležili drevi. Od 19. ure dalje bo v občinski telovadnici v Nabrežini potekal pester športno-kulturni program. Nastopili bodo najmlajši športniki, pevski zbor Igo Gruden, domača godba, režijo dogodka je društvo zaupalo Evgenu Banu, ki bo vodil današnji praznik. Predstavili bodo tudi knjigo, ki je izšla ob 50-letnici društvenega delovanja (uredila sta jo Savo Ušaj in Mitja Terčon, ki sta veliko pozornosti namenila zadnjim dvajsetim letom, saj je ob tridesetletnici že izšla tovrstna publikacija), zmanjkalo ne bo niti podelitev priznanj. Govornik bo predsednik Sokola Savo Ušaj, s katerim smo se pogovorili v preteklih dneh.

Ali nam lahko navedete najpomembnejše mejnike v 50-letni zgodovini društva?

Zagotovo ne smemo mimo zacetnih vzponov oz. takojšnjega nastopanja v ženski odbokarski B-ligi. Nato bi navedel napredovanje namiznoteniške ekipe vse do državne A-lige, v kateri sicer nismo nikoli nastopili. Prvih trideset let je nato zaznamovalo rojstvo košarkarskega gibanja, članska ekipa pa je napredovala v D-ligo. Omeniti gre tudi žalosten oklepaj oz. devetletno obdobje na prehodu med prejšnjim stoletjem in novim tisočletjem, ko je bila telovadnica zaprta. To je dogodek, ki je najbolj oškodoval naše društvo. Tedaj je bilo delovanje izredno okrnjeno, tako da se je treba zahvaliti balinarjem, ki so edini poskrbeli za to, da je Sokol neprekiniteno deloval. Nazadnje bi izpostavil Sokolovo košarkarsko in odbokarsko gibanje ter sodelovanje z ostalimi društvami v sklopu projektov Jadran in Zalet.

S katerimi športi se društvo danes ukvarja, koliko članov pa šteje?

Pri otroški telovadbi, minivolleyu, minikošarki ter pri moških oz. ženskih mladinskih in članskih ekipah se skupno suka okrog 150 športnikov.

Ali vam je žal, da baliniranje in namiznegra tenisa ni več?

Zagotovo zelo pogrešam baliniranje in balinarje. Vsakič, ko pogledam na igrišče, na katerem sedaj samo

Skrb za mlade je bil od samega začetka delovanja eden izmed glavnih ciljev amaterskega športnega društva Sokol

FOTODAMJ@N

Predsednik Sokola Savo Ušaj

skrbimo, da s strupom odpravljamo rastlinje, sem izredno žalosten. Žal pa tovrstnega trenda pri balinanju ne doživljamo le mi, a tudi društva, ki razpolagajo s pokritim igriščem. Ljudje se vse manj ukvarjajo z balinanjem, srednja starost igralcev pa se veča. Sami smo vsako leto ali vsako drugo leto organizirali kak memorial za preminulega balinarja, sedaj pa smo prišli do trenutka, ko ni nikogar, da bi okrog sebe zbral skupino balinarskih igralcev, ki bi tradicijo nadaljevala. Namizni tenis pa je od nas zelo oddaljen. Prav je, da se z omenjeno športno panogo ukvarja sosedno društvo Kras. Vsi ne zmoremo vsega, danes pa moraš biti pravi strokovnjak na svojem področju. Z ustvarjanjem nekega športnega gibanja zgorj zaradi nostalgičnih čustev le škodimo eden drugemu.

Igrisče na odprttem pa je prava pridobitev ...

Na omenjenem igrišču nudimo možnost igranja odbanke na mivki, ki je ponovno zaživelva ravno v tem tednu. Igrisče lahko rezervirajo vsi. Poleg tega smo lani s plastično podlago prekrili košarkarsko igrišče, tako da lahko sedaj organiziramo tudi turnirje. V poletnih mesecih imamo torej dodatno dejavnost, ki nam onemogoča, da bi se odpravili na dopust.

Kašno pa je stanje telovadnice?

Letos smo zmagali na natečaju za upravljanje občinske telovadnice, tako da bo AŠD Sokol v naslednjih še

in administrativnih zapletov. Prepričan sem, da, če si prizadeven in imaš ob sebi kakovostne ljudi, lahko premagаш tudi ekonomsko krizo.

Ali ste tudi kdaj oblekli Sokolov dress?

V čast si štejem, da sem nastopil na prvem uradnem srečanju Sokola. Z odbokarsko ekipo mladincev smo prvo tekmo odigrali proti Boru leta 1967. Nato smo sicer še nekajkrat poskusili sestaviti moško odbokarsko ekipo, a ni bilo nikoli dovolj odborjanje.

Ali je znotraj devinsko-nabrežinske občine občutiti konkurenco italijanskih športnih društev?

Pravzaprav ne. Nihče se ne preveč trudi, da bi kaj ustvaril, razen seveda nogometnih društev. Sicer je slovenski jezik rdeča nit, ki nas vodi in združuje. Tu pa je odprto vprašanje programiranja delovanja v prihodnosti.

Kaj s tem msilite?

V petdesetih letih se je sestava prebivalstva devinsko-nabrežinske občine zelo spremenila. Danes je približno le tretjina slovensko govorečih občanov. S takimi številkami je težko sestavljati ekipe. Ohraniti moramo to specifiko, ne smemo pa se zapirati v nek začaran krog, saj bi tako propadli. Treba bo izbrati pravilne odločitve, ki nam bodo dovolile, da bomo v sovočju s časom, predvsem pa kos novim izzivom.

Albert Voncina

ODBOJKA - 1. ŽD
Zalet Breg drevi v Dolini za D-ligo

Zalet Breg čaka drevi ob 21. uri v športnem centru Silvana Klabjana v Dolini odločilna tekma za napredovanje v žensko D-ligo. V finalu končnice bodo odbokarice Zaleta Brega igrale proti tržaški ekipi Vitalfrutta Volley Club. »Nasprotnice so podobno izkušene kot mi. V rednem delu sezone smo jih že premagale. Sezono smo končale z enajstimi točkami prednosti. Jutri (danes) pa bo finale in kot dobro veste, so tovrstne tekme zelo napete in borbene,« je opozorila Daniela Ciocchi. V D-ligo bo napredoval le zmagoval.

Pred finalom 1. ženske divizije bo še finale končnice 2. ženske divizije. Ob 18. uri bo v Dolini na sporednu tekma Virtus@olympia Volley A - Oma Pallavolo.

KARATE - Jutri Obeta se rekorden Pokal Zgonik

Jutri bo v zgoniškem športno-kulturnem centru 26. Pokal Zgonik v karateju. Organizator je domači Shinkai Karate Club pod pokroviteljstvom Občine Zgonik in ZŠSDI. Letošnja izvedba, kot so nam zaupali organizatorji, bo rekordna, saj se je prijavilo okrog 270 tekmovalcev iz Italije, Slovenije in tudi iz Srbije. Skupno naj bi bilo 21 klubov. Prvi boj se bo bo do začeli ob 9. uri. Okrog 11.30 bo slavnostno odprtje pokala, ki se bo zaključil okrog 16. ure.

Domači šport

DANES

Sobota, 28. maja 2016

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA (Finale Play-off) - 20.00 v Štandrežu: Val - Centro Coselli

1. ŽENSKA DIVIZIJA (Finale Play-off) - 21.00 v Dolini: Zalet Breg - Vitalfrutta Volley Club

JUTRI

Nedelja, 29. maja 2016

KARATE

26. POKAL ZGONIK - Od 9.00 do 16.00 v Zgoniku (organizator Shinkai Karate Club)

RITMIČNA GIMNASTIKA

ZAKLJUČNA AKADEMIIA SZ BOR - Od 18.00 na Stadionu 1. maja v Trstu

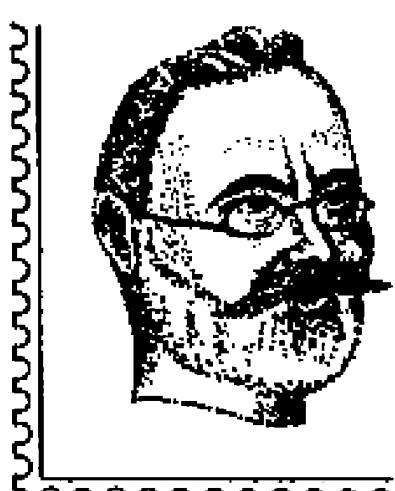
Obvestila

ZŠSDI vabi mlade, ki izpolnjujejo spodaj navedene pogoje, da kandidirajo za prostovoljno civilno službo pri ZŠSDI in športnih društvi s sedežem v tržaški pokrajini. Lahko kandidira kdor bo ob predstavitvi prošnje (8. 6. 2016) dopolnil 16. leto in ni še dopolnil 18. leta starosti. Trajanje prostovoljnega dela: 360 ur v 12 mesecih. Kandidati, ki bi se želeli prijaviti ali ki bi zeli dodatne informacije, lahko pokličijo urad ZŠSDI v Trstu (040635627 – Martin).

SZ BOR Gimnastični odsek vabi na tradicionalno zaključno akademijo jutri, v nedeljo, 29. maja, ob 18. uri v Veliki dvorani Bojanu Pavletiča na Stadionu 1. maja v Trstu.

Fotografija Roberto Antonini

Goriška Brda

Pošta Slovenije je med novimi znamkami, ki jih je izdala 25. marca, uvrstila v serijo Turizma motiv Goriških brd. Fotografija na znamki prikazuje vas Vi polže, ki je eden izmed značilnih krajev tega območja. Na spodnjem delu znamke so prikazane nekatere tipične pijače in jedi, nad njimi pa je logotip Evropske Unije EDEN 2015 (European Destinations of Excellency). (Slika 1)

Goriška brda so obsežno območje, ki se razteza med Sočo na vzhodu in Idrlico na zahodu in od kraja Plave na severu do Ločnika pri Gorici in Krmna na jugu. Površina znaša 149 km² s skupno približno 19.000 prebivalci. Brda so pod staro Avstrijo bila enotno področje, saj je državna meja tekla prav po reki Idrlici. Po prvi svetovni vojni, ko so hudi boji z velikimi žrtvami potekali po sredi Goriških brd, (kot o tem piše v svoji knjigi Pregnani Vili Prinčič) je območje po Rapalski pogodbi iz leta 1920 pripadlo kraljevinii Italiji. Med

Postiljon

drugo svetovno vojno so po padcu Italije tudi Brda zasedli Nemci in jih vključili v Adriatisches Küstenland. Po pariški mirovni pogodbi leta 1947 je bilo to območje razdeljeno približno na pol in južni del je pripadel Italiji, severni pa najprej Jugoslaviji in od leta 1991 Republiki Sloveniji.

Del Goriških brd, ki je danes v Sloveniji, meri 83 km² s 5.765 prebivalci. Upravno spadajo pod občino Brda (od leta 1994), ki šteje 45 naselij in ima središče na Dobrovem. Med letoma 1961 in 1991 se je število prebivalcev zaradi demografskega padca zmanjšalo za 9 %, še težji pa je bil padec kmetovalcev od 76,9 % do 23,6 %.

cvetov, poleti sončne plodove, jeseni čudovito igro barv, obogateno z najpomembnejšim opravilom za Brice, s trgovijo. Pozno jeseni in pozimi se narava umiri, včasih zasneži, kmetje se takrat mudijo v kleti in na dan priteče plemenita kakovostna kapljica».

Vendar Brda niso samo dežela višine in češenj, ampak obsegajo tudi bogate kulturne znamenitosti. Čudovit razgled na vsa Brda se kaže z razglednega stolpa v Gonjačah, ki so ga postavili leta 1961 v spomin na 315 žrtev druge svetovne vojne, in meri 23 m. Vas Smartno v celoti izgleda kot zanimiv kulturni spomenik, na Kojskem stoji izjemno lepa gotska cerkvica Svetega Križa. V Vi polžah je od lanskega leta obnovljena prekrasna renesančna vila, najlepša v Sloveniji. Prava zanimivost pa je grad v Dobrovem iz 13. stoletja. Grad so popravili, ga povečali in mu dali današnji videz grofje Colloredo v 17. stoletju za časa druge beneške vojne. V gradu je poleg koncertov in drugih prireditev odprt stalna razstava velikega slikarja in primorskoga rojaka Zorana Mušiča.

Brda se ponašajo tudi z drugimi osebnostmi in umetniki. Pesnik Alojz Gradnik se je rodil v Medanu. Zanimiv domačin je tudi Ludvik Zorlut, ki je večino svojih pesmi napisal v briškem narječju. Iz tistih krajev so tudi skladatelj Rado Simoniti, pesnik Karel Širok ter zborovodja Srečko Kumar.

Zaradi vseh teh svojih značilnosti imajo Goriška brda možnost bogatega in razvijanega turističnega razvoja predvsem na področju gastronomije in vinarstva. Kot je zapisal dr. Bogataj v Biltenu ob izidu znamke o Goriških brdih, ima znamenito vino rebula svoj rojstni kraj prav v Plešivem.

Rdeči križ

Od 8. do 15. maja je bil v Sloveniji teden Rdečega križa, ki letos slavi 150. obletnico delovanja v Sloveniji. V tem tednu so na vseh poslovnih enotah pošte imeli v prodaji tri milijone plačilnih znamk, ki jih je bilo treba obvezno nalepiti kot dodatek na pisma in

poštne pošiljke. Vsaka je veljala 0,17 €. Prav tako so prodajali doplačilne znamke na avtobusnih in železniških postajah. Lani so tako zbrali za Rdeči križ 415.000 €, ki so jih porabili pri humanitarni dejavnosti v 56 območnih združenjih RKS. Teden Rdečega križa so letos sklenili z desetim preverjanjem usposobljenosti osnovnošolskih ekip prve pomoći v Mladinskem zdravilišču RKS na Debelem rtiču.

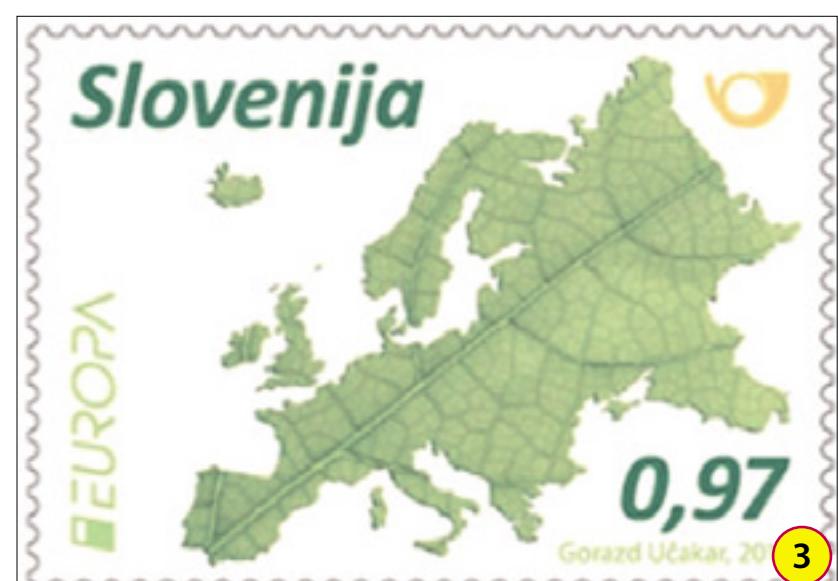
Proti nasilju

Italijanska poštna uprava je ob mednarodnem dnevu proti nasilju nad ženskami izdala pet razglednic. Na štirih sta prikazana fant in dekle. Obraz moškega je prekrit z napisom: nasilje ima tišoč obrazov. Nauči se jih prepoznati. Nad sliko pa so različni napisi: 1. Ne potroči nasilnega moškega. Otroci se hitro naučijo. 2. Nasilje ni se zaslubi tvoje ljubezni. Zaslubi si prijavo. 3. Klofute so klofute. Če jih zamenjaš za ljubezen, ti to lahko zelo škodi. 4. Imaš samo en način, da spremeniš nasilnega zaročenca. Da menjaš zaročenca. (Slika 2)

razveselile ne samo filatelite, ampak tudi vse ljubitelje narave. Za moto mednarodne poštne organizacije PostEurop so letos za serijo Europa izbrali naslov Ekologija – misli zeleno. Slovenija bo izdala dve znamki. Na prvi bo risba ciprskega oblikovalca, skupna vsem državam. Na drugi pa bo vinjeta, s katero se je Slovenija uvrstila na drugo mesto na mednarodnem natečaju. Znamko je oblikoval Gorazd Učakar in prikazuje evropsko celino na zelenem listu. (Slika 3)

O ostalih novih znamkah bomo spregovorili v prihodnji rubriki Postiljona. Zaenkrat povemo samo, da bosta med temi izdajami izšla tudi dva bloka (lističa), prvi bo namenjen seriji Slovenske ladje in bo prikazoval ladijo Piran, drugi pa bo posvečen letošnji 25. obletnici samostojne Republike Slovenije in bo prikazoval skupino ljudi, ki dviga slovensko zastavo na vrhu gore. Sliko je posnal znani fotograf Joco Žnidaršič. (it)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelijska **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** Uno Mattina in famiglia **10.30** Buongiorno benessere **11.00** Il Giubileo di Francesco **11.30** Line Verde Orizzonti **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.00** Sabato In **16.15** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.35** Igra: Afari tuoi

21.30 Film: Il pescatore di sogni (kom., '11, i. E. McGregor, E. Blunt) **23.40** Film: I perfetti innamorati (kom., '01, i. J. Roberts, B. Crystal)

RAI2

7.00 Nan.: Due uomini e \u00bd **7.20** Serija: Sea Patrol **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Parlamento Punto Europa **9.50** Serija: Il nostro amico Charly **10.35** Senti chi abbaia **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 18.35, 20.30, 23.25 Dnevnik in rubrike **13.25** Avtomobilizem: Formula 1, VN Monaka, kvalifikacije **15.30** Serija: Squadra Speciale Lipsia **17.10** Sereno variabile **18.05** Viaggi da record **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: N.C.I.S. **22.40** Serija: Elementary **23.40** Rubrike

RAI3

7.50 Cultura Italia **8.45** Film: Il bandito **10.05** Serija: Attenti a quei due **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in šport **15.00** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016, 20. etapa **18.00** Konjeništvo **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.45** Ulisse: il piacere della scoperta **0.20** Un giorno in pretura

RAI4

13.20 The Voice of Italy 2016 **16.55** Rush **17.45** Novice **17.50** Rai Player **17.55** Ghost Whisperer **19.30** Medium

21.10 Film: Dead Man Down – Il sapore della vendetta (triler, '13, i. C. Farrell, N. Rapace) **22.55** Criminal Minds

RAI5

13.55 Wild Africa **14.50** Perù estremo **15.45** 19.55 Memo – L'agenda culturale **16.35** Gledališče: Il giorno della civetta **18.30** Novice **18.35** Memo Off **18.45** Pianoforni pianissimo **19.00** René Magritte: le jour et la nuit **20.45** Rai Player **20.50** Come si guarda un'opera d'arte **21.15** Gledališče: Afrodita y el juicio de Paris

RAI MOVIE

13.20 17.35 Rai Player **13.30** Film: The Lady – L'amore per la libertà (biogr., '11) **15.45** Film: Notte prima degli esami – Oggi (kom., It., '07, i. N. Vaporidis) **17.30** 0.45 Novice **17.45** Film: Rocky V (dram., '90, i. S. Stallone) **19.30** Film: La scomparsa di Patò (krim., It., '12) **21.15** Film: La bussola d'oro (fant., '07, i. D. Craig, N. Kidman) **23.05** Film: Chloe – Tra seduzione e inganno (triller, '09, i. J. Moore, L. Neeson, A. Seyfried)

RAI PREMIUM

11.55 17.20 Rai Player **12.05** Ri... parla-mone **12.50** Film: Fede e coraggio (dram.) **14.50** Anica – Appuntamento al cinema **15.25** Nad.: Questo nostro amore 70 **17.15** Novice **17.30** Nad.: Io e mio figlio – Nuove storie per il commissario Vivaldi **19.20** Nad.: Fidati di me **21.20** Made in Sud

RETE4

7.25 Media Shopping **7.55** Serija: Chase **9.45** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Nad.: Monk **16.40** Nad.: Poirot **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Il figlio sconosciuto (dram.) **23.10** Film: Quicksand (krim., '03, i. M. Keaton, M. Caine)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **8.45** In forma con Starbene **9.45** Super Partes **11.00** Forum **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Il segreto **15.25** Verissimo **18.45** Caduta libera! **20.20** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **20.40** Champions League: Real Madrid – Atlético Madrid **23.00** Champions League – Speciale

ITALIA1

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.35** Film: Tom & Jerry (anim.) **10.10** Nad.: Una mamma per amica **12.05** Smart Touch **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Film: Gremlins 2 – La nuova stirpe (fant., '90) **16.00** Serija: The Flash **17.35** Motociklizem: SP Superbike 2016 **19.00** Risanke: Tom & Jerry **19.25** Film: Un mostro a Parigi (anim., '11)

21.10 Film: Stardust (fant., '07) **23.50** Serija: The Musketeers

IRIS

13.50 Film: Fair Game – Caccia alla spia (akc., '10, i. S. Penn, N. Watts) **15.55** Adesso cinema! **16.25** Film: Squadra 49 (dram., '04, i. J. Travolta) **18.40** Film: Bad Boys (akc., '95, i. M. Lawrence, W. Smith) **21.00** Scuola di cult **21.05** Film: No Problem (kom., It., '08, r. in i. V. Salemme) **23.10** Film: L'amico del cuore (kom., '98)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.00** Il pollice verde sono io **12.45** Magazine 7 **14.00** Kronika **14.20** Serija: La librerie del mistero **17.45** Film: Geronimo (western, '93, i. G. Hackman, R. Duvall) **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija: L'ispettore Barnaby

LA7D

6.20 The Dr. Oz Show **7.15** Serija: Moonlighting **9.00** I menu di Benedetta **12.30** Cuochi e fiamme **13.30** Chef per un giorno **15.20** Non ditelo alla sposa **17.20** Cambio moglie **18.15** Food Maniac **18.30** Dnevnik **18.35** A cena da me **23.15** Film: Al di là dei sogni (fant., '98, i. R. Williams)

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Triestel **12.30** Rotocalco Adnkronos **13.00** 13.40 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggì è **13.20** 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi studio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

CIELO

11.00 12.15 Fratelli in affari **12.00** Novice **14.15** Junior MasterChef USA **16.15** Alessandro Borghese – Ristoranti **17.15** Joe Bastianich – Restaurant Startup **18.00** Cucine da incubo **20.15** Top Gear UK **21.15** Film: Storia di un peccato (dram., '75)

DMAX

12.30 Colpo di fulmini **13.20** Te l'avevo detto **14.10** Formula (sotto) zero **15.05** Dynamo: magie impossibili **17.45** 21.10 I maghi delle auto **18.35** Salt Lake Garage **19.30** Megafabbriche **20.20** Affari a quattro ruote **22.55** Macchine da paura

SVENIJA1

6.00 Odmevi **7.00** Zgodbe iz školjke **7.20** 18.40 Risanke in otroške serije **9.10** Kvizi: Male sive celice **9.50** Kratki film: Iris se potaplja **10.05** Infodrom **10.15** Razred zase **11.00** TV arhiv **11.55** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.30 Poročila, šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.20** Dok. serija: Ambienti **15.05** Dok. serija: V divjini v Benom Foglom **16.00** Zaljubljeni v življenje **17.20** Posebna ponudba **18.05** Jedeni za vsak dan **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Vse je mogoče **21.35** Nad.: Pogrešana **23.00** Film: Margarita s slamicom (dram.)

SVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.00** Dok.: Tisti, ki je zgradil solo – Portret učitelja, etnologa in politika **10.55** 10 domačih **11.40** Med valovi **12.20** Polnočni klub **13.30** Slovenija danes **14.30** Gimnastika: EP (m) – ekipo **17.00** Dok.: Pot v Rio **17.55** Dok.: Jezus in izginule ženske **18.45** Dok.: Bukovniške točke **19.15** Infodrom **19.30** Razred zase

20.05 Film: Pesem za Marion (kom.) **21.35** Zvezdana **22.20** Večer z lutkami **23.05** Bleščica **23.40** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** Bozen **15.40** Ljubezen do sveta **16.00** Webolution **16.30** Arhivski posnetki **17.15** 22.25 Drobine in... 45 let TV Koper-Capodistria **17.25** Vsedanes – Aktualnost **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.00** Tednik **20.30** Dok.: Izziv v stiski **21.15** Folkest 2012 **22.20** Dok.: Mister Gadget **22.30** Pozdravljeni **23.00** Vrt sanj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.15** 13.35 TV prodaja **10.30** Film: Glej, kdo se oglaša 2 (kom.) **12.00** Serija: Nepremagljivi dvojci **13.00** Plesna scena **13.50** Čista hiša **14.45** Znan obraz ima svoj glas **18.00** Nan.: Čista desetka **18.55** Vreme in novice **20.00** UEFA liga prvakov: Real Madrid – Atlético Madrid **23.30** Film: Nedotakljivi (triler)

KANAL A

7.00 Risanke **7.40** 19.00 Pozor, priden pes! **8.15** 16.20 Serija: Huda učiteljica **8.40** 19.35 Serija: Veliki pokovci **9.10** Nan.: Mrhi za šankom **10.05** ŠKL – Šport mladih **10.35** TV prodaja **10.50** Serija: Snowboarderi **12.00** Film: Trije fantje (kom.) **13.45** Film: Sfera (zf) **16.50** Film: Nori dnevi v Alabami (dram.) **20.00** Film: Podli fantje (akc.) **22.20** V živo iz hiše Big Brother **22.50** Film: Kdo neki tam pojde (kom.)

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V mesečniku "Tam kjer teče bistra Bela" ob 12.30 bo govor o veri in vraževju v Kanalski dolini ter o kulturnih prireditvah, ki so se in se bodo zvrstile med Kanalsko dolino in Ziljo. V Mali sceni ob 18.00 bomo prisluhnili preverju predvajaju radijske igre »Radio, nekaj vedut«, ki jo je za našo radijsko postajo napisal pisatelj Vanja Pegan, Pirančan, čigar literarni opus je prejet z ljubezni do morja, do obalnega prostora - slovenske Istre in Trsta - in do radia ter radioamaterstva. Radijska igra "Radio, nekaj vedut" je poklon mediju, ki ga spremlja vse od otroštva. Prav tako spremlja radio vsakdanje življenje marsikoga, prisoten je v težkih in veselih trenutkih, pri mladih in starejših. Teh nekaj vedut na drobne, vsakdanje utrinke življenja posameznika, je Pegan zbral in jih skozi režijo Marka Sosiča posreduje vsem radijskim poslušalcem.

Rai Sobota, 28. maja
Rai movie, ob 13.30

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.21 in zatone ob 20.43
Dolžina dneva 15.22

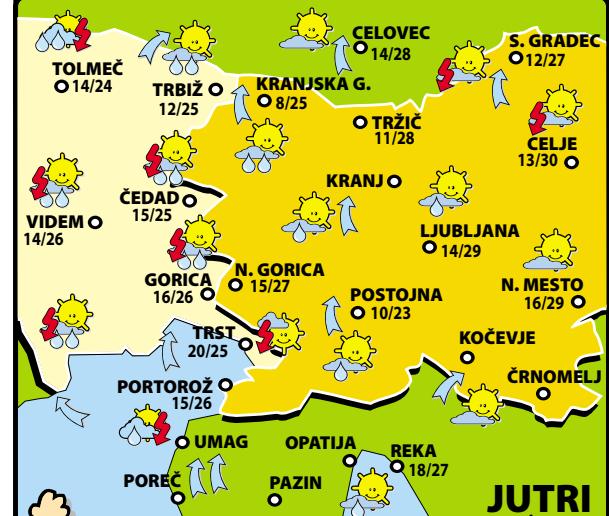
LUMINOSITET
Luna vzide ob 0.53 in zatone ob 11.31

NA DANŠNJI DAN 1956 – Predvsem v Julijskih Alpah je bilo nenavadno toplo za maj. V Lučah v Zgornjesavinjski dolini se je ogrelo do 29,4 °C, v Stari Fužini do 29,0 °C, v Ratečah do 27,4 °C in v Bovcu do 27,0 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.29 najviše 19 cm, ob 7.27 najviže -37 cm, ob 15.10 najviše 26 cm, ob 21.17 najviže -3 cm.
Jutri: ob 1.49 najviše 10 cm, ob 8.40 najviže -31 cm, ob 16.25 najviše 31 cm, ob 23.02 najviže -13 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 16,6 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m 20 2000 m 12
1000 m 18 2500 m 8
1500 m 15 2864 m 5
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 8,5 in v gorah 9,5.

Dva ministra zbila kolesarja

BRUSELJ – Kar dva belgijska ministra ob izstopanju iz svojih službenih limuzin včeraj nista bila pozorna na promet in sta z nenadnim odpiranjem avtomobilskih vrat zbulila kolesarja. To je pred stavbo vlade uspeло zdravstveni ministrici Maggie de Block, zatem pa še ministru za razvojno sodelovanje Alexandru De Crooju. Oba kolesarja sta pri tem pada na tleh. V primeru ministrice je kolesar dobil tudi nekaj podprtja. Ministrica se mu je globoko opravičila in priznala krivdo, je poročal belgijski dnevnik DH. Časnik je še dodal, da kolesarjenje v Bruslju ni vedno najbolj zdravo; še posebej ne na cesti Rue de la Loi. Na Rue de la Loi 16 je namreč sedež belgijske vlade.

Ustanovitelj Facebooka ceni zasebnost

PALO ALTO – Ustanovitelj Facebooka milijarder Mark Zuckerberg je kupil štiri sosednje hiše okrog svojega doma v predmestju kalifornijskega Palo Alta, ki jih namerava podpreti in zgraditi manjše objekte. Za sosednje hiše je dal veliko več denarja, kot so vredne oziroma skupaj 30 milijonov dolarjev. Za to se je odločil, ko je gradbenik naznani, da bo poleg njegove hiše zgradil podobno in jo prodal nekomu, ki je pripravljen plačati, da bo sosed Marka Zuckerberga. Milijarder je hotel ohraniti svoj mir in je ukrepal ter sosedom navrgel nekaj milijonov več, da so se hitro odselili.

SOBOTA, 28. MAJA 2016, od 10:00 do 19:30
NOVO ODPRTJE

Glasba, prigrizek, športniki in ambasadorji znamke Montura

Posebna gost: Nives Meroi in Romano Benet

Nastop zbara Valsella

Cel dan **20-odstotni popust** na izdelke znamke Montura

